

Kam s psom med dopustom?

Ali ste morali kdaj na hitro odpotovati, pa niste vedeli, kam naj daste psa, mačko ali drugega hišnega ljubljence? No, tudi pred dopusti se lahko znajdete pred težkim vprašanjem, kako bo poletni z vašimi živalmi. Če želite imeti celo leto ob sebi npr. psa, ne bi bilo lepo, če bi se ga poletni znebili. Celotno leto, če se odpravljate uživati na morje, v hribe ali drugam, bi bilo prav, če oddih omogočite tudi psu. Prav tako kot vi se tudi on naveliča monotonega življenja skozi vse leto, posebej še, če je njegov svet majhno dvorišče ali, kar je še huje, tesna dnevna soba. Če ga ne morete vzeti s seboj na počitnice, so vam na voljo tudi pri nas pasji hoteli, v katerih vaš štirinožec lahko na varnem počaka, da se boste naveličali poletnega namakanja v morju. Tako bivališče za pse je dobra rešitev ali pa tudi ne. Vprašati se je treba namreč, ali se pes dobro počuti in znajde v družbi plačanih skrbnikov, s katerimi se mogoče vidi nekajkrat na leto ali pa samo takrat, ko so ljudje, s katerimi sicer deli dobro in slabo, odsotni. Hotel za psa je lahko nekaj podobnega kot prvi vrtec za otroke. Številni ljubitelji psov zatrjujejo, da želi pes toliko človekove pozornosti kot otrok. Kam potemtakem s psom? To je bilo tudi anketno vprašanje.

RASTO BOŽIČ, glasbeni urednik Studia D: "Če je pes pravi človeški prijatelj, naj gre z njim tudi na dopust, saj se doma ali v tujem okolju lahko počuti osamljenega in zavrnjenega. V naši družini ne bo težav, saj smo v hiši dve družini in pes ne bo opazil, da nekaterih ni. Prave mučilnice za pse pa so blokovska stanovanja in psi, ki med letom žive v dnevni sobi, si dopust ob hladni reki in velikih pokosenih travnikih še kako zaslužijo."

DRAGO ZOFIČ s Cirkna pri Brežicah: "Na dopust bomo tudi letos šli brez skrbi. Kadar odidemo od doma, nimamo posebnih težav z varstvom za hišne ljubljence, saj imamo doma starše, ki ta čas poskrbijo zanje. Imamo psa in mačka in se trudimo, da za oba poskrbimo, kot je treba, vem pa, da nekateri niti takrat, ko so vsak dan doma, za živali ne znajo ali nečejo poskrbeti, kaj je takrat, ko jih ni doma, pa je veliko vprašanje."

SANDA FERLIN, dijakinja iz Velikega Podloga: "Imam psa, in ker verjetno ne bom šla nikamor na počitnice, bom zanj skrbela tako kot ponavadi. Z njim redno hodim na sprehode, saj želim, da se čim bolj razgiba, zanj pa skrbita še stara mama in teta Rozi. Mnogi poleti pozabljamo ne le na pse, pač pa tudi na druge živali, ki jih je za vročina še bolj pestita kot nas, zato bi morali k njim poleti večkrat pogledati in jim naliti hladne vode."

LJUBICA VOGRINC, Agencija Al-turist iz Kočevja: "Ko ljudje odhajajo na dopust, me pogosto vprašajo, kam s psom. Kar precej gostinskih podjetij sprejema tudi goste s psi ali drugimi živalmi, kar pa je treba ponekod dodatno plačati. V Kočevju imamo v Podgorški ulici tako imenovani pasji hotel, kjer večji psi prebivajo v pesjaku, manjši pa tudi v hiši. Željo o oddaji živali v varstvo je dobro nekaj dni pred odhodom na dopust najaviti."

BETKA ANDOLŠEK, natakarka v bistroju Pap v Ribnici: "Ko grem na dopust za mojega psa mešančka in siamsko mačko skrbe moji starši. Živim v hiši, psa in mačke pa nimam v stanovanju, marveč imata svoj prostor v garaži. Tudi žival mora kdaj ven, zato ni prav, da jih imamo v stanovanju, kot tudi ne, da je denimo pes ves čas samo na verigi. Živali naj bi imeli tisti, ki imajo zanje primeren prostor, predvsem pa čas, da se z njimi ukvarjajo."

VESNA BUTALA, prodajalka iz Metlike: "Imamo mačko in nekaj psov. Živimo skupaj s starši in nikoli ne gremo na dopust vsi hkrati, tako da nekdo vedno skrbi za živali in tudi poleti niso prikrajšane. Zlasti psom omogočimo tudi osvežujočo prho, a tudi jedate in pijače jim nikoli ne zmanjka. Tudi sicer pazimo, da je z njihovim zdravjem in počutjem vse v redu, in po potrebi se posvetujemo še z veterinarjem."

SAMO ŠTUKELJ, elektrotehnik iz Črnomlja: "Imamo psa in ribice v akvariju. Vse smo nabavili s premislekom. Odločili smo se za tiste živali, za katere smo vedeli, da smo zanje sposobni dobro poskrbeti in da jim pri nas ne bo nič slabega. Ko gremo na dopust, navadno eden od družinskih članov ostane doma, da skrbi za živali, ali pa pudlja, ki je majhen, vzamemo s seboj, medtem ko imajo ribice avtomatski krmilnik, ki zadržuje za tri tedne."

NACE RAKAR, šofer iz Kamnega Potoka pri Trebnjem: "Imam nemškega ovčarja. Upam, da ga bom lahko oddal v pasji hotel Dušana Hajdinjaka, ko me poleti ne bo doma. Pasja zavetišča so v redu. Ko tja odda psa, veš, da bodo zanj skrbeli. Do zdaj so psa imeli v varstvu dobri sosede. Kam oddati psa v času dopustov pa je lahko tudi problem. Ne bi vsakdo hotel prevzeti psa, a tudi pes mogoče ne bi vsakogar maral in bi se varstva naveličal."

DAMJANA KROŠELJ, gimnazijska maturantka z Loga pri Sevnici: "Delati bi morali anketo med psi, kako se počutijo in kako in s kom bi radi živeli v času, ko gre do njihovih lastnikov na dopust. No, na mojega psa bo že stara mama popazila. Popolnoma ji zaupam, saj ima rada živali. Lastniki psov si med dopustom sicer pomagajo različno. Če je človek odsoten, psa pač ne more pustiti doma na verigi. Zavetišča za pse v Sevnici ni, kolikor vem."

Obisk ameriškega kongresnika

Ameriški kongresnik James Oberstar je v iskanju svojih korenin obiskal Ribnico - Spremljal ga je minister Šter

RIBNICA - V okviru šestdnevne neuradnega obiska v Sloveniji je ameriški kongresnik James Oberstar iz Minnesote minulo nedeljo popoldan po sprejemu na brniškem letališču odpotoval najprej v Ribnico. V Slovenijo je skupaj z ženo odpotoval na povabilo ministra Andreja Štera, ki je kongresnika spremljal v Ribnico, od koder izvirajo kongresnikovi predniki.

Po ogledu mesta in Nove Štife, kjer je kongresnik Oberstar iz pripovedovanja svoje babice, ki je s 16-imi leti odšla v Ameriko iz Sodražice, prepoznal stopnice pred cerkvijo, ter ogledu gradu in parka kulturnikov se je kongresnik sestal v prostorih Miklove hiše s slovenskimi sorodniki. Tega srečanja se je udeležilo kar lepo število tistih, ki se ali pa so se pisali Oberstar.

Po pozdravnem nagovoru ribniškega župana Jožeta Tanka, ki je med drugim omenil, da v Ribnici skorajda ni družine, ki ne bi imela sorodnikov v Severni ali Južni Ameriki, mu je kongresnik Oberstar že v začetku svojega govora potrdil, da so Ribničani ljudje, ki trdo delajo, so pošteni in imajo vero. Strinjal se je tudi, da so mnogi med njimi ali pa njihovi potomci v tujem svetu dosegli visoke položaje in časti. Ob tem je na kratko predstavil težko pot, ki sta jo morala prehoditi njegova babica in dedek, ki sta vzgojila 8 otrok.

Kongresnik, ki je svoj obisk v Ribnici zaključil po končani večerni maši, ki ji je prisostvoval, je zbranim v Miklovi hiši rekel: "Ste zelo močan in ponosen narod. Leto 1991 ste si pridobili neodvisnost in je nikoli ne smete dati iz rok. Sloveni-

ja postaja država, ki jo svet spoznava. Pri tem sem ji in ji bom še naprej pomagal, tako da nikoli več nikomur ne bo treba emigrirati."

Za naš časopis je minister Šter povedal, da bo kongresnikov neuradni obisk v Sloveniji tudi deloven. Na skupnem sestanku najvišjih predstavnikov notranjega in obrambnega ministrstva jih bo kongresnik Oberstar, ki je član odbora za varnost civilnega letalskega prometa v ameriškem kongresu, seznanil s poročilom tega odbora, kar bo, po mnenju ministra Štera, za obe ministristvi zelo dragoceno. Kongresnika, ki namerava obiskati kobarški muzej in si ogledati našo obalo, pa bo sprejel tudi predsednik Kučan.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KONGRESNIK OBISKAL SORODNIKE - Ameriški kongresnik James Oberstar je tako, kot se za sorodnike, ki se še nikoli niso videli, tudi spodobil, slednjim zaupal, da sta oba z ženo izgubila svoja prva zakonska partnerja zaradi raka ter da sta se tako tudi našla. (Foto: M. L.-S.)

Slovesnost v Žužemberku

Slovenski metropolit in nadškof Alojzij Šuštar blagoslovil novo cerkev sv. Mohorja in Fortunata

ŽUŽEMBERK - 2. julij je bil za Žužemberk in okolico velik praznik, saj je bila po dveh letih dela blagoslovljena nova cerkev. Slovesne maše in blagoslova se je udeležilo več kot 4000 ljudi.

BLAGOSLOVITEV ŽUŽEMBERŠKE CERKVE - Slovenski nadškof in metropolit Alojzij Šuštar je v znak zahvale za vso podporo pri gradnji cerkve dobil simbolično darilo v obliki kruha, vina in rib. V kulturnem programu pa so sodelovali rogisti lovške družine Plešivica iz Žužemberka in narodne noše iz Suhe krajine. (Foto: S. Mirtič)

Prisotne je najprej pozdravil član gradbenega odbora Franci Mervar, ki je povedal kratko zgodovino 532 let stare fare. Alojzij Šuštar je v nagovoru poudaril, da je živa vera temelj krščanskega življenja, dekan Franc Povirk (vodja gradbenega odbora) pa se je zahvalil mnogim zaslužnim za novo cerkev ter celotnemu gradbenemu odboru in pastoralnemu svetu. Darove za obnovljeno baročno slovensko cerkev so prispevali po vsej Sloveniji. Cerkev sv. Mohorja in Fortunata je znamenje novega časa. Ni še dokončno urejena, zato farani računajo na podporo in pomoč vseh slovenskih vernikov in ljudi dobre volje.

SLAVKO MIRTIČ

CESTA ASFALTIRANA

KOČEVJE, OSILNICA - Podjetje Lesdog iz Kočevske Reke je minuli teden dokončalo asfaltiranje ceste ob Kolpi od Kužlja do Račkovega potoka ter skozi Mirtoviče. Tako je ostal neasfaltiran le še nekaj 10 m dolg odsek v vasi Grivac, kjer M. Černe nasprotuje delom in zato poteka o tem še spor pri sodišču. Cesta je ozka in zato nevarna, saj nekateri vozijo po njej prehitro.

O vlogi in razvoju Dolenjske

Delovno srečanje na temo "Dolenjska - njena vloga, razvoj in pomen v Sloveniji" - Kje pa ostaja Bela krajina?

NOVO MESTO - Novomeški župan je sredi prejšnjega tedna na delovno srečanje povabil vse tiste, ki lahko s svojim delom odločilno pripomorejo k večji uveljavitvi Dolenjske in reševanju njenih problemov. To so vodilni dolenjski gospodarstveniki in politiki z državnih in nižje ravni.

Župan F. Koncilija je najprej prikazal problematiko Dolenjske regije in Mestne občine Novo mesto, in sicer po raznovrstnih področjih, ter povedal, da je Dolenjska pred stečajem in da je potrebno spodbuditi interes države za napredek in razvoj manj razvitih območij z nepovratnimi sredstvi na osnovi razvojnih projektov regije. Župani občin Škocjana, Šentjerneja, Dobropolj, Ivančne Gorice, ter nekateri drugi, med njimi tudi Miloš Kovačič, predsednik Območne gospodarske zbornice Novo mesto, pa so se vzemirili, češ da Dolenjska ne pomeni Dolenjska le Novo mesto in zakaj ni omenjena Bela krajina, ki na delovnem srečanju ni imela predstavnikov. Koncili-

ja je pojasnil, da z ustanovitvijo "Odbora za razvoj in promocijo Dolenjske" in tudi Bele krajine (do česar sicer ni prišlo) nobeni občini ne bo onemogočen razvoj, ampak gre za skupni projekt regijske strategije razvoja. Lojze Peterle je poudaril, da bo treba opredeliti vlogo posameznih regij v Sloveniji in je zato potrebno pohiteti z izdajo zakona o regionalnem razvoju.

Vsi dolenjski gospodarstveniki, ki so sodelovali na srečanju, pa glavne probleme vidijo predvsem v nerazviti cestni infrastrukturi (magistralna cesta od Višnje Gore do Obrežja bo postala avtocesta šele v letih 2001 do 2004, v zdravstvenih problemih (najnujnejše je dokončanje novomeške bolnišnice, ki je regionalnega pomena), računajo pa tudi na občinsko pomoč izvoznikom. Kakšen bo uspeh poskusov lobiranja za Dolenjsko in Belo krajino, pa bo vidno iz proračuna slovenske vlade za leto 1996.

L. MURN

POLICISTI NA KOLPI - V soboto se je s kanuji, kajaki in gumijastimi splavi po Kolpi od Prelesja do Vinice spustilo 350 policistov iz Madžarske, Hrvaške, Avstrije in Slovenije. Novomeška UNZ oziroma regionalna organizacija IPA mednarodne zveze policistov, sta spust po Kolpi pripravili tretjič zapored, s poudarjenimi, ki je bolj družabnega značaja, pa želijo opozoriti, da državna meja ne bi smela razdvajati, ampak združevati. Spust po Kolpi je letos v letnem koledarju prireditev IPA, po besedah Francija Povšeta, načelnika novomeške UNZ, pa nameravajo prihodnje leto ob tej priložnosti na Kolpo povabiti tudi vse druge ljudi dobre volje. (Foto: I. V.)

Minister Gantar na obisku

Po delovnem srečanju ogled vodovodnih sistemov na JP Komunala in odlagališča komunalnih odpadkov v Leskovcu - Obljubil pomoč

NOVO MESTO - V petek, 30. junija, se je v Novem mestu na delovnem obisku mudil slovenski minister za okolje in prostor Pavel Gantar s svojimi sodelavci. S predstavniki občine se je pogovarjal zlasti o varstvu okolja in urejanju prostora, o delovanju sklada stavbnih zemljišč in o stanovanjskih težavah Novega mesta.

Župan Koncilija je uvodoma predstavil novomeško občino, dosežke v preteklih letih in cilje. Seveda pa ni šlo brez omenjanja številnih problemov, ki bi jih minister Gantar lahko s svojim posredovanjem pomagal razrešiti. V letu varstva narave se v Novem mestu srečujejo predvsem s težavami načrtnega uklinjanja in odvzemanja izvornih pristojnosti občin s strani države in nedefinirano razdelitvijo pristojnosti med občino in upravno enoto pri spreminjanju družbenih planov, obstoječa zakonodaja pa je zastarela in počasna.

Konkretni primeri, ki so jih obravnavali, so: letališče Prečna, ki ga hoče ministrstvo za obrambo asfaltirati, gradnja severne obvoznice, gradnja novega pokopališča v Srebrničah (denacionalizacija 10,8 ha stane 127,6 milijonov tolarjev). Problem je neizdajanje koncesij za porabo vodnih virov, zato JP Komunala ne more skrbeti za nemoteno in neoporečno dobavo pitne vode na vodovodnih sistemih Straža in Dolenjske Toplice - Podturn, kjer se je kvaliteta pitne vode zadnje čase tako poslabšala, da je začasno vodo pred uporabo obvezno potrebno prekuhati.

Mestna občina Novo mesto ima težave tudi z odlagališčem komunalnih odpadkov v Leskovcu; to je sicer zgledno urejeno in vzdrževano, toda zaradi hitrega polnjenja depo-

njskega prostora bo tu odpadki možno odlagati le do leta 2000. Zemljišče za odlaganje je odprto, širitev pa ni možna, ker Sklad za kmetijskih in gozdnih zemljišč zahteva, da JP Komunala kupi zemljišča zemljiškoknjižno predskladu.

Z uveljavitvijo stanovanjskega zakona pa se (tudi) Novo mesto srečuje s problematiko zagotavljanja socialnih stanovanj. Minister Gantar je povedal, da je z ministrstvom za finance že usklajena graditev stanovanjske hranilnice, ki bo pripomoček k stanovanjski gradnji; vsaka mestna občina bi morala imeti lastno komunalno inšpekcijo; koncesije za raziskovanje vodnih virov ne sme biti zavržena, saj je zaradi slabše pitne vode ogroženo zdravje ljudi; nasplošje je potrebno prenesti pristojnosti pri urejanju prostora najprej na mestne občine in potem še na druge.

USPEŠNO OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE

SODRAŽICA - Občinska gasilska zveza svoja letna tekmovanja prireja v različnih krajih, kjer so obstajajo pogoji. Letošnje je bilo nedeljo, 4. junija, v Sodražici. Tekmovali so tudi gasilci iz Loske, potoka, ki trenutno še spada v zmagovito zvezo. Pri pionirskih in mladih ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirskih Sodražica (druga ekipa) in tretja Jurjevica (druga ekipa) je bila prva Sodražica, tretji Suše in tretji Sv. Gregor. Pri članih A skupine je zmagala Ribnica (druga ekipa), tretje pa Vinogorje (Zapotok); pri članih B skupine je prvi Sv. Gregor (druga Vinica, tretji Gora), pri veteranih pa prva Ribnica, druga Jurjevica in tretji Vinogorje.

Mariborsko pismo

Stare in nove popevke

Včasih je cvetela industrija in venela kultura

MARIBOR - Ko so se tamovci ob pomoči mariborskih politikov borili za to, da bi državni zbor sprejel zakon o sanaciji Tama, so objubiljali, da bodo letos proizvedli in doma ter še zlasti v tujini prodali za 360 milijonov mark različnih vozil že znanim kupcem. Sedaj, ko je Tam ob poročstvu države dobil prve nemajhne kredite za zagonska sredstva in ko je za krmilo Tama prišla nova vodilna ekipa, pa se je izkazalo, da je prejšnje vodstvo Tama razmere v tovarni in na tržišču ocenjevalo preveč optimistično. Po najnovejših podatkih naj bi tamovci letos proizvedli in prodali največ za 210 milijonov mark kamionov in avtobusov, to pa pomeni, da se Tam letos še ne bo izvil iz rdečih števil. Medtem so kriminalisti za zanjeto dokumentacijo že ovadili tožilcu pet dosejanih vodilnih delavcev, nekaj ovadb pa bojda še sledi.

Mnogi politiki v štajerski metropoli v teh poletnih dneh "prepevajo stare pesmi" o mestnem

statutu, o komunalnih odnosih, o medstrankarskih odnosih, in številnih drugih problemih, ki jih med letom niso mogli rešiti.

Maribor pa doživlja v tem poletju dobredno "preporod" na družabnem in kulturnem področju. V starodavnem središču Maribora, v Lentu ob Dravi, poteka namreč poletni kulturni festival, v okviru katerega se vsak dan izvrti več kulturnih prireditev, ki trajajo pozno v noč oz. vse do jutranjih ur. Na dravskem obrežju se že vse od zaključka šolskega leta vrstijo koncerti, operne predstave, nastopi folklornih skupin, rok koncerti, gledališke predstave in številne druge reditve, ki privabijo vsak dan na festival tudi do 10 in več tisoč obiskovalcev. Ob tem pa je potrebno povedati, da je vstop na vse prireditve brezplačen, saj med reditve velja za festival tolikšno finančanje, da se sponzorji tako rekoč že potegujejo, kateri bo nanciral katero od prireditev in tem gledalcem omogočil brezplačen vstop, sebi pa ustrezno reklamo.

Maribor je dolga leta veljal za razvitega kulturnega življenja. Danes lahko zanj mirno zapremo, da ima bogato kulturno življenje, žal pa ne moremo enako trditi za njegovo gospodarstvo in politiko. Da je tako nenazadnje dokazuje tudi lestvica najbolj popularnih Mariborčanov, ki jo vsak mesec pripravi SPEM in sodelovanju z Večerom.

TOMAŽ KSELA

Rumeni plavec dobiva pravo mesto

Bizeljani želijo spet dati veljavo avtohtoni sorti trte - rumenemu plavcu, ki so ga doslej sadili le zaradi količine - Ob pravilni negi da zelo kakovostno vino

BIZELJSKO - Društvo vinogradnikov Bizeljsko je vse bolj aktivno, saj so vinogradniki spoznali, da v anonimnosti ni prihodnosti, ampak morajo bizeljska vina postati spet znana. 56 članov društva ima v lasti več kot 300 od 1050 ha vinogradov, kolikor jih premore brežiška občina.

Vsakoletno ocenjevanje vin, ki postaja vse večje in pomembnejše, se razvija v pravi praznik, ki naj bi že prihodnje leto trajal dva dni, samo ocenjevanje vin pa kar tri dni. Poleg tega so se lotili tudi drugih nalog. Med drugim želijo postati poznani po vrhunskih vinih in dobiti nazaj zagrebško tržišče, ki je za te kraje življenjskega pomena.

Zanimiva je tudi odločitev vinogradnikov, da bodo ponovno dali veljavo avtohtoni sorti rumeni plavec, ki so jo še pred kratkim na Bizeljskem sadili zgolj zaradi količine. "Na območju Bizeljskega je kar 20 odstotkov trt v vinogradih te sorte, značilno zanjo pa je, da se večinoma nepravilno vzgaja in da zato obilno rodi, vino iz takega grozda pa je šibkega okusa in arome. Nekateri pogumni vinogradniki so že dokazali, da ta sorta lahko da izredno dobro in kakovostno vino," pravi Janez Iljaš, predsednik društva. Bizeljski vinogradniki, ki se

zdrružujejo v društvo, so se zato skupaj z Vinogradniško vinarsko zadrugo Bizeljsko-Brežice odločili, da bodo o tej sorti naredili študijo. Štiri strokovne skupine bodo proučevale trto, njeno rast, vpliv mikroklimo, selekcijo in podobno.

To je le ena izmed akcij bizeljskih vinogradnikov, saj so se tudi resno oprijeli projekta vinske ceste in ga nameravajo v čim krajšem času spraviti v življenje. Standard ljudi v teh krajih je namreč močno povezan s tem projektom, česar se zavedajo tudi sami. Tako so se mnogi krajski odločili, da bodo sofinancirali projektno dokumentacijo za vinsko cesto (25.000 tolarjev od gospodinjstva), ker želijo priti do denarja še pred občinskim proračunom in pravočasno kandidirati za državna sredstva.

Vinska cesta je nova priložnost, da vinogradništvo na Bizeljskem preživi in se razmahne, saj po dogodkih na svetovnem in evropskem vinskem trgu lahko sklepamo, da je prihod-

Janez Iljaš

nost slovenskih vin ravno v prodaji na domu v obliki kmečkega turizma v solidno ohranjeni naravni pokrajini. A tudi za podoben le-te bodo morali še poskrbeti, čeprav se napake iz preteklosti ne dajo popraviti. Pokrajino okrog Bizeljskega močno kazijo visoki vikendi, ki jim domačini pravijo kar transformatorji.

B. D. G.

Praznik za cviček in košnjo

Društvo mladih kmetijcev Tržišče pripravilo 10. kmečki praznik - Okrogla miza o vinogradništvu in kletarjenju

TRŽIŠČE - Društvo mladih kmetijcev Tržišče je pripravilo letos že deseti zapored kmečki praznik v Tržišču. Pod vabljivim naslovom V deželici sonca in grozda se je na prireditvi vrstilo več dogodkov, posvečenih vinogradništvu in kletarjenju, vsi od teh pa so bili naravnani v podporo cvičku kot vinu, ki naj bi znova osvojilo poznavalce.

Na dopoldanski okrogli mizi (udeležili so se je med drugimi Darko Marjetič, Zdravko Mastnak, oba iz kleti Krškega Agrokombinata, mag. Mitja Kocjančič iz Kmetijskega inštituta Slovenije, nekdanji predsednik dolenskega vinogradniškega društva Peter Bracar, župan Sevnice

vrsto vina posebej zaščiliti. Zavzeli so za nadaljnje uresničevanje zamisli vinskih cest.

Popoldanski del tržiškega kmečkega praznika je bil za spoznanje manj zahteven, ker so tekmovali v košnji in grabljenju. Pri koscih je v starostni skupini do 50 let zmagal že sedmičeveto Aupič, med tistimi, ki jih štejejo že čez 50, se je proslavil Karel Simeonov, ki je ugnal Vinka Majcna. Med ženskami si je 1. mesto

priporila Marjana Ašič, 2. med kosicami je bila Fanika Simeonov. Med grabljicami je nalogo opravila najbolje Marjeta Rantah, na 2. mesto se je uvrstila Marjana Ašič, 3. mesto si delita Fanika Simeonov in Alenka Železnik.

Prireditve, v okviru katere so predstavili tudi kmetijske stroje in se s pomočjo Marjana Dolenske seznanili tudi s strojnimi krožkom, se je v lepem vremenu udeležilo kakšnih 3.000 gledalcev.

L. M.

Na Studencu igrale harmonike

Veliko mladih muzikantov

STUDENEC - Na srečanju harmonikarjev na Studencu, ki so ga v soboto organizirali Prosvetno društvo in gasilsko društvo s Studenca ter ZKO Sevnica, je nastopilo 43 udeležencev. Igralo je veliko mladih harmonikarjev; kar 17 tekmovalcev je bilo mlajših od 14 let.

Sobotno tekmovanje na Studencu je bilo izbirno za Zlato harmoniko Ljubecne. Po posameznih skupinah so se nastopajoči uvrstili tako: do 14 let - 1. Jernej Kočvar, 2. Viktor Malec, 3. Boris Žerjav, 4. Uroš Križman; 15 do 25 let - 1. Boštjan Povše, 2. Robert Furar, 3. Jožko Gnidica; 41 do 60 let - 1. Jožica Vogrinc; nad 60 let (veterani) - Alojz Vrtačnik. V skupini 24 do 40 let so sicer dobro muzicirali, vendar niso prepričali žirije, da so dovolj dobri za veliko harmonikarsko prireditve v Ljubecni, zato iz te skupine ni izbrala nikogar.

L. M.

KOSILI IN GRABILI - Travo, ki so jo pokosili spretni fantje, stari do 50 in nad 50, ter kosice, so ženske pograbile in spravile v kopicke. Strogo oko ocenjevalce je za zmagovalca med grabljicami izbrala Marjeta Rantah (na sliki), ki je tudi predsednica Društva mladih kmetijcev Tržišče. (Foto: L. M.)

in priznani vinogradnik Jože Peterneš ter Nace Strmole, Ivan Pungercar in Peter Camloh, vodilni moške vinogradniškega društva na Malkovcu) so razpravljali nizali odgovore na vprašanje, kaj storiti za vinogradništvo. Menili so, da morajo vinogradniki sami skrbeti za kakovost vina in da se morajo zategati učiti kletarjenja ter da morajo pridlovati priznane sorte grozda. Ne bodo štedili z naporom, ko gre za to, da bi zakon o vinu priznal že omenjeni cviček za slovensko posebnost in to

STUDENEC S HARMONIKARI - Najstarejši, ki je stopil na studenski oder je bil 76-letni Alojz Žvar. Najmlajši so bili z 8 leti Stojan Imperl, Janez Lekše in Gasper Kolar. Na sliki so sicer nekateri od izbrancev, ki bodo po sobotni odločitvi ocenjevalce lahko poskusili srečo na Zlati harmoniki Ljubecne. (Foto: L. M.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Po končanem cvetenju vinske trte

V vsakem trenutku naj bi se zavedali, da je trta dolgovetna rastlina, in moramo temu primerno spoštovati pravila gojenja, ki slonijo na njenih naravnih značilnostih. Po naravi je trta plezalka in potrebuje veliko sonca. Zato, če je v senci ali preognojena, zrastejo predolgi poganjki, kar je neugodno za gojenje na dokaj omejenem prostoru.

Predvsem je treba poskrbeti za primeren les za rez v prihodnjem letu. Ta mora biti po možnosti na mestu, ustreznem glede na gojitveno obliko. Najpomembnejše pa je, da je les dobro dozorel, s čimer je zagotovljeno zadosti hranilnih snovi za odganjanje spomladi.

Odstraniti je treba sorazmerno kratke poganjke (do 40 cm), zlasti če imajo grozdje in je število pogankov preveliko.

Odrežati kaže predebele poganjke, ki smo jih prej pustili za oddušni ventil, da ne bodo vsi poganjki premočni. Osnovni razlog, zakaj ni primerno pustiti debelih pogankov, je poleg nesorazmerno velike porabe vode in hranil v tem, da ves les slabo dozori in ni primeren za rodni les v prihodnjem letu. Čemu gnojiti, da zrastejo premočni poganjki, ko znaša razlika v porabi vode med primernim pogankom in zelo debelim 30 litrov samo v juliju in avgustu. Na hektar zneso 120.000 litrov. Listna površina, zlasti osvetljenja, pa se ne poveča.

Ocenimo moč trsa in velikost neposredno osvetljene povr-

šine! Če imamo še vedno preveč pogankov, zmanjšajmo njihovo število na 12-18 na dolžinski meter vrste (to delo bi že morali opraviti). Končno izračunamo še možni pridelek na osnovi velikosti in števila grozdov ter povprečne teže grozda glede na razlike med sortami.

Odvečne grozde je potrebno odstraniti v času, ko so se jagode zavezale pa do začetka mehčanja. Kolikor prej to naredimo, bolj se bodo razvile preostale jagode in trs bo dal največji primerni pridelek.

Odstranjujemo najprej tretji in po potrebi drugi grozd na poganku, več na šibkejših pogankih. Pri sortah z zelo velikimi grozdi je pravilno, da krajšamo grozde, namesto da bi odstranili vse grozde za nekatere poganjke, npr.: pri žametni črnini, ki ima grozde težke 0,5 kg, zadostuje 8 grozdov na 12 pogankov, da dosežemo ustrezen pridelek. Vendar je bolje, da vsakega od 12 grozdov skrajšamo za 1/3, ker poganjek brez grozda asimilira tudi do 30% manj. Na ta način istočasno poskrbimo za dober pridelek in razbremenimo trs, ker potrebuje manj za dozorevanje pešk, ki so osnova za obstoj vrste, in se za njihovo tvorbo porabi veliko hranil in vode.

Prav je, če po cvetenju odstranimo liste, ki zakrivajo grozde, in tudi zalistnike. Vrščikanje, približno nad 15. listom opravimo pravočasno, da se mladice ne zlomijo tik nad žico. Z razbremenitvijo trte omogočimo dobro rast in pridelek tudi v prihodnje ter zagotovimo kakovost v tekočem letu.

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr. svetovalec za vinogradništvo

RAZSTAVA DOBROT IN ORODJA - Vinogradniki vinske gorice Hribi pri Velikem Slatniku vsako leto pripravijo piknik, za katerega vino prispevajo sami, ženske spečejo domač kruh pa domače kokeši. Letos so piknik popestrili s kulinarčno razstavo, na kateri ni manjkalo dobrot, ki so jih kmečke gospodinjice pripravljale ob trgatvi ali pa za malico, medtem ko so kletarji in vinogradniki razstavili staro vinogradniško orodje in kletarske pripomočke. Z izkupičkom vsakoletnih piknikov so hribski vinogradniki asfaltirali cesto od Velikega Slatnika pa do zadnje zidanice v Hribih, letošnji dobicek veselice pa bo med drugim namenjen tudi izobraževanju. (Foto: I. Vidmar)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Gobe rastejo po deževju

Gobarstvo je močno razširjeno in priljubljeno razvedrilo, lastnosti gob pa so dobro znane predvsem strokovnjakom. Nabiranci jih pogosto pre malo poznajo, kar potrjuje vsakoletne zastupitve različnih stopenj. Pri nabiranju naj bi veljalo staro pravilo, da nabiramo le tiste gobe, ki jih dobro poznamo in vemo, da so užitne.

V večini primerov nam niti vonj niti okus gobe nista zanesljiva opora pri ugotavljanju užitnosti. Osnovno pravilo je, da ne smemo nabirati starih in z vodo prepojenih gob, ampak le mlade in zdrave gobe. Gobe previdno splujemo iz zemlje ali pri tleh odrežemo, da ne poškodujemo podgobja - micelija v zemlji. Takoj jih očistimo in polagamo v platen košare, kjer se ne poškodujejo in jih obdaja zrak.

Najbolje je, da gobe použijemo še isti dan ali pa jih zrežemo, prevremo - blanširamo, dobro odcedimo in zamrznemo. Kuhanih, pečenih, praženih ali kako drugače toplotno obdelanih gob ne shran-

jujemo, ne pregrevamo in ne zamrzujemo, ker tudi takšne povzročajo hujše oblike prebavnih motenj in zastupitve. Pred pripravo gob ne namakamo, temveč le oplaknemo pod tekočo vodo. Pred toplotno obdelavo jih vedno blanširamo, vodo pa zavržemo. Gobe jedi so težko prebavljive, zato naj jih ne uživajo majhni otroci in vsi z resnejšimi obolenji. Za vse pa velja, naj ne bodo na jedilniku za večerjo.

Sveže gobe naj bi dodajali jedem za boljši okus, posušene ali zdrobljene v prah pa kot začimbo. Pred sušenjem gobe očistimo z mehko ščetko in narežemo na lističe. Te nanizamo na debelejši sukanez in obesimo v prostor s preprihomo ali jih zložimo na mrežasto podlago, ki je zavarovana pred mrčesom. Gobe se lepo zmlejejo v prah, če jih pred tem za nekaj časa postavimo v pečico. Prašek je odlična domača začimba za krompirjeve jedi, rižoto, za-beljeno proseno kašo in za več vrst zelenjavnih omak in juh.

Nov tržni red za pšenico

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na seji 25. maja letos sprejela sklep o vzpostavitvi tržnega reda za pšenico, ki velja od 1. julija letos, z njim pa določa, da pšenico letine 1995 odkupi Direkcija RS za blagovne rezerve. Cena pšenice letine 1995 znaša 25,29 tolarjev za kilogram (fco odkupno mesto) za standardno kakovost; 13 odst. vlage, 2 odst. primesi, 76 kg/100 litrov hektolitrske mase in 11,5 odst. beljakovin. Odkupna cena se revalorizira z 80 odst. ugotovljene rasti cen na drobno v obdobju april - junij 1995. Za posamezne oddane količine pšenice se odkupna cena ugotovi na podlagi navedene cene in dejanskih kakovostnih lastnosti (obračunano je odstopanje v vlagi, primeseh, hektolitrski masi in odst. surovin beljakovin).

Na ta sklep se je že odzval sindikat Slovenske kmečke zveze, ki opozarja na pereč problem odkupne cene pšenice letine 1995. Odkupna cena pšenice standardne kvalitete je v letu 1994 znašala 25,10 tolarja, za letino 95 pa je cena standardne kvalitete 25,29 tolarja za kilogram, franko odkupno mesto. Glede na dvig življenjskih stroškov in inflacijo v zadnjem letu je določena cena nesprejemljiva. Sindikat Slovenske kmečke zveze s tem opozarja na pereč socialni položaj kmetov, če se jim ne priznava podrobno prodajnih cen glede na rast potrebščin. Zato sindikat zahteva, naj vlada RS takoj prouči nastali zaplet in predlaga ustrezno rešitev. Hkrati opozarja tudi na akutni problem presežkov mleka in težave pri odkupu živine zaradi nekontroliranega uvoza mesa v Slovenijo.

T. G.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ta čas je ob tržnih dneh največja ponudba vsch vrst zelenjave. Zapišimo artikole: grah 300, bob 300, jajca 20, jabolka 150, med 500, buče 1000, krompir 100, olivno 450, borovnice 400 in jagode 400, jabolka 132, breskve 147, fižol 400, slive 400, banane 116, paprika 400 in paradižnik 153 tolarjev. Deležni je zaračunal: češnje 400, paradižnik 150, krompir 120, breskve 200, jabolka 180, banane 120 in sveže fige 700 tolarjev.

kmetijski nasveti

Norveški soliter iz Trebnjega

Vsi ljudje res vse vedo. Po objavi prispevka v tej rubriki pod naslovom "Listno gnojenje s kalcijem, ki daje jabolku obstojnost", v katerem smo zapisali, da sta v naših trgovinah s kmetijskim reprodukcijskim blagom naprodaj dva izdelka, priporočljiva za preprečitev pomanjkanja kalcija v rastlinah (folifertil Ca in calciogreen), se nam v pisno oglasil inž. Jože Povšič iz podjetja Piramida & Hydro, d.o.o., in nas opozoril, da imajo pri njih na voljo vodilni pripravke za listno gnojenje s kalcijem, to pa je norveški soliter, izdelek družbe Norsk Hydro, a.s. (prve proizvajalke mineralnih gnojil na svetu, ki imajo 90-letno tradicijo), o katerem bi bilo za naše kmetovalce koristno zapisati kaj več.

Češeno - storjeno, pa čeprav norveški soliter ali kalcijev nitrat, to je kalcijev nitrat, ki vsebuje 15,5 odst. dušika in 28 odst. kalcijevega oksida, našim poljedelcem ni neznan. Ker se stoddobno in hitro topi v vodi, so ga namreč strokovnjaki že pred desetletji, to je v času uvajanja italijanskih intenzivnih sort pšenice, priporočali za zimsko dognovanje. Tako so namreč delali italijanski pridelovalci, vendar se je izkazalo, da pri nas tovrstno posnemanje naših sploh ni potrebno, saj tako imenovana zimska nitratacija kakorkoli, norveški soliter je zavoljo svojih posebnih lastnosti, na kar opozarja zastopnik skandinavske družbe Norsk Hydro, a.s., inž. Povšič iz Trebnjega. Pomembna prednost norveškega solitera je v tem, da ob običajnem gnojenju izboljšuje kislota tla, saj z vnošenjem kalcija povečuje pH vrednost. Kot je splošno znano, večina pridelanih rodov na kislilih tleh in jim zato gnojenje s kalcijem ni prija. Da je za norveški soliter stvar še ugodnejša, je strokovnjakom priporočljivo, da nitrat v talni raztopini (norveški soliter je kemično čist cesar) pospešuje sprejem kalcija v rastline, to pa je prav tisto, kar je izbor gnojil za preprečevanje fizioloških boleznih jabolk (pa tudi drugih plodov) je širši: ob folifertilu Ca in calciogreenu je našim pridelovalcem še bližje na voljo norveški soliter iz Trebnjega!

Inž. M. LEGAN

V Novem mestu v vrtcih manj otrok

Medtem ko je v Novem mestu v vrtcih preveč prostora, morajo v Žužemberku in na Dvoru otroke odklanjati - Ukinitev na Mestnih njivah in v Šmihelu? - Adaptacija v Žužemberku

NOVO MESTO - Na seji občinskega sveta prihodnji četrtek se bodo novomeški svetniki odločili tudi o predlogu za zmanjšanje števila oddelkov otroškega varstva v Novem mestu in o adaptaciji stare žužemberške šole za potrebe predšolskega varstva; skrb za predšolsko varstvo v Žužemberku in na Dvoru pa naj bi bila tudi v naslednjih letih prednostna naloga na področju investicij v družbenih dejavnostih.

V Novem mestu gre za predlog, da bi ukinili vrtec na Mestnih njivah, in sicer z avgustom, otroke pa po željah staršev razporedili v druge novomeške vrtce. O tem in o nasprotovanju staršev takemu ukrepu smo v našem časopisu poročali pred nedavnim. Z julijem naj bi ukinili tudi en oddelk vrtca v Šmihelu; če se bo izkazalo, da je v vrtcu na Drski dovolj prostora tudi za druge otroke iz šmihelskega vrtca, pa naj bi ukinili tudi drugi oddelk. V novem šolskem letu bo v novomeških vrtcih 110 otrok manj kot v prejšnjem, vzroka za to pa sta,

Velja počakati na blagodejni učinek ukrepov

Kaj utegnejo imeti tekstilci od načelne vladne podpore izvoznikom?

NOVO MESTO - Pred nedavnim so sindikalisti svojim zahtevam po izboljšanju položaja izvoznikov dodali med drugim podatek, da je slovenska tekstilna industrija kot velika izvoznica izgubila zaradi tečajnih razlik že 10.000 delovnih mest in da je ogrožena socialna varnost skoraj 40.000 zaposlenih. Bo kaj drugače, potem ko je vlada pripravljena podpreti izvoznike s petimi milijardami tolarjev subvencij?

Milena Kramar Žnidar, direktorica Novoteksove Tkanine v Novem mestu, ugotavlja, da je bilo načelnih napovedi za podporo doslej že veliko. Zato Tkanino predvsem zanima, kako bodo tokratni ukrepi v korist izvoznikov potekali in praktično. "Potem ko bo načelne ukrepe sprejela skupščina, naj bi določili kriterije, in to šele proti koncu meseca. Takrat bo znano, koliko bo denarja za posamezno firmo. Lahko da bodo tekstilci spet ostali praznih rok. Dokler ne vidim kriterijev, ne verjamem prav ničesar. V splošni deklaraciji so napisali, da bodo dali pet milijard, da bodo kriteriji naknadno razpisani in objavljeni v Uradnem listu, vendar bo ta razpis odprt do porabe finančnih sredstev. Kdo bo dobil, ali tisti, ki prvi pride, ali kdo? Dejstvo je, da pet milijard ni dovolj za vse."

Andrej Kirm, direktor Laboda Novo mesto, pravi, da je podjetje ob lanskem 8 milijonov mark vrednem izvozu izgubilo zaradi tečajev kar za milijon mark dohodka. Še večji problem predstavljajo po direktorjevi navedbi dajatve državi. Le-te so za delovno intenzivno tekstilno panogo odločno previsoke in spričo tega dragi Labodovi izdelki komajda lahko še prenesejo konkurenco na močno zasičenih izvoznih trgih. "Situacija ogroža delovna mesta, Labod je prisiljen razmišljati o krčenju proizvodnje," pojasnjuje direktor Kirm. Med možnimi ukrepi v korist izvoznikov v Labodu pozitivno ocenjujejo državne izvozne stimulacije, vendar menijo, da je ustrežnejše zmanjšati podjetjem prispevke in različne dajatve, ki jih pobira država.

BILO JE NEPOZABNO - "Vesela sem, da sem se udeležila delavnic. Teden s skupino mi pomeni lepo, pomembno in zanimivo izkušnjo, ki mi bo za vedno ostala v spominu in mi bo pomagala živeti plemeniteje." je ob zaključku delavnic dejala ena izmed udeleženk, pa tudi drugi so bili podobnega mnenja. Njihov vodja Bojan pa je dejal, da je spoznal krasne mladostnike. (Foto: L. Murn)

kot navajajo v gradivu za sejo sveta, manj rojstev in dejstvo, da je veliko staršev na čakalju ali so nezaposleni. Na pobudo pristojnega občinskega sekretariata je tako Vzgojno-varstvena organizacija Novo mesto zaradi varčevalnih ukrepov in manjšega vpisa v vrtcih na Mestnih njivah in v Šmihelu predlagala ukinitve oziroma zmanjšanje oddelkov. Vrtec na Mestnih njivah deluje v dveh blokovskih stanovanjih, ki sta last Krke in občine. V tem šolskem letu je bilo v tem vrtcu 38 otrok, v naslednjem pa naj bi jih bilo po podatkih VVO le še 29, kar je za eno skupino preveč, za dve pa premalo. Pravijo, da zahteve staršev, naj ta vrtec deluje še naprej, ni ne strokovnih ne ekonomskih utemeljitev. Tudi v vrtcu v Šmihelu se število otrok že nekaj časa manjša.

Povsem drugače pa je v Žužemberku in na Dvoru, kjer je v vrtcu 106 otrok, v družinskih varstvih pa še 31. Za prihodnje šolsko leto so dobili 44 novih prijav, ker pa ni dovolj prostora, so morali 24 otrok odkloniti. Zato naj bi adaptirali

JURE JE DRŽAVNI PRVAK

NOVO MESTO - V Novem mestu očitno raste obetaven rok tekmovalcev v preskakovanju zaprek oziroma parkurju. Na državnem prvenstvu je med mlajšimi mladinci zmagal Jure Grubačević z Nilusom, medtem ko je bil Klemen Šušteršič z Rubinom, ki je v prvem nastopu zmagal, na koncu tretji. Oba sta člana konjeniškega kluba Krka.

Poletni tabor na Gorjancih

20 Zoisovih štipendistov iz vse Slovenije na tretjih Izkustvenih delavnicah Gorjanci 1995 - Želijo si podobnih druženj

NOVO MESTO - 20 nadarjenih Zoisovih štipendistov iz Dolenjske in drugih delov Slovenije je minuli teden (od 25.6. do 2.7.1995) preživelo v planinskem domu GIP Pionir na Gorjancih pri Gosposdični, kjer so potekale psihološke izkustvene delavnice, ki jih je tretjič zapored organiziral Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Novo mesto. Mladi udeleženci, ki so v soboto, 1. julija popoldne, pripravili zanimiv zaključek delavnic za starše, so si bili enotni, da so preživeli najlepší teden v svojem življenju. Na zaključku so tri udeleženke predstavile pesmi novomeške gimnazije in Zoisove štipendistke Katje Plut.

Izkustvene delavnice Gorjanci so nastale iz dela Kluba za nadarjene učence Novo mesto, ki je nastal ob projektu Zoisovi štipendisti. Marsikateri učenec svoje nadarjenosti ne razvija in ne uresničuje dovolj tudi zato, ker mu primanjkuje ustreznih spretosti in samozaupanja in sama Zoisova štipendija (ki jo podeljujejo 10 let) je premajhna spodbuda. Zato so zavodi v Sloveniji začeli organizirati razne raziskovalne taborne, dolenjski poletni tabor pa je psihološki. "Prepričani smo, da nadarjeni potrebujejo številne socialne izkušnje, da bi se lahko bolje razvi-

prostore stare šole in sedanji vrtec v Žužemberku, na Dvoru pa naj bi za te potrebe odkupili stavbo na šolskem dvorišču in jo primerno preuredili. To bodo naredili s pomočjo republiškega denarja, saj so s temi predlogi prišli v republiški program za te namene, vendar bi morala polovico denarja dati novomeška občina, kar pa bo letos težko, če že ne povsem nemogoče. Zato predlagajo postopno ureditev teh vprašanj. Vsekakor pa naj bi letos uredili za potrebe vrtca prostore stare žužemberške šole.

A. B.

NOVOMEŠKI GIMNAZIJCI USPEŠNI V KEMIJI

NOVO MESTO - Na novomeški gimnaziji je Klub mladih raziskovalcev (kemijska sekcija) zelo delaven in tudi uspešen, saj je po njihovi zaslugi Gimnazija Novo mesto skupaj z Gimnazijo Kranj najuspešnejša šola za kemijo v Sloveniji. Zanimanje za kemijo je na novomeški gimnaziji veliko, saj se je državnega tekmovanja udeležilo 21 dijakov, ki so si prislužili 12 priznanj; iz raziskovalnih nalog: 1 zlato Preglovo plaketo, 1 srebrno in 3 bronaste; iz znanja kemije: 2 srebrni plaketi, 5 bronastih Preglovih. Na šoli imajo težave zaradi neprimernih prostorov in nepopolne opreme, vendar upajo, da bodo v letu priprav na 250-letnico gimnazije urejene. Ob koncu srečanj Gibanja znanost mladini iz kemije se za finančno pomoč pri organizaciji tekmovanja Gimnazija Novo mesto zahvaljuje tovarni zdravil Krka, Dolenjski banki, d.d., in Mestni občini Novo mesto.

(ZADNJA) VEČERJA

ŠKOCJAN - Člani sveta občine Škocjan po sejah običajno kar prijateljsko posedijo v gostilni ob pogrnjeni mizi in tako so storili tudi v ponedeljek zvečer. Župan Janez Povšič, ki je bil v tej družbi, ni mogel prikriti svoje običajne igrivosti in pikrosti. Rekel je: "Ko bo Koncilija v Novem mestu tako sedel skupaj s celim novomeškim občinskim svetom, bo to zadnja večerja." Gotovo je Povšiču prišlo na ušesa, da se v novomeškem občinskem svetu kar malo preštevajo, kdo je pri ta čemih in kdo pri ta rdečih kdo kje drugje in da celega sveta ne bi bilo mogoče spraviti na skupno večerjo.

PODPISNIKA - Direktorica zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič in predsednik Revoza Bernard Coursat na otvoritvi novih prostorov novomeške enote zavarovalnice na Novem trgu. (Foto: A.B.)

Zavarovalniške ugodnosti

Dogovor med Zavarovalnico Triglav in Revozom

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek so direktorica zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič, predsednik Revoza Bernard Coursat in predsednik združenja Renaultovih koncesionarjev Aleš Bucik podpisali dogovor o poslovno-tehničnem sodelovanju. Dogovor prinaša vrsto ugodnosti lastnikom Renaultovih avtomobilov, ki imajo svoja vozila zavarovana pri zavarovalnici Triglav. Te ugodnosti so: ocenjevanje škode na renaultih v pooblaščenih servisnih mreži Renault, škoda pa se izplačuje neposredno brez angažiranja sredstev lastnikov vozil; v vseh pooblaščenih servisih bodo za čas popravila vozniku nudili nadomestno vozilo; odpadle bodo vse dodatne poti, ki jih je moral do sedaj voznik opraviti po nezgodi; vsa popravila v pooblaščenih servisih Renault bodo opravili izključno z originalnimi rezervnimi deli, kar zagotavlja večjo kakovost popravil in večjo varnost popravljenih avtov.

Tako sta Revoz in zavarovalnica Triglav prva v Sloveniji uvedla tako sodelovanje, ki je v nekaterih državah že stalna in uveljavljena praksa.

Proračun manjši od želja

V drugi polovici leta bo nekaj rezultatov nove občine že vidnih - Dela na vodovodih in cestah

ŠENTJERNEJ - Letošnji proračun občine Šentjerneje bo znašal 240 milijonov tolarjev, kar je za okoli 80 milijonov manj od pričakovanega. Od tega je zagotovljene porabe 186 milijonov tolarjev, ostalo pa bo prihodek občine. Letošnji proračun bo bremenilo skoraj 9 milijonov tolarjev izgube krajevne skupnosti Šentjerneje. Okvirni proračun je sestavljen, končno besedo pa bodo izrekli svetniki na seji 10. julija.

Občina naj bi 4 leta odplačevala obveznice občine Novo mesto v letni vrednosti 27 milijonov tolarjev, s katerimi je bila narejena cesta Maharovec - Draga z mostom. Župan Franc Hudoklin se s tem ne strinja in se je odločil, da bodo dali to obveznost v delitveno bilanco. Velik porabnik proračuna so družbene dejavnosti in sociala, za katere je predvidenih okoli 80 do 90 milijonov. Zaradi ureditve prostorov nove občine bo letošnji proračun več sredstev namenil občinski upravi, vendar ta ne bodo večja od 11 odstotkov, pričakujejo pa še zagonjska sredstva.

Čeprav so šentjernejski svetniki zaorali čisto ledino v novo lokalno samoupravo, bo nekaj rezultatov v komunalni ureditvi vidnih že v drugem polletju. Sedaj je ena glavnih nalog most v Dolenji Stari vasi, za katerega pridobivajo lokacijsko dovoljenje. Javili so se na razpis ministrstva za ekonomske odnose za cesto Šentjerneje - Mršeca vas. Po predračunu so ta dela vredna 42 milijonov, polovico pa naj bi zagotovila občina. Nadaljuje se gradnja vodovoda v Tolstem Vrhu, ki ga gradi Komunalna s pomočjo KS Orehovica in KS Brusnice. Začeli so se z gradnjo vodovoda in obnovno ceste v Gorenjem Maharovcu, obnovili bodo vodovod od Novomeške ceste do križišča proti Dobravici. S Komunalno se pogovarjajo tudi o povečanem vodovodu od Gorenjega Vrhpolja do zajetja v Šmarju, za kar sredstev še ni. Ta investicija bi razbremenila zajetje na Javorovici in omogočila povezavo vodovoda v vseh, ki sedaj dobivajo vodo iz krške občine. Ker je v Cerovem

Logu še vaški vodovod, razmišljajo o gradnji novega, kar naj bi prevzeli KS Orehovica in vaščani. Začeli bodo graditi 200 metrov dolg pločnik na Dolenjem Mokrem Polju, hkrati tečejo pogovori z republiško upravo za ceste za ureditev križišča na Mokrem Polju, že letos pa naj bi nadaljevali tudi z gradnjo mrliške vežice.

T. G.

Prašna pot v metropolo

ŠTRIT - Dokler je bil Štrit v sevniški občini, se prebivalci te vasi niso mogli pripeljati v občinsko središče po asfaltu. Tudi zdaj, ko kraj spada v občino Škocjan, imajo Štritovci še makadamsko povezavo do občinske prestolnice. Z objavo razpisa za izdelavo projekta za cesto Bučka-Zavratec pa so se stvari napoved začele premikati z mrtve točke in župan občine Škocjan Janez Povšič meni, da bi v naslednjem letu omenjeno cesto lahko začeli asfaltirati.

Po veljavni razvrstitvi cesta spada med regionalne. To naj bi pomenilo, da zanjo skrbi država, vendar je resnica ta, da brez pridnih domačinov ta ni bilo ne objavljenega razpisa in po tem ne ceste.

Makadamsko cesto imajo Štritovci ne le proti prestolnici nekdanje in sedanje občine, pač pa tudi do magistralske ceste Ljubljana-Obrežje. Ali jo bodo asfaltirali in kdaj bi se to lahko zgodilo, za zdaj ne govorijo. Verjetno bodo gradbeniki zadevo opravili takrat, ko bodo delali predvideno dolenjsko avtomobilsko cesto.

Cesta od Štrita do magistralske predstavlja priključek na "avtocesto", sicer črn, vendar zato nič manj priljubljen. To bližnjico do magistralske poznajo ne samo domačini, ampak tudi vozniki od drugod, tako da je promet po njej včasih precej gost. Pred nedavnim so jo odkrili tudi italijanski kolesarji in so po njej vozili za trening.

L. M.

ŠTRITOVSKO JEZERO - Medtem ko bo Šritovsko jezero sčasoma mogoče postalo del turistične ponudbe na območju Šrta, ga za zdaj poznajo domačini in ribiči; slednje voda privabi zlasti ob koncu tedna. Za jezero in ribe skrbi sevniška ribiška družina. Čigava bo skrb za naj v novi lokalni samoupravi? Prej je bilo jezero v sevniški občini, po odcipitvi nekdanje KS Bučka od občine Sevnica jezero leži na ozemlju občine Škocjan, ki pa (še) nima svoje ribiške družine. Na fotografiji: Šritovsko jezero je lahko tudi za čolne. (Foto L. M.)

Novomeška kronika

ZA KAZNI DENAR JE - Čeprav so ne dolgo tega iz Pionirja naglani glavnega direktorja, ki naj bi bil po mnenju nekaterih kriv za vse križe in težave novomeških gradbincev, se v Bršljinu ne čedita med in mleko, čeravno so za vrhovnega šefa postavili samega Papeža. Denarja za plače še vedno ni v izobilju, štipendisti, ki so Pionirjevo miloščno videli nazadnje malo pred lanskim božičem, so si študentske dobrotnike zvečine že poiskali drugje, le za nekaj pa denar na blagajni je. Oni dan je direktorjevo limuzino omrežil slovi novomeški pajek, ki je moral blagajničarka vrhovnemu šefu nemudoma izplačati denar, s katerim je svoje vozilce rešil ujetništva za cikavsko mrežo. Kot kaže, Pionirjeva blagajna le ni tako prazna, vsaj za nekatere ne.

HELIKOPTER NOVO MESTO - Novo mesto ni le krajevno ime za naselje, ukleščeno v okljuk dolenske lepote Krke, pač pa je od sobote naprej tako imeni tujemu izmed petih helikopterjev, ki je med že takoj po krstu težko nalogo. Na kratek polet nad njegovo mestno občino je moral popeljati župana Francija Koncilija, ki si je tako se iz zraka lahko ogledal propadajoči kandidijski most, mestno parkirno gnečo in prazen prostor, kjer naj bi poleg grmske osnovne šole stal prizidek. Le meščanom, ki bi mu s tal navdušeno mahalih v pozdrav, župan kljub napenjanju oči ni mogel opaziti. Najbrž leti previsoko.

V ZRAKU BREZ SPRAVE - V helikopter "Novo mesto" se je v soboto poleg uglednim gostom uspelo stlačiti tudi nekaterim novomeškim novinarjem, snemalcem in fotoreporterjem. Župan, ki se sicer rad nastavlja objektivno in sploh rad v družbi medijskih ljudi se je bal, da bo moral v zrak skupaj z nič kaj k srcu priraslo meščansko osrednjega slovenskega dnevnika. Kar oddahnil si je, ko se je helikopter dvigal in je Zdenka, ki kot pravi, ni pripravljena na spravo, globoko pod njim postajala vse manjša in manjša.

Ena gospa je rekla, da je šentjernejski župan prodajal posodo, dela reklamo za francoski Renault, nikakor pa mu ne gre župovanje v Šentjerneju.

10 LET TURISTIČNEGA DRUŠTVA RATEŽ

RATEŽ - Te dni mineva deset let delovanja 110-članskega Turističnega društva z Rateža, Turističnega društva z ekološko, organizirano ukvarja z ekologijo, organizirano številarja srečanja, prireditve in skrbi za urejanje svoje kraje. Tudi izobražuje svoje člane na področju turizma. Ta kraj je najbolj znan po salamiadi in vsakoletnem tekmovanju harmonikarjev, ki bo letos 23. julija. Za doseženje dela je rateško društvo prejelo številna priznanja, med njimi tudi za najbolj urejen manjši kraj v Sloveniji. Pred gasilskimi dnevi, mom na Ratežu so v nedeljo, 2. julija, slovesno proslavili 10-letnico društva. Najbolj prizadevanje in ustanovitvenim članom so podelili priznanja in diplome. Šentjernejski oktet je v kulturnem programu zapel nekaj recitativov, nastopila je domača voljo partorska skupina, za dobro voljo pa je poskrbel mladi harmonikar Rok Vovk, ki je prejel že številna priznanja in nagrade za igranje na frajtonarici.

V času od 19. do 26. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Marjeta Jožica Jerovšek iz Straže - Uroš Jožica Košir iz Straže - Uroš in Urško, Dragica Jankovič iz Črnomlja - Antona, Darja Črnomlja - Rožanca - Monika, Mateja Kovič iz Rožanca - Monika, Mateja Kovič iz Črešnjevca pri Sevi - Jana, Jožica Malnar iz Hrušič - Vavpč vasi - Eriko, Renata Horovac iz Semeča - Eriko, Petar Lozar iz Petrove vasi - Petra Marjeta Jakljevič iz Krasince - Petro, Ivka Pršlja iz Črnomlja - Andjelo, Jožica Novosel iz Zelenke - Nino, Andreja Novosel iz Zelenke - Natalijo, Milena Hočvar iz Mačkova - Mateja Darinka Štefanič iz Zapudja deklco.

Iz Novoga mesta: Vesna Zorko iz Seidlove ulice 66 - Nino, Janja Poreber iz Adamičeve ulice 38 - Jana, Maja Plantan z Drške 46 - Gašperja.

ENOTNOST - V črnomaljski, metliški ali semiški občini je velikokrat slišati, kako morajo biti belokranjske občine enotne na vseh področjih, če želijo, da bodo kaj dosegle. Na enem od področij jim je ta enotnost zagotovila že uspeha: v četrtek, 29. junija, so vse tri sklicale se občinski svetovi. Črnomalj je pri tem komaj opazno odstopal, saj se je tam seja pričela ob 15. uri, v ostalih dveh krajih pa ob 18. uri. Nejasno pri tem ostaja le, kaj so s tem dosegli. Tega, kar poudarjajo že ves čas, naj bi namreč njihove seje zvesto obiskovali tudi novinarji, zagotovo ne. Razen če so morda mislili, da je kdo že izumil, kako je lahko en človek hkrati na treh različnih koncih.

KAMPANJA IN SMETI - Eden od črnomaljskih svetnikov je menil, da bi morali v prizadevanjih za čim manj odpadkov, te zmanjšati že na izvoru. Za ta korak bi bila seveda potrebna kampanja, a je že pred njenim začetkom žalostno ugotovil, da ni zagotovil, da bi v resnici uspela.

LOKALI - Pred črnomaljskimi svetniki je bila težka naloga: dati mnenje za podaljšanje obratovalnega časa v nekaterih lokalih. Eden je predlagal, naj dajo soglasje še sosedni lokalov in če ne bodo imeli slednjemu nič proti, se bodo strinjali tudi svetniki. Glede na pritožbe zaradi nočnega hrupa, ki prihajajo ne le od sosedov lokalov, ampak tudi od ostalih črnomaljcev, je jasno, kakšno bi bilo mnenje krajanov. Vendar pa je bil tem najpomembnejše, da bi si svetniki tako lahko brez kančka slabe vesti do gostilničarjev in vseh ostalih umili roke.

Sprehod po Metliki
V JUNIJSKI ODDAJI drugega radijskega programa Radia Slovenije Vi izbirate - jaz izberem je gospos. Anica Kopinič predstavila poslušalcem program letošnjih mestnih kulturnih poletnih prireditev (magovalnega tekmovanja je prispevala Anica Štrucelj, podjetnica konfekcije Julija iz Metlike. V ponedeljek tega radijskega kviza, so bile točke, dekliške, deške in ženske topalke.

SKRBI S POUKOM v šolskem letu 1994/95 so mimo, zato so se metliški učitelji odpeljali na izlet v Avstrijo, da bi se odpravili na prostorijski pohod vzhodno Slovenijo in del Avstrije.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE in Območna organizacija Rdečega križa bosta popeljala na izlet mlade otroke iz metliške občine: OOK, katerih starši nimajo dovolj denarja za brezskrbno otroško čustveno morje. Otroci bodo uživali v naravi na Debelem Rtiču.

METLIŠKI BIFEJARI, bistro, dobrih natakaričah, saj se zaveda, da pripadajo dekle poveča proizvodnjo kot dobro hlajena pijača ali dobro kuhana kava. Zadnji živi v prvi vrsti vse, kar nosi hlače, odkar tam za točilno mizo dekle in pol. Menda starejši pred vstopom v lokal odvrže palice, očala in vse, kar bi namigovalo na odcvetelo mladost in zmanjšano moškost.

Trebanjske iveri
NEKATERI BREZ? - Vsem, ki želijo v dobrih župnijah, v Knežji Baragi, je na Baragovem posebnem ljubljanski nadškof zaželel posebnega božjega varstva in posebnega božjega blagoslova. Kdo ve, ali posebnega božjega varstva in posebnega blagoslova deležen Ciril Pungar, ljubljenski župan občine Trebnje na slovesnosti v Knežji vasi? Niso opazili.

PLAKATI - Trebnje bo dobilo nove stebre. Škoda, ko pa se ne bodo tako lepo primejo na čakalno mesto lahko preberš, kaj se dogaja v zadnjem pol leta. **SPORT** - Trebanjskim rokometarjem se obeta denar iz občinskega proračuna. Ta možnost pa razburja športnike in povzroča bedne dvoboje. Tako je Božo Kravčar, Z-ligi. Ali bo Božo Kravčar, ki je kdaj izjavil kaj takega, si ne bo dovolil napovedati niti najboljši rezultat? **AVTOMOBILI** - Trebanjski občinski svet bo najverjetneje s pomočjo sodobno reševalno vozilo, ki ga nima. Najbolje bi bilo, če bi kupili za denar, ki bi ga dobili, če bi prodali nekdanje območje avtomobile. Če jih prodajo, bodo dobili vsaj nekaj za nakup novega avtomobila. Od prodaje pa bi bila še ena možnost: občina in državna uprava bi pripravili, čigavi so zdaj avtomobili, ford, nissan in drugi prireditelji iz nekdanjega občinskega parka.

IZ NAŠIH OBČIN

V Metliki odprli vrata modelarjem

Tekstilna šola bo odslej poleg pomožnih šivilj, šivilj in krojačev izobraževala še za konfekcijske modelarje - V prihajajočem šolskem letu učilnice za praktični pouk v novem prizidku

METLIKA - Na srednji šoli tekstilne usmeritve v Metliki bodo v novem šolskem letu odprli nov oddelek, in sicer za konfekcijskega modelarja. Gre za dveletni nadaljevalni program po triletnem šolanju, po katerem dobijo učenci izobrazbo 5. stopnje in naziv modelarski tehnik.

O REŠITVI BELTA
ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so predlagali, naj bo julija izredna seja sveta, na kateri bodo razpravljali o Beltu, iz katerega dimnikov se še vedno ne kadi. Župan jim je pojasnil, da so v tovarni pretekli teden dokončali proizvodnjo, ki je ostala nedokončana, ko je podjetje ostalo brez elektrike. 11. julija pa bo prišel v Črnovelj minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar in se bodo natančno dogovorili o rešitvi Belta.

NOVA KRAJEVNA SKUPNOST
ČRNOMELJ - Občinski svet je po skrajšanem postopku sprejel odlok o ustanovitvi krajevne skupnosti Sinji Vrh. Poleg Sinjega Vrha, kjer je sedež, KS obsega še šest najjužnejših slovenskih vasi in sicer Damelj, Drago pri Sinjem Vrhu, Gorico, Dalnje Njive, Špeharje in Breg pri Sinjem Vrhu. Krajanji teh naselij so se za ustanovitev samostojne KS odločili že na referendumu decembra lani.

Peti Baragov dan
Slovenija postaja misijonska dežela
KNEŽJA VAS - Tu je bil v nedeljo Baragov dan, praznik, ki so ga letos že petič po vrsti pripravili v spomin na slovenskega misijonarja Friderika Barago. Na slovesnosti, ki so se udeležili nekateri predstavniki nadškofijskega ordinariata in župniji, predsednik SKD Lojze Peterle, državni poslanec Alojz Metelko, predstavniki strank in državne uprave in številni občinski svetniki iz Trebnjega ter obiskovalci, je opravil glavni obred ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Slovesnost so z nastopi popestrili pevci župnije sv. Jurija iz Dobriča, skavti iz Trebnjega in žužemberški folkloristi.

Dr. Šuštar je omenil, da se je Baraga odpovedal graščini v Trebnjem in zakonu - najprej je mislil, da bi se poročil - odpovedal pa se je tudi delovanju v domovini in šel med Indijance. Tam je s požrtvovalnostjo, trpljenjem in z gorečnostjo oznanjal Božje kraljestvo, ker je imel trdno vero, da Bog ostane s tistimi, ki oznanjajo evangelij, do konca sveta.

Če bi prišel Baraga danes v svojo domačo kraj in nekoliko spoznal, kakšno je naše življenje, ali ne bi morda rekel, da tudi tu postaja vedno bolj misijonsko področje. "Toliko je pozabljenega, toliko je uničenega, tako da v nekem pogledu tudi Slovenija postaja misijonska dežela. In tako bi nas Baraga vzpodbudil, nas duhovnike, pa tudi druge, posebno stare učite, oznanjajte, vodite ljudi k Bogu!" je poudaril dr. Šuštar.

Ničesar ne moremo in ne smemo vsiljevati. A radi bi tako, kot je Baraga, ponudili Kristusov evangelij. Starši se velikokrat zavedajo te dolžnosti, pa ne vejo, kako bi jo izpolnili, ker sami niso dobili tistega osnovnega pouka in spoznanja, da bi mogli svoje otroke vzgajati in učiti k Bogu. Zato danes prosimo, da bi nam Bog mogel dati milost, da bi mogli to izpolniti, je rekel dr. Šuštar.

Udeležence svečanosti sta nagovorila tudi Alojz Metelko in Lojze Peterle. Alenka Urbančič, državna sekretarka za kmetijstvo, je spregovorila o projektu CRPOV, ki vključuje tudi Knežjo vas z Baragovino. Msgr. Zdravko Reven, predsednik Baragovega odbora pri nadškofijskem ordinariatu, je orisal Baragov lik.

Na slovesnost je poslal svojega predstavnika tudi inštitut za turizem iz Zagreba.

da, za ostala dva pa po eden. Za dveletni in triletni program je še dovolj prostih mest in se je moč vpisati do 15. septembra. Prav tako je še nekaj prostih mest za modelarja, čeprav je zanimanje zelo veliko. V šoli pričakujejo, da bo za vse programe dovolj prijav. Šolski okoliš je namreč velik, saj je metliška šola edina tekstilna

STAREŠINIČI NITI DRUGO NI PODŽUPAN
ČRNOMELJ - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je na predzadnji seji občinskega sveta predlagal za podžupana Vlada Starešiniča, vendar ta pri svetnikih ni dobil potrebne dvotretjinske večine. Na zadnji seji pred tednom dni je župan zopet predlagal občinskemu svetu v imenovanje za podžupana istega kandidata, vendar tudi tokrat ni dobil potrebne podpore.

Žongliranje s soglasjem ravnatelju

Čeprav zakon o delovnih razmerjih ne predvideva termina "v.d.", je svet OŠ Mirana Jarca zaprosil občinske svetnike za soglasje k imenovanju Borisa Mužarja za v.d. ravnatelja

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so se na zadnji redni seji pred poletnimi počitnicami najdlje zadržali pri kadrovskih zadevah. Od tega pa so največ časa porabili za razpravo o tem, ali dajo soglasje k imenovanju Borisa Mužarja za ravnatelja oz. v.d. ravnatelja osnovne šole Mirana Jarca.

V dolgi obrazložitvi je bilo zapisano, da je svet šole izbral za ravnatelja OŠ Mirana Jarca za naslednja štiri leta Borisa Mužarja, za soglasje pa je zaprosil še občinski svet. Mužar je bil zadnji dve leti v.d. ravnatelja omenjene šole, sicer pa ima 9 let delovne dobe, od tega 4 leta in 4 mesece na področju vzgoje in izobraževanja. Toda Zavod za šolstvo, območna organizacijska enota Novo mesto, v svojem obveznem mnenju navaja, da Mužar še ni dopolnil 5 let dela na vzgojno-izobraževalnem področju, kar je pogoj, da je lahko kandidat za ravnatelja. Enakega mnenja je bila pristojna služba ministrstva za šolstvo in šport. Zato novomeška organizacijska enota Zavoda za šolstvo ni oblikovala mnenja, ker je po njihovem v tem primeru brezpredmetno. Tako je tudi občinska komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja predlagala občinskemu svetu, naj ne da soglasja ter da se razpisni postopek ponovi.

Po zasedanju omenjene komisije pa je na občino prišel dopis družbenega pravobranilca iz Novega mesta, ki pravi, naj občinski svet ne izda soglasja k imenovanju Mužarja. Na dan, ko je zasedal občinski svet, je prispel še dopis sveta šole, ki obvešča, da je bil na delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, oddelek v Novem mestu, dva dni pred tem razveljavljen postopek za imenovanje Mužarja za ravnatelja in predlagano, naj ponovijo razpis in postopek. Svet šole je namreč zamudil 30-dnevni rok, po katerem mora biti kandidat obveščen o odločitvi sveta šole. Zaradi tega je svet šole na izredni seji sprejel sklep, da do takrat, dokler ne imenujejo ravnatelja, zaradi nemoženega dela na šoli opravila to nalogo kot v.d. ravnatelja Boris Mužar, vendar najdlje eno leto. Za soglasje

BARAGOV DAN - Na 5. slovesnosti v spomin Friderika Barage je dr. Šuštar poudaril, da takega človeka, kot ga imamo v škofu Baragi, ne najdemo tako hitro ne v svetu ne med nami. Zato je bila ena od nedeljskih molitev v Knežji vasi namenjena temu, da bi Barago proglasili za blaženega. (Foto: L. M.)

šola na Dolenjskem in v Beli krajini, precej učencev pa se vozi prav preko Gorjancev. Iz Hrvaške, od koder je bilo še pred leti zelo veliko učencev, jih sedaj tako rekoč ni več, čeprav tisti, katerih vsaj eden od staršev dela v Sloveniji, ne plačujejo šolnine.

V tekstilni šoli načrtujejo, da bo v novem šolskem letu v devetih oddelkih okrog 250 učencev. Kar se tiče pouka splošnih predmetov, bo kljub novemu oddelku dovolj prostora, ne pa tudi za praktični pouk. Zato se v šoli pripravljajo na gradnjo prizidka med šolo in gradom, za katerega imajo že vse načrte. S tem bodo pridobili štiri učilnice za praktični pouk in kabinete. Če bo šlo vse po načrtih, bodo lahko že v prihajajočem šolskem letu v novih prostorih. Tako bo imela srednja šola tekstilne usmeritve Metlika po dolgem času končno pouk na enem mestu z izjemo specialnih predmetov, ki jih imajo po dogovoru že več let na osnovni šoli.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAPELJAL PRED VLAK

ROSALNICE - 29. junija ob 14.10 je 78-letni A. B. iz Rosalnice vozil traktor s priključkom iz Metlike proti Rosalnicam. Ko je pripeljal pred Rosalnice do železniške proge, kjer so postavljeni svetlobni zvočni prometni znaki opozarjali, da prihaja vlak, voznik ni ustavil, ampak je zapeljal na progo. V tistem trenutku je iz Metlike pripeljal motorni potniški vlak, ki ga je vozil 43-letni Z. M. iz Hrvaške, in s prednjim delom lokomotive trčil v obračalnik, ki ga je imel A. B. pripetega na traktorju. Trčenje je bilo tako močno, da je traktor zasukalo za 180 stopinj. Traktor ni bil poškodovan, priključek pa je popolnoma uničen. Voznik traktorja se je hudo poškodoval.

Ideal je metulj, ki bo vedno ostal na stopnji gosence.

V boju za stolčke so mnogi dobili klečalnike.

Ni rečeno, da so vsi moški brez jaje ženske.

Ne skrivajte se pred časom, ta vas ne išče.

Trije zasebni zobozdravniki

V zdravstvenem domu bo ostala otroška zobozdravnica

METLIKA - Metliški svetniki so na svoji zadnji seji pred tednom dni razpravljali o podelitvi koncesij za opravljanje zobozdravstvene dejavnosti. Ena od zobozdravnic, dr. Marija Štepinac, ki je odšla med zasebne lani, namreč že ima koncesijo, tokrat pa sta zanjo zaprosila še dr. Anton Šuklje in dr. Mirjana Drakulič. Še naprej nameravata opravljati svojo dejavnost v zdravstvenem domu, v katerem bosta najela opremo in prostore, prav tako kot tudi zobotehnik Niko Damjanovič in Marija Gosenca.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije priznava metliški občini glede na število prebivalcev 3,59 zobozdravnika. Zato je direktor zdravstvenega doma dr. Blaž Mlačak zaprosil občinski svet, da prouči dodelitve tolikšne koncesije, ki bo po programu ZZS metliškemu zdravstvenemu domu dovoljevala še zobozdravnika, ki bo še naprej skrbel za otroke in mladino. Ti prav v tej občini še kako potrebujejo zobozdravstveno pomoč (o tem smo nedavno v DL že pisali). Če bi namreč poleg dr. Štepinčeve tudi dr. Šuklje in dr. Drakuličeva dobila 100-odst. koncesijo, bi se lahko zgodilo, kot navaja direktor, da bi zdravstveni dom ostal brez otroškega zobozdravnika. To pa je po njegovem nesprijemljivo.

Takšnega mišljenja so bili očitno tudi svetniki, saj so soglašali, da dobi dr. Šuklje 100-odst. koncesijo, dr. Drakuličeva in dr. Štepinčeva pa 85-odst., medtem ko otroška zobozdravnica, ki ne gre med zasebne, ostane v zdravstvenem domu.

M.B.-J.

TRIDNEVNA SEMIŠKA OHCET

SEMIČ - Tukajšnje turistično društvo pripravlja za 14., 15. in 16. julij v Semiču gospodarsko-turistično prireditev z naslovom Semiška ohcet. Domača folklorna skupina bo pokazala običaje ob poroki, na ogled bodo različne razstave, predstavili pa se bodo tudi domači podjetniki.

Ob proračunu se je svet razživel

Seja sveta občine Trebnje - Spominska dneva v občini v čast Golii in Baragi - Koliko besede županu? - O razsipnosti knjižnic in šol - Proračun in športniki

TREBNJE - Svet občine Trebnje je sejo 30. junija v glavnem namenil proračunu. Razprava je bila na nekaterih mestih na ravni dvoboja med županom Cirilom Pungarnikom in posameznimi svetniki, praviloma iz županov nasprotnih strank.

Prvi dvoboj, ki je bil očitno samo nadaljevanje bitke z dosedanjih sej, so modro končali za vse sprejemljivo rešitvijo. Sklenili so namreč, da bo občina slavila Golio in Barago, kar torej pomeni, da občinski praznik ne bo posvečen niti partizanom niti samo v Mali vasi rojenemu škofu, ki se je odlikoval med Indijanci in ki ga po naravi stvari časti zlasti Cerkev.

Župan je nameraval zameriti, ko so mu krščanski demokrati kritično namignili, da mu predvideni odlok o občinskem proračunu daje odločno preveč besede pri razpolaganju s proračunskim denarjem. Potem so z nekaterimi popravki odloka vzeli nekaj besede županu in je nekaj dali svetu, kar je vsaj na videz pomirilo

tako županove kritike kot tudi župana, ki v začetku preprosto ni mogel verjeti, da mu ne zaupajo v zvezi z uporabo proračuna.

V podoben precep kot župana z njegovimi morebitnimi zlimi naklonami pri delitvi proračuna je svet vzel šolnike in knjižničarje. Nekateri svetniki so zahtevali znižanje proračunske postavke za kritje letošnjih

Smetišča še ne bo

Za Globoko ni denarja

TREBNJE - Za zdaj ni zagotovil, da bi komunalne odpadke iz občine Trebnje začeli kmalu voziti na novonacrtovano smetišče v Globokem. Za začetno ureditev smetišča jim manjka še 140 milijonov tolarjev, tega denarja pa občina Trebnje nima. Občina ne dobi denarja od ustreznega ministrstva ali drugih državnih ustanov, ker se je odločila, da bo smetišče uporabljala sama in poleg nje le še krajevna skupnost Dole, če bo s slednjo dosežen sporazum o dobavi vode. Odločitev o tem, da je smetišče občinsko, je potrdila s sklepom nekdanja občinska skupščina v Trebnjem.

Če bi prišlo do spremembe in bi načrtovano smetišče v Globokem "odprli" za več sosednjih občin, so možnosti za denar, s katerim bi uredili vsaj prvo etapo te komunalne deponije. Smetišče bi proglasili za regijsko, če bi nanj odlagali odpadke z območja, na katerem živi vsaj 40.000 prebivalcev.

L. M.

materialnih stroškov lani obnovljene knjižnice. Osamljen svetnik pa je dobesedno predlagal, da je treba knjigo približati ljudem. Ali svetniki natančno poznajo nemalokrat drago delovanje knjižnic, ni znano, ve pa se, da so zahtevali skrajno varčevanje tudi za šolstvo. Zaradi take zahteve je pred durmi dolgotrajen pogovor z učitelji o tem, kje bi lahko šole zmanjšale materialne

V proračunu so prvotno predvideli 720.000 tolarjev kot nakazilo novomeški televiziji. Ta denarna pomoč TV, ki je v tuji občini, ni doživela podpore; komu naj bi navedeni znesek sicer dali, svetniki natančno še ne vedo in vsota je nekako na politični mizi na dosegu roke. Tako je možno, da bo TV Novo mesto posredno sfinanciral predvidilno kampanjo v občini Trebnje.

stroške in s tem prihranile proračunski denar. Pogovor je svet naprtil v glavnem posebni komisiji pri svetu občine Trebnje.

V delu razprave, namenjenem športu, so dali gol ali zadetek vsem tistim, ki ne navijajo za sicer državno uspešne trebanjske rokometarje. Razprava o športu se s tem ni končala, vse pa kaže, da bo občinski proračun, če bo komu naklonjen, posebej naklonjen rokometarjem.

Razpravo o proračunski postavki za kmetijstvo je zvito obrnil v svoj prid Jože Vencelj. Vencelja bo župan predlagal za podžupana. Ker pa bi sedanjí svetnik Vencelj raje še naprej ostal svetnik, je na obravnavani seji sveta razjezil politično močne kmete, da bi le-ti glasovali skupaj s sornjšljeniki proti njemu, ko bi ga župan predlagal za podžupana.

L. M.

IZ NAŠIH OBČIN

Brestaničani se ozirajo v nebo

Denarja za regulacijo potoka še ni - Bo občina letos gradila most do obrtne cone? - Na svojo roko podrli železniški most - Lanskih 20 mio tolarjev državnih sredstev porabili drugi

BRESTANICA - "Nujna je kontinuiteta obveznosti - če je občina nekaj obljubila, sprejela, naj se tega drži, ne glede na spremembo na oblasti," menijo v KS Brestanica, kjer jih še vedno žuli prepolno pokopališče, številne posodabljanje potrebne ceste, regulacija hudourniškega potoka Brestanica in verjetno še kaj.

Potok Brestanica rad prestopi bregove, če že na razmočena tla začne močno deževati, posebej nevaren pa je od sotočja s Senovskim potokom, saj je ozek in omejen tudi z mostovi, pri katerih nastanejo zamaški, tako da voda seže tudi po meter visoko nadnje. V poplavih pred šestimi leti je potok poplavljal več hiš, zato so krajanji poslali petico na tedanji izvršni svet. Tako je prišlo do načrta za regulacijo potoka, ki ga je izdelalo VGP Novo mesto. Pred dvema letoma je bila po njem izvedena prva faza regulacije. Postavili so novo samodejno zapornico, ki jo štejejo Brestaničani za veliko pridobitev, saj narasla voda sama zniža zapornico. Takrat so regulirali še 150 metrov potoka gor-

Mirko Avsenak

vodno, kar je stalo 10 milijonov tolarjev, Elektrama Brestanica pa je sofinancirala še postavitev jezca.

Krajane zdaj jezi, da še ni prišlo do ureditve jezca 2. faze regulacije. Po številnih birokratskih ovirah pri pridobivanju soglasij so planirana republiška sredstva za ta projekt v višini 20 milijonov tolarjev izpuhte-

la, oziroma so jih porabili drugi, ki so imeli vse pripravljeno za naložbo. "Potrebna je bila sprememba projekta, kajti rudnik se je odpovedal mostu, po katerem je vozila železnica, zato je bila predvidena odstranitev. Tu so se vpletli še ljubiteljski malih železnic z zahtevo po ohranitvi rudniške železnice. Sprejet je bil enoletni moratorij za železnico, ko se je moratorij iztekel, odločitve o ohranitvi in zaščiti železnice pa še ni bilo, smo most porušili. Zdaj so spet podaljšali moratorij, naša regulacija pa se nikamor ne premakne," pravi predsednik sveta KS Brestanica Mirko Avsenak.

Da bi projekt stekel, mora občina zgraditi cestni most proti obrtni coni po projektu, kar naj bi stalo novih 10 milijonov tolarjev. Ali se bo to zgodilo letos, je seveda veliko vprašanje, saj še ni občinskega proračuna. In tudi če se bo, se bodo po vsej verjetnosti Brestaničani letos spet pod nosom obrisali za republiška sredstva in za regulacijo potoka, saj bo gradnja nekaj časa trajala, pa tudi precej časa mora preteči, da postane novi most prevozen. Krajanji tako lahko le upajo, da jim bo še nekaj časa naklonjeno vsaj nebo.

B. D. G.

Zdaj gospodarijo z loviščem

Lovska zveza ne prizna LD Sv. Duh- Kraju vračajo življenje

VELIKI TRN - Lovci registrirane Lovske družine Sv. Duh so to pomlad že pridno gospodarili z dodeljenim loviščem: naredili so solnice in preže, posejali krmno njivo za divjad in vzpostavili stike s kmeti zaradi odškodnin. Nekatera društva na novo družino že naslavljajo vabila za sodelovanje, menda pa so se že normalizirali tudi odnosi z lovci LD Studenec, iz katere so se izločili.

Zgodba je stara že več kot dve leti, zaostrišla pa se je, ko je novembra lani SO Krško sklenila, da razveljavi pogodbo med SO Krško, SO Sevnica in LD Studenec, da spet ustanovi samostojno lovišče na območju Vel. Trna, kot je bilo do leta 1954, ter da ga dodeli v upravljanje tamkajšnji LD Sv. Duh.

Lovci z Velikega Trna so z veseljem sprejeli takšne sklepe, drugače je bilo z LD Studenec. Ta je sprožila spor o tem, v maju pa je tudi Zveza posavskih lovskih družin ob podpori vodilnih z Lovske zveze Slovenije in načelnikov posavskih enot državne uprave odklonila sprejem nove lovске družine med svoje članice. Menili so, da je treba počakati na nov zakon in da je odvzem lovišča sporen, saj ga zakon dopušča le v primeru slabega gospodarjenja. Razlog za tako opredelitev je bil strah pred podobnimi težnjami po drobitvi lovišč drugod po Sloveniji in tudi v Posavju.

Kako se bo zadeva razrešila, še ni jasno. Kot smo že napisali, lovci LD Sv. Duh gospodarijo z uradno dodeljenim loviščem, ta dodelitev pa je bila tudi pogoj, da so se sploh lahko registrirali kot družina. Sami ne želijo zaostrovati zadev in se pripraviti. Gre jim za to, da zdaj ko se je v njihovi krajevni skupnosti izseljevanje nekoliko zaustavilo, spet oživijo nekatere tradicionalne dejavnosti, med njimi tudi lovstvo.

Po združiti lovišče so delovali v LD Studenec, vendar menijo, da so

bili kot manjšina zapostavljeni, čeprav je polovica skupnega lovišča na območju njihove krajevene skupnosti in občine Krško. Vse se je dogajalo na območju Studenca, tam so bile veselice in tam je zrastle lovski dom. "Če je lovišče na našem območju, zakaj se ne bi kaj dogajalo tudi pri nas, ne pa da prihajajo tuji na lov, naš kraj pa od tega nima nič!" pravijo. Tako bodo poskusili z lovskim turizmom, prav kmalu pa bodo začeli graditi tudi lovski dom.

B. D. G.

Občina Brežice bogata - z vodo!

Konec meseca končno pitna voda tudi za vojake učnega centra Cerklje - Naložbe v vodooskrbo si kar sledijo - Kmalu bo večina občine pokrita z mrežo in dobro pitno vodo

BREŽICE - Za brežiško občino je mogoče reči, da je dobro oskrbljena s kakovostno pitno vodo, kar je zasloga bogatih zalog globinske vode pa tudi skrbno načrtovanega razvoja vodovodnega omrežja na območju celotne občine. Samo v zadnjih nekaj letih so vanj vložili več milijonov mark.

Kot je povedal Darko Ferlan, ki je odgovoren za vodooskrbo pri brežiškem komunalnem podjetju KOP, zdaj gradijo vodovod proti krajevni skupnosti Cerklje ob Krki. Konec julija bo v Cerkljah že neoporečna pitna voda, sprva res samo v vojaškem učnem centru, kjer zdaj pitno vodo dovažajo. Sistem je grajen za vso krajevno skupnost, vendar bo ta še prej morala sofinancirati izgradnjo lokalnega sistema. Sedanja naložba je sofinancirala tudi ministrstvo za obrambo, dobili pa so tudi sredstva iz naslova demografsko ogroženih.

Vodovod od vodohrana na Čatežu do Krške vasi so že končali, slabo vreme in visok vodostaj v Krki pa sta povzročila nekaj zastoja pri prekanju reke. KOP bo uvedel računalniško vodenje, da bo lahko nadzoroval in uravnaval celoten sistem tako, da ne bo prihajalo do motenj. Za dobro oskrbo krajevne skupnosti Cerklje in celotnega gorjanskega dela občine bo treba namreč zgraditi

jega, medtem ko imajo Pečice in Krže lokalni sistem in nimajo težav z oskrbo. Težave so na višjih legah v KS Artiče, kjer lahko pričakujejo rešitev še letos, saj nameravajo pozno jeseni, ko bodo polja prazna, napeljati krak vodovoda od črpališča Glogov Brod proti Artičam. Na tega bi se lahko pozneje povežalo tudi Arnovo selo.

Tudi letošnje leto še vedno (z zamudo) gradijo vodovodni sistem za Jesenice na Dolenjskem, Mokrice in Veliko Dolino. Pripravili so pogodbo s Termami Čatež, ki so dolžne sofinancirati izgradnjo vodovoda kot porabnik (grad Mokrice). Komunalno podjetje je nedavno prevzelo v upravljanje tudi vodovode KS Čatež ob Savi, tako da se počasi približuje cilj - enotnemu sistemu vodooskrbe v občini.

B. D. G.

80 NOVIH DELOVNIH MEST - Pretekli petek so v Brežicah končno odprli novi prodajni center Intermarket, v katerem ponujajo svoje blago skoraj 30 bolj ali manj znanih podjetij; med največjimi so Živila Kranj, Kovinotehna, Turbo Schuh, Drogerie Markt, Nika iz Krškega, Dove iz Novega mesta, Baby center iz Brežic in drugi. V objektu bo svoje usluge ponujala turistična agencija TAJ, za gostinstvo pa bo skrbelo osebje Brežičanom že poznanega Splavarja. Vsi najemniki do otvoritve sicer še niso dokončno opremili prostorov, a kupci lahko pričakujejo, da jih bodo v naslednjih dneh. Ob otvoritvi se je nabrala množica gostov in kucev, ki so jih privabili ugodni nakupi na otvoritveni dan ter bogata pogostitev, za katero so poskrbele kmetice iz Pišec, poleg njih pa tudi proizvajalci hrane in pijače, ki so na stojnicah ponujali svoje izdelke (na sliki). Poleg kulturnega programa so bili obiskovalci deležni tudi vožnje s turističnim vlakom po Brežicah. (Foto: B. D. G.)

ZDAJ TUDI DOLENJSKA BANKA - Celi vrsti bančnih izpostav v centru Brežic se je minul petek pridružila še vse močnejša Dolenjska banka. Na slovesni otvoritvi sta govorila direktor banke Franci Borsan in župan brežiške občine Jože Avšič, prireditev pa so popestrili godba na pihala in v kostume oblečeni konjeniki s kmetije Zevnik (na sliki). "Ocenjujemo, da so Brežice vitalno območje, kjer se z veliko dinamiko povečujejo in odpirajo nove dejavnosti," je dejal direktor Borsan in dodal, da Brežice ta dan dobivajo 100 novih delovnih mest: 80 v novem trgovskem centru in 20 v Dolenjski banki. Banka želi v tem letu odpreti 5 novih enot po Sloveniji, povečati sredstva banke najmanj za 10 milijard tolarjev, financirati velike projekte, vlagati v gospodarstvo in kreditirati občane. (Foto: B. D. G.)

Novo v Brežicah

NEVARNO - Bela lisa pri oskrbi s kakovostno pitno vodo na osrednjem območju občine ostajajo še vedno Terme Čatež, ki s številnimi gosti predstavljajo mesto v malem. Njihov vodovodni sistem se napaja iz podtalnice, ki jo od površine loči le tanka porozna plast, zato ne more biti dolgo ročen in zanesljiv vir pitne vode. Glede na bližino magistrale in siljene razmišljati o priključitvi na skupno omrežje, če le ne bo že prepozno.

KRALJICA - Brežiška občina je dobila novo diskoteko, mladi ljubiteljskih glasbe, zakajenih in zabavnih prostorov ter utripajočih luči. Tudi v Kraljici bodo nastopala znana imena hrvaške estrade kot v drugih posavskih diskotekah. Kljub temu pa velja ta lokal, ki se v resnici imenuje Queen, posebej omeniti. Čeprav se torej zelo blizu meje in v krajevni okolici s precej mešanim prebivalstvom, so jo lastniki pravilno poimenovali za diskoteko.

NA KONJU - Dolenjska banka je prišla v Brežice, kupila prostore, zgradila in odprla ekspozituro. Ni pa bilo dovolj, da je v Brežice prišel ob tej priložnosti direktor Borsan in z velikimi številka-banki na konju, so pokazali tudi tistim, ki se na številke ne spoznajo. Otvoritev so namreč popestrili jez-deci na štirih konjih, ki so jih oblekli v kostume in napudrali. Simbolike ni bilo mogoče prezreti.

POŽAR V OSTROGU - V petek, 30. septembra, nekaj po 19. uri je v Ostrogu poteklo na gospodarskem poslopiju velikosti 22 x 10 metrov, lasti 51-letnega J. V. iz Ledče vasi. Ogenj je nastal ostriše, zgorelo je okoli 700 kilogramov sena, puhalnik, električni motor in kombajn za siliranje kornice. Gasilci iz Ostroga, Grobelj, Senčnega, Prekope, Kostanjevice in Brežic so s hidrantnim posredovanjem uspeli ugasniti požar, ki ni razširil v hlev. Poškodbe na objektu v okolici. Škoda je bila za 3.000.000 tolarjev, zagorelo je zaradi kratkega stika na električnem motorju, ki je bil priključen k puhalniku. (Foto: T. Gazvoda)

St. 27 (2395), 6. julija 1995

NEVARNA VOŽNJA NA PRIKLJUČKU TRAKTORJA

PODBOČJE - 20. junija ob 18. 20 se je 45-letni Franc S. z Gradca pri Podbočju peljal iz Prušnje vasi proti Mladju, na priključku traktorja pa je na kardanski škropilnici prevahal 15-letnega Jožeta S. iz Brezovice pri Podbočju. Pri vožnji po makadamu se je odpela varovalka kovinskega zatiča nosilca hidravlike, ki je držal škropilnico na nosilcu. Pri tem se je del škropilnice snel in padel na tla, v tistem trenutku pa je Jože padel proti zadnjemu kolesu in se hudo poškodoval.

ZDAJ VEČ LASTNIH RAZSTAV V MUZEJU

BREŽICE - Posavski muzej pripravlja letos še dve lastni razstavi. Oktobra bo poučna razstava slikarskih stilov skozi čas, ki jo pripravlja prof. Alojz Konec s pomočjo nekdanjih in sedanjih učencev Gimnazije Brežice, druga pa bo arheološka razstava o Ajdovski jami v novembru in decembru, ki bo finančno enako zahtevna kot sedanja. Za naslednje leto pripravljajo veliko razstavo o uniformah na Slovenskem in letih od 1945 do 1995, saj muzej razpolaga z največjo depojsko zbirko uniform.

3,5 KILOMETRA ASFALTIRANE CESTE - Krajevna skupnost Raka je tudi uradno bogatejša za 3,5 km asfaltirane ceste od Dolenje vasi do Gmajne. Čeprav je bilo v programu za lani le polovico ceste, so se krajanji odločili, da raje sami prispevajo del denarja in asfaltirajo cel odsek, saj je bila prej cesta ob dežju težko prevozna. Slovesne otvoritve, na kateri so se predstavili recitatorji, glasbeniki in plesalci folklorne skupine, vsi iz osnovne šole Raka, so se udeležili tudi tajnik občine Krško Vinko Bah, krški župan Danilo Siter in bivši predsednik izvršnega sveta Herman Kunej. Sedaj je ena prednostnih nalog na tem področju še cestni odsek iz Dolenje vasi na Gmajno, ki je bližnjica do magistralne ceste, Zabukovja in Bučke. (Foto: T. Gazvoda)

B. D. G.

Častitljivi jubilej metliške godbe

Mestna godba v Metliki je ob svoji 145-letnici pripravila jubilejni koncert in tako odprla kulturne prireditve pod naslovom "Pridi zvečer na grad"

METLIKA - Mestna godba Metlika je v soboto pripravila slavnostni koncert ob 145-letnici dela. Ob tej priložnosti so Metličani na grajskem dvorišču tudi uradno odprli poletne kulturne prireditve pod naslovom "Pridi zvečer na grad", ki so se z orgelskim koncertom pri Treh farah pričele sicer že teden prej.

Okrog 45 godbenikom pod taktirko dirigenta Sandija Franka je prisluhnilo polno grajsko dvorišče obiskovalcev, ki so z gromkim aplavzom dosegli, da so jim godbeniki zaigrali še dve dodatni skladbi. Sicer pa so tudi tokrat s svojim pestrim program dokazali, da so kos različnim vrstam glasbe.

Metliško godbo na pihala, ki je

med najstarejšimi v Sloveniji, so pred 145 leti ustanovili ljudje - imenovali so jih muziki - ki so želeli popestriti mestno življenje. V vseh teh letih so nastopili v številnih državah doma in v tujini, na državnih in cerkvenih svečanostih, na prireditvah narodne čitalnice, gasilskih manifestacijah, promenalnih koncertih, predpustnih zabavah, godovih, porokah, pogrebih, komemoracijah in še kje. Med obema vojnama so ob nedeljah in praznikih igrali na metliških trgih ali na gostilniških vrtovih. Med vojno so metliški godbeniki skupaj z instrumenti odšli v partizane ter tvorili celo jedro godbe Glavnega štaba NOV in POS in igrali 5. maja 1945 v Ajdovščini ob razglasitvi prve slovenske vlade.

prvič oblekli prav za tokratni slavnostni nastop. Lahko se pohvalijo tudi s tem, da so v godbi pretežno mladi, kar dokazuje, da društveno življenje v Metliki zopet oživlja, medtem ko starejši s prenašanjem bogatih izkušenj na mladi rod skrbijo, da se dolgoletna tradicija ne bi prekinila. Sicer pa mladi glasbeniki praviloma pridobivajo znanje v metliški glasbeni šoli in tudi to je eden od razlogov, da jim zahtevnejše glasbene zvrsti ne delajo preglavic.

Kljub vsemu temu je slavnostni govornik na jubilejnem koncertu, metliški župan Branko Matkovič dejal, da jim danes, ko kulturi režejo tako tanko rezino kruha, težko kaj obljubi. Zagotovil pa jim je, da bodo tudi vnaprej uživali najmanj moralno podporo širše družbene skupnosti. Ne nazadnje tudi zato, ker so jim Metličani hvaležni, da so ne le glasbo, ampak tudi ime Metlike ponesli po domovini in onkraj njenih meja. M.B.-J.

"POT DO USPEHA" NA BREGU

NOVO MESTO - V sredo, 12. julija, bodo ob 17. uri v gostišču na Bregu predstavili knjigo Milenke Trkvnik Pot do uspeha. To je že njena druga knjiga, ki jo je namenila "današnjemu človeku, ki se tako zelo išče na svoji poti in ki tolikokrat pade na preizkušnjah življenja".

Samoukov slikarski izbruh

S prvo razstavo ljubiteljskega slikarja Branka Podobnika odprli nov razstavni prostor v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - V podhodu, ki povezuje restavracijo in hotelska zdraviliška poslopja, so v petek, 30. junija, zvečer odprli prodajno razstavo, s katero so krstili nov razstavni prostor. Razstavi bi lahko rekli šentjernejska in dvakrat prva. Je namreč prva razstava šentjernejskega ljubiteljskega slikarja Branka Kotarja in prva, ki so jo v zdravilišču pripravili v podhodu, kjer bodo poslej razstavljali svoja dela gostujoči likovni umetniki in kjer že stoji stalna zbirka del, ki jih je zdravilišču podaril slikar Janez Pirnat. K šentjernejskemu obležju razstave je poleg avtorja pripomogel še citrar Darko Duh iz Šentjerneja in šentjernejski župan Franc Hudoklin s kratkim naogovornim. O slikarju in njegovem delu je govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević.

Branko Kotar, brat veliko bolj znanega slikarja Jožeta Kotarja, se je

na dolenjski likovni sceni pojavil povsem nenadno. V otroških letih je sicer rad risal in slikal, vendar pa po eni sami "zaresni" sliki, ki jo je naslikal pred dobrimi dvajsetimi leti na slikarski koloniji v Velenju, ni prijel več čopiča v roke. Letos pa je prišlo do prave slikarske erupcije. Kotar je v dveh mesecih naslikal prek 40 slik (štirikrat več, kot jih je razstavljenih v Dolenjskih Toplicah). Po tem je res nekaj posebnega. Sicer pa je motivno in slogovno realist, izrazito navezan na krajino, ki mu v različni dnevni svetlobi poglaviti vir navdih. Pred novopečenim slikarjem je, kot kažejo razstavljena dela, še precej truda, če se bo želel izviti iz povprečja ljubiteljskega slikarstva, priznati pa je treba, da je v svojih slikah barvno zelo enoten in svojski, kar daje zanimive iztočnice za ustvarjalno rast.

M. MARKELJ

METLIŠKI GODBENIKI - Od leta 1850, ko so metliški "muziki" ustanovili mestno godbo, so v njej igrali številni godbeniki, zamenjalo pa se je tudi veliko kapelnikov. Vsi so po svojim močeh prispevali, da je godba dočkala tako visok jubilej. Danes prevladujejo v njej mladi glasbeniki, njihov dirigent pa je Sandi Franko. (Foto: M.B.-J.)

V Metliki je bila mestna godba vselej cenjena. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je veljala celo za nekakšno občinsko ustanovo. Vedno so se tudi trudili, da so bili godci prijetni za oko. Zamenjali so nič koliko uniform, najnovije pa so

DVE PRIREDITVI

METLIKA - Konec tega tedna bosta v okviru metliških kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" kar dve prireditvi. V petek, 7. julija, bo ob 21. uri nastopila folklorna skupina Planika in kanadskega Hamiltona, ki bo pokazala slovenske in kanadske ples. V nedeljo, 9. julija, pa se bo ob 20. uri predstavila ruska folklorna skupina južnega Podmoskovja iz Podoljska, imenovana Istoki. Če bo slabo vreme, bosta prireditvi v metliškem kulturnem domu.

NAVDUŠIL V TORINU

LJUBLJANA - Slovenski oktet je 26. junija gostoval v Torinu, in sicer je nastopil v dvorani Konservatorija G. Verdi. Številnim poslušalcem se je predstavil s klasičnim programom (Gallus, Schubert, Gounod, Čajkovski, Haendel, Haydn, Grieg, Foerster), deli slovske pravoslavne liturgije, s priredbami nekaterih ljudskih in crnskih duhovnih pesmi, na koncu pa (na željo navdušenega občinstva) še z nekaj popularnejšimi skladbami. Gostovanja Slovenskega okteta doma in v tujini letos omogočajo Chemo, HIT Nova Gorica, Ljubljanske mlekarne, Obrtna zbornica Slovenije, Petrol in Radenska.

STANE JARM SPET MED DOMAČINI - 30. junija so v dvorani v Osilnici odprli razstavo del akademskega kiparja Staneta Jarma iz Kočevja, sicer rojenega Osilničana. Odprta bo še do 1. septembra. Razstavo je organiziralo Civilno gibanje za Osilniško dolino, otvoritev pa je bila na predvečer prazničnih prireditev ob Petruvem. V kulturnem programu ob otvoritvi so nastopili domači mladi, ki so tudi v domačem narečju povedali to in ono, tudi zgodbo o Petru Klepcu. Umetnika in goste je pozdravil ob tej priložnosti tudi župan Anton Kovač, ki je poskrbel po uradni otvoritvi še za kozareček dobre kapljice, domačinke pa po postregle z domačimi dobrotami. Na fotografiji: iz otvoritve razstave kipov in slik Staneta Jarma v Osilnici. (Foto: J. Prime)

DARILO SLIKARJEV - Brata Božidar in Milorad Rupčić sta na otvoritvi razstave svojih del vsak po eno sliko podarila novomeški bolnišnici. Darilo je sprejel direktor Splošne bolnišnice dr. Tone Starc. (Foto: MiM)

Brata, predana slikarstvu

V restavraciji novomeške splošne bolnišnice razstavljata brata Milorad in Božidar Rupčić

NOVO MESTO - Prejšnje sredo, 28. junija, zvečer so v restavraciji splošne bolnišnice, kjer že nekaj časa pripravljajo občasne likovne razstave, odprli prodajno razstavo del Milorada in Božidarja Rupčića, ljubiteljskih hrvaških slikarjev, po rodu iz Karlovca, zdaj bivajočih v Novem mestu. Razstavila sta pasteje krajini in mestnih vedut, o njunem slikarstvu pa je zbranim govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević. Avtorja sta na koncu otvoritve podarila vsak po eno sliko bolnišnici kot njun dar za novo porodnišnico in s tem vpeljala navado, da avtor, ki razstavlja v bolnišnični restavraciji, podari bolnišnici eno svoje delo.

Likovna prizadevanja obeh Rupčićev so, kot je dejal Jožef Matijević, del tradicionalne, toda novodobno preoblikovane slikarske prakse, ki jima omogoča, da videnje narave in njenih prvin ustrezno preoblikujeta in dodata novo svežino in likovno vsebinsko vrednost. Pri tem Milorad Rupčić na svojevrsten način stilizira in sumira naravne oblike z metodo nekakšnega prikrižanja realnosti na račun notranjega čustvenega in

duhovnega stopnjevanja. Narava mu služi zlog kot izhodišče za odkrivanje človekove notranje duševne pokrajine. Likovni svet Boža Rupčića pa je brez pretresov in dilem, njem in eksperimentalnih komponent, ampak gre za preprosto, vendar do potankosti izgrajeno likovno strukturo. Božovo krajinsko slikarstvo s poudarjenimi obrisi in z bogato uglašeni osrednjimi ter prostorskimi momenti uspešno rešuje za določen motiv značilen likovni izraz, ki izhaja iz realizma in poznavanja zicijskih prvin. Pastel je slikarski izjemno občutljiva tehnika in pri njegovih uporabi lahko ustvarjalec nehoti zaide v osladnost, vendar česa podobnega, je zatrdil Matijević pri Rupčićih ne bomo srečali. Dodati pa je treba, da s slikanjem znanih novomeške vedute, ki je znana kot najbolj priljubljena pri moštrih Božidarju Jakcu, slikar ni imel prave srečne roke. Vedute so sploh slabši del sicer zanimive ljubiteljske razstave.

M. MARKELJ

Pet Zagrebčanov v Slovenski vasi

V galeriji Hamer razstavlja 5 sodobnih in priznanih hrvaških slikarjev in kiparjev - Ustvarja vsak po svoje, vsi pa predavajo na Akademiji za likovno umetnost

SLOVENSKA VAS - V galeriji Hamer so pretekli torek popoldne sočasno s srečanjem posavskih in zagrebških gospodarstvenikov odprli razstavo del petih sodobnih hrvaških likovnih umetnikov. V Slovenski vasi se bodo tako v juliju in avgustu vsak s po tremi deli predstavili: Dubravka Babić, Ivica Šiško, Zlatko Keser, Eugen Kokot in Miro Vuco.

Z razstavo želijo "odstrti pogled v dogajanje v sodobni hrvaški likovni umetnosti", kakor je v uvodni besedi dejal Milan Bešlić. Gre za peterico visoko cenjenih avtorjev, ki so se potjevali na vidnih samostojnih razstavah doma in na številnih mednarodnih razstavah v tujini ter prejeli tudi pomembna priznanja. Vsak od umetnikov se je razvijal ločeno, vendar jih povezuje kolegično sodelovanje, saj so vsi profesorji na zagrebški Akademiji likovnih umetnosti.

Babićevo uvrščajo med najplivnejše osebnosti sodobne hrvaške grafike, saj je prispevala k ponovnemu uveljavljanju klasičnih grafičnih vrednot. Šiško je vztrajal na ponovni uveljavitvi grafične lista. Njegovo ustvarjanje na področju grafike in slikarstva prevečajo izkušnje nadrealnega, je dosleden v slogu in izraznosti. Eugen Kokot je izhodišče za svoje slikarstvo našel v rodni istrski krajini, vendar krajine ne preriše, ampak jo razčleni, se zatopi v problematiko odnosov posameznih likov

v njej in se motiva dotakne le z asociacijo. Bil je sodelavec mojstrske delavnice Krste Hegedušiča, zdaj pa je član galerije Forum v Zagrebu. O delu vseh treh doslej omenjenih avtorjev so na Hrvaškem izdali tudi monografije. Tudi Zlatko Keser, sicer docent na Akademiji za likovno umetnost v Zagrebu, je bil sodelavec Hegedušičeve mojstrske delavnice. Svojo ustvarjalnost gradi na bogastvu barv

in posega v območje nadrealnega, tudi abstraktnega in včasih podoben vestnega. Miro Vuco je diplomirani kipar in je zaključil tudi podiplomski študij. Bil je sodelavec v mojstrski delavnici Antuna Avguštinčiča, ki soustanovitelj in član likovne delavnice BIAFRA. Ustvaril je vse spomeniških skulptur, ki so vedno postavljene na Hrvaškem. Slovenski vasi se predstavlja s značilno lastno tehniko imenovano opozna M.T. Vuco silovito, uporno opozna s svojim delom na praznote, spretnost in bivansjske stiske našega časa.

B. DUŠIČ-GORNIK

Planinc v Kostanjevici

Znamenja daljav na obzorjih mladostnih sanj - Poetično projiciranje doživljanja kozmosa in življenja

KOSTANJEVICA - V grajski cerkvi Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici bo od 30. junija do 31. avgusta razstava slik Jona Gala Planinca, kar je njegova deseta samostojna razstava. Na otvoritvi razstave se je predstavila harfistka Mojca Zlobko iz Ljubljane, ki je po končani akademiji za glasbo podiplomski študij nadaljevala v Hamburgu in ga je letos tudi zaključila. Obiskovalce je pozdravil ravnatelj Galerije Božidar Jakac Lado Smrekar, ki je med drugim povedal, da ima grajska galerija vedno večji

obisk, saj so v prvem polletju zaželeli skoraj četrtino več obiskovalcev kot v enakem obdobju lani. Razstavo Jona Gala Planinca je odprl in o umetniku spregovoril dr. Milček Komelj. "Njegove slike obvladuje vtis, kot bi se slikar igral z elementi, barvami in ploskvami, venčki in zidovi ter spominja na očetove slike in se med njihovimi razporejanjem predajal igrivim samirjam in počitniškim spominom ter se hkrati vse bolj spopadal s predstavi o neznanem in kozmičnem. Slikarjevo oko je zazrto v slikovnih vseh štirih elementov, najbolj vztrajno mirljivo pa v nočno nebo, v kozmos, če se v oranžnem žarenju krožijo poetično modra sonca in križajo črne luknje. "Slikam sicer prav ne manjka, saj so avtentična podoba samega slikarja, a najbrž prav kontrastu z ambientom postarane gotске mladosti, ki želi biti vzorniki in učitelji, ki so v delu ponekod opazni, še posebej očrnelo čutimo predvsem brezskrbno veselje, prostodušnost, kot dar nepopolne blematičnosti v nedolžnih srečnih otrocih podaljšana v nedolžni gled," je o 29-letnem umetniku v Ljubljane dejal dr. Milček Komelj.

Jona Gal Planinc bo do 31. avgusta razstavljal v grajski cerkvi Galerije Božidar Jakac.

ŠENTJERNEJSKI KULTURNI POHOD NA TOPLICE - Šentjernejski na otvoritvi razstave v podhodu zdravilišča Dolenjske Toplice (z leve proti desni): citrar Darko Duh, slikar Branko Kotar z ženo Jožico in šentjernejski župan Franc Hudoklin (Foto: MiM)

POJOČE VZGOJITELJICE - Res prava škoda, da je bilo minulo sredo v novomeškem Domu kulture več prostih sedežev, kot si je prireditev, ki so jo pripravile vzgojiteljice novomeških vrtec, zaslužila. Ubrana pesem pred tremi leti rojenega 13-članskega zbora vzgojiteljic, ki ga vodi Tončka Malenšek, je bila skupaj s povedanimi pesmimi prava priložnost za čuteče duše. Priložnosti, da bi ta ženski zbor še slišali, bo zagotovo še nekaj, saj vzgojiteljice rade zapojejo povsod, kamor jih povabijo. Prireditev v začetku počitnic je bila namenjena tudi pohvalam. Podelili so jih vsem delavkam, ki so letos napredovale in si nadele nazive mentorja ali skvalca. Nekateri delavke vrta so prejele pohvale za dobro delo. Še posebej je bila priznanj deležna Julijana Lukič, ki je v letošnjem letu dopolnila svojo delovno dobo in odšla v pokoj. (Foto: J. Pavlin)

PRVI LETNI PROMENADNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA IZ KOSTANJEVICE - Člani kostanjevskega pihalnega orkestra so v petek, 28. junija, na kopališču v Kostanjevici pripravili prvi letni promenadni koncert: v dobri uri programa so zaigrali okoli 15 skladb. Godba je bila po 40-letnem premoru ustanovljena aprila lani, s skupnimi vajami pa so pod vodstvom dirigenta Tonija Homana iz Šentjerneja pričeli lanskega septembra. Omenjeni koncert je bil sicer napovedan za kresno noč, vendar ga je preprečilo slabo vreme, postal pa bo tradicionalen. Kot je povedal predsednik godbe Andrej Jordan, se glasbeniki že pripravljajo na Kostanjevsko noč, ki bo 22. julija, in na praznovanje 145-letnice godbe v Kapelah, kamor so povabljeni. (Foto: T. Gazvoda)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

NAJTEGA AVTA NI VRNIL - 31-letni V. O. iz okolice Krškega je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja poslovne goljufije, ker je 1. junija pri podjetju Müller sklenil pogodbo za najem avta znamke R5 do 9. junija, vendar avta do danes še ni vrnil ni na plačal računa. Podjetje je odkodoval za 198.450 tolarjev.

POSEKAL IN ODPELJAL HRASTE - V juniju je neznanec v gozdu nad Ručetno in Stransko vasio posekali in odpeljal neznan kam tri hraste. S tem je lastnika J. B. iz Brstovca odkodoval za 36.000 tolarjev.

NAPAD S KOSO - 65-letni A. T. je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja ogrožanja z nevarnim orodjem, ker je 28. junija dopolne med preprom s koso napadel J. T. iz Zlogajca.

OB MOTOR - Neznanec je v času od 2. do 3. julija iz nezaklenjene kleti Mihaela R. iz Leskovca pri Krškem odpeljal kolo z motorjem APN 6S iste barve.

NA KOPALIŠČU OB TORBO - 2. julija popoldne sta neznanca na kopališču v Smarjeških Toplicah izkoristili odsotnost oškodovanke M. V. iz Trbovelj, ki se je kopala, in ji ukradla potovalno torbo, v kateri je imela dokumente, denar, oblačila in ključe.

NOVI DELAVCI KRIMINALISTIČNE SLUŽBE - Ljubljana - Slovenska policija je prejšnji petek dobila 34 novih moči, med njimi 11 žensk. Pred usposabljanjem so imeli vsi višjo ali visoko izobrazbo, večinoma ekološko smeri, kot kriminalisti pa tudi delali na področju klasičnega in kriminalističnega kriminala in kriminalistične tehnike. Tečaj za novospregate delavce v kriminalistični službi slovenske policije se je začel 27. februarja letos. Teoretični del je potekal v Ljubljani, praktični pa v vadbemem centru slovenske policije v Gotenici.

VANDALIZEM NA POKOPALIŠČU V SMARJU - Kako daleč od kulture je obnašanje nekaterih, se je policija pokazala tudi na pokopališču v Smarju pri Šentjerneju, saj je nekdo (mogoče jih je bilo več) izviljal nad spominskimi ploščami. Na njih je zapisanih 123 imen žrtev druge svetovne vojne iz okoliških vasi, ki so jih na dan nimajo miru niti po letih desetletjih, ne glede na to, na kateri strani so izgubili življenje. (Foto: T. G.)

KRONIKA NESREČ

ODPELJAL PO LEVI POLOVICI VOZIŠČA - 28. junija ob 12.20 je 20-letni avtomobil iz Novega mesta vozil točno proti Kronovemu. Ko je pripeljal pred semafor na levi polovici vozišča, je iz smeri proti Kronovemu. V nesreči se je poškodovala sopotnica v avtu I. Kolesar, ki je bil v zdravniški bolnišnici, na vozilih pa je odkodoval za 400.000 tolarjev.

SREDI CESTE Z MOTORJEM PO VOZIŠČU - 28. junija ob 19.50 je 15-letni voznik v Avdi A. iz Armeskega vozil proti Raztezu v Armeskem je v nepreglednem ozirjal nazaj. V tem trenutku je na 45-letni Branimir K., zaviral in se

Pokalo je, ker so spajali kovine

Delavci Litostroja so po posebnem postopku spajali kovine - Prebivalce Koprivnika so eksplozije zelo vznemirile

KOČEVJE - Prebivalci Koprivnika so bili nedavno zelo vznemirjeni zaradi eksplozij in valovanja zraka. Opazili so, da neznan delavec kaka dva kilometra od vasi varijo velike pločevinaste plošče. Sumili so, da pripravljajo skladišče za odlaganje atomskih odpadkov in da bodo tako na Kočevsko spet pripeljali nevarne snovi iz drugih delov Slovenije.

Na policijski postaji v Kočevju smo zvedeli, da so delavci Litostrojevega podjetja Expo Engineering, d.o.o., z dovoljenjem občine Kočevje po posebnem postopku, ki se mu pravi eksplozijsko plakanje kovin, spajali kovinske plošče. Delo so opravljali od 16. do 19. junija pri Koprivniku in da ne gre za nič nenačnega. Minuli petek je vprašanja o spajanju in eksplozijah pojasnil župan občine Kočevje Janko Veber.

Podobno spajanje kovin so delavci Litostroja opravili že lani na območju Golobinjeka pri Podstencih in ni bilo hujših posledic. Letos so spet zaposlili za dovoljenje, zato so skupaj iskali novo lokacijo in jo našli pri Koprivniku. Za tako delo ni potrebno posebno upravno dovoljenje, ampak le soglasje upravljalca zemljišča, policijski postaji pa je potrebno prijavit samo čas teh del. Občina je dala soglasje pod pogojem, da litostroji upoštevajo veljavne predpise, ki pa zahtevajo, da bi morali dobiti še soglasje sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije oz. Zavoda za gozdove, ki je lani izdal podobno soglasje.

Litostrojevci so tokrat zelo pohiteli s spajanjem in so ga opravili še pred pridobitvijo potrebnega soglasja. Eksplozije so zelo vznemirile prebivalce Koprivnika. Prizorišče spajanja so si ogledali predstavniki

občine, Zavoda za gozdove Slovenije in gozdarski inšpektor. O tem je napravljen tudi zapisnik. Ugotovljeno je, da je s spajanjem nastala škoda v gozdu, in sicer v dolžini okoli 100 m in širini 20 do 25 m. Popolnoma je uničenih kakih 20 dreves, na drugih pa je opazna škoda. Litostroji so pripravljani škodo plačati oz. popraviti, tudi tisto, ki so jo utrpeli zaradi strahu in drugega prebivalci.

J. PRIMC

Kočevska stranpota

SUMLJIVE MARKE - Dva bankovca po 200 DEM, za katere so upravičeno posumili, da sta ponarejena, so dobili 29. junija na Novi Ljubljanski banki v Kočevju. Oba so poslali v natančnejšo analizo.

ROMSKA ROKOBORBA - 1. julija okoli 23. ure so se stepli štirje Romi pred Lovšinovo gostilno na Rudniku. Eden je bil tako poškodovan, da so ga morali odpeljati v zdravstveni dom v Kočevju. Vse štiri pretepače pa so policisti prijavitli sodniku za prekrške.

VREME IN DRUŽINSKI SPORI - V nedeljo, 2. julija, je bilo vreme vroče in soparno, skratka nezdravo. Zato ni čudno, da so bili policisti poklicani kar v štiri zasebna stanovanja, da bi pomirili domačine, ki so kršili predpise o javnem redu in miru s svojimi družinskimi spori. Vse kršitelje bodo napotili k sodniku za prekrške.

HITREJE PO DALJŠI POTI - Zaradi delno zaprte avtoceste se vedno več turistov odpravlja na dopust na hrvaško pa tudi slovensko obalo preko Kočevja. Pot je sicer daljša, je pa promet tu še vedno redkejši in zato pridejo turisti do daljši poti na cilj prej kot po krajši.

po dolenjski deželi

• Če se vozniku na cesti pripeti, da mora nenadoma zamenjati kolo, ni pravzaprav nič nenačnega - ustavi kje ob cesti, da čim manj ovira promet, in postori, kar je potrebno. Če se to zgodi ob 3. uri zjutraj, je sicer malo bolj neprijetno, a tudi to lahko doživiš, da ti kdo priskoči na pomoč. Takšno "srečo" je imel tudi 25-letni S. S. iz Novega mesta, ki je na parkirišču v Mačkovicu menjal kolo na avtu, ko so ustavili štirje neznanzi z željo, da mu pomagajo. Vendar je eden izmed njih za pasom nesrečnega šoferja opazil črno torbico, ki je v trenutku postala bolj zanimiva kot kolo. Neznanci S. S. napačili, mu vzeli 6.000 tolarjev in se odpravili novim dogodivščinam naproti.

• Nekoga pa so bolj kot denar pritegnile strojne kože, ki jih je imel Zužemberčan na balkonu. Med 1. in 2. julijem je neznanec prišel pod balkon in jih odnesel neznan kam, s tem pa lastnika oškodoval za 82.000 tolarjev. Če je neznanec včlanjen v katerega od društev proti mučenju živali, mu je pol oproščene.

• S kreditom se da marsikaj narediti, seveda ga je potrebno tudi odplačevati. Očitno pa je neznanec, ki je prišel 29. junija v Dolenjsko banko v Metliki, hotel le denar, za odplačevanje pa si je omisli drug sistem. Zamislil si je kredit v višini 1.600.000 tolarjev in prošnji priložil ustrezno dokumentacijo. Ko je uslužbenka začela preverjati, ali je neznanec res zaposlen v podjetju, za katero je imel potrjeno, jo je ta popihal.

S Protektom je varno

Protekt in Utrip skupaj s Tilio pokrivata vse s področja protivlomnega in protipožarnega varovanja

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek in petek sta bila v prostorih zavarovalnice Tilia dneva odprtih vrat podjetja Protekt, d.o.o., iz Novega mesta, ki se ukvarja z varovanjem premoženja in oseb. Ponuja najodobnejše alarmne naprave, ki jih je možno priklučiti na nadzorni center, ki deluje 24 ur dnevno. Pri tej dejavnosti sodelujeta podjetje Utrip iz Novega mesta, ki montira in servisira alarmne naprave, ter zavarovalnica Tilia, ki po zavarovalniških pogojih pri montaži alarmnih sistemov nudi 10 do 40 odst. popusta. Tako so si lahko obiskovalci ogledali najodobnejše alarmne naprave, primerne za objekte vseh velikosti, videonadzorne sisteme, novo pristopno kontrolo za registracijo delovnega časa in kontrolo gibanja, vso opremo varnostnih služb od obojrožitve in neprebojnih jopičev do sredstev za izobraževanje, radijskih zvez in drugega. Podjetje Protekt, ki deluje 5 let, in ima 14 strokovno izobraženih ljudi, poleg že omenjenega varovanja nudi servis v osmih urah, organizira

dnevne prevoze gotovine, izobraževanje v ravnanju z orožjem in tečajje streljanja, spremstvo izrednih pošilk in oseb, organizira in varuje prireditve.

Na območju Bele krajine ima svojo izpostavo v sodelovanju s podjetjem Berkopec, d.o.o., ki opravlja intervencijo v primeru alarma. Podjetje Protekt je bilo v Sloveniji druga takšna firma, danes jih je okoli 45, v prihodnje pa bodo delo lahko opravljala le podjetja z licenco zbornice poklicnih varnostnih služb.

Vse večja potreba po varnosti se kaže tudi v naraščajočem zanimanju strank za alarmne naprave. Tako so cene celo s tujino konkurenčne, saj so vse alarmne naprave uvožene brez posrednikov, del pa je plod tudi domačih proizvajalcev. Tako je na primer alarmni sistem za stanovanjsko hišo, ki vključuje alarmno centralo, šifratore, modemske pozivnik in 5 senzorjev, stane 1.250 nemških mark, kar se torej lahko izplača že ob prvem poskusu vloma.

T. G.

DAN ODPRTIH VRAT PODJETJA PROTEKT - Obiskovalci so si lahko prejšnji teden v zavarovalnici Tilia med drugim ogledali tudi opremo varnostnih služb. (Foto: T. G.)

Pol leta zapora za poskus vloma

Roman Brane Brajdič trdi, da o zadevi ne ve nič - Je poškodba na obrazu res nastala pri vlamu ali kje drugje? - Veliko dokazov o njegovi krivdi

NOVO MESTO - 20. marca ponoči je nekdo vlamil v hišo Jožeta D. iz Prečne. Lastnik je dva vlomilca presenetil. Ker je izgledalo, da ima eden v rokah orožje in je z baterijo svetil v notranjost, Jožetovo klicanje na pomoč pa ju tudi ni odgnalo, je Jože skozi odprtino razbite šipe zamahnil z nožem. Neznanec je zavpil, saj ga je očitno med razbitem poškodoval, kljub temu pa sta vlomilca pobegnila. Dva dni kasneje so policisti prijeli Romana Braneta Brajdiča, ki je imel poškodbo na glavi. OD takrat je v priporu, prejšnji teden pa se je na okrožnem sodišču končala glavna obravnava, na kateri je senat odločil v njegovo škodo.

33-letni Roman Brane, oče dveh otrok, nezaposlen in z nadomestilom 45 tisočakov mesečno - bil je že večkrat pravnomočno kaznovan - je sicer trdil, da v Prečni ni bil in da o zadevi ne ve nič, rano na obrazu pa je, kot je trdil, dobil v Mirni Peči, kamor je šel s kolegom in se tam zgrabil s Stjepanom. Ko sta padla na tla, sicer ni občutil, da bi se kam udaril, vendar je v avtu opazil, da mu teče kri. Po obleki pa ni bil krvav, saj je takoj vzel prvo pomoč, sam oskrbel rano in ni iskal zdravniške pomoči.

Pri hišni preiskavi so pod Romanovo posteljo našli baterijo, na kateri so bili sledovi krvi, ki je bila iste skupine kot kri na nožu in v hiši. Tudi Stjepan je povedal, da Roman ni padel in tudi ni bil poškodovan, vendar je kljub tem dokazom zatrnil, "da priseže pri Bogu, da on ni bil." Na prostoru, kjer se je Roman tepel, ni bilo sledov krvi, Roman pa je dejal, da je bilo takrat veliko snega in se zato ni poznalo. Čeprav mu je sodnica postregla s fotografijami, na katerih se vidi kopna cesta, je Roman trdil, da je sneg že sko-

pnel. Slavko B., ki je Romanu in kolegom posodil avto, s katerim so se odpravili v Mirno Peč, kjer naj bi Roman dobil poškodbe po glavi, je povedal, da avto ni bil nič krvav, pa tudi prva pomoč je ostala takšna, kot je bila. Vinko B., ki je bil tistega popoldneva v istem avtu, se

• Ker je zagovornik obtoženca na prvi glavni obravnavi 9. junija predlagal, da se opravi rekonstrukcija na kraju samem, so to prejšnji teden tudi opravili, vendar je pokazala, da Romana oškodovanec ni mogel poškodovati po obrazu, čeprav je bila Romanova poškodba vreznina. Njegov zagovornik meni, da je kri Romanovega tipa najpogostejša, saj jo ima 42 odst. populacije, zato ne more biti identifikacijsko sredstvo, možno pa je, da je rano dobil na drug način. Čeprav je v tem primeru veliko dokazov za in proti, je senat pretehtal oboje in ugotovil, da več dokazov govori v prid obtožnici. Za takšno kaznivno dejanje je zagrožena zaporna kazen od petih let zopora, Romanu pa so prisodili pol leta zopora in do pravnomočne sodbe zaradi ponovitvene nevarnosti podaljšan pripor.

spominja Romanovega pretepa s Stjepanom. Povedal je, da je bil Roman, ko je prišel nazaj v avto, okoli ust krvav, brisal pa se je z neko unjo in ni uporabljal prve pomoči. Lastnik hiše, v katero so posku-

šli vlamiti, je povedal, da se je osebica, ki jo je ranil, prišla nekam za prsni koš in ne za obraz. Tudi na sodišču je bil Jože mnenja, da je bil možki, proti kateremu je zamahnil z nožem, bolj svetel, čeprav ga ni videl v obraz, zato ne more trditi, ali je osumljeni pravi, Romanove prsi pa so nepoškodovane.

T. GAZVODA

Z AVTOM V DREVO

SEVNICA - 2. julija ob 3.15 je 22-letni Damjan U. iz Trebnjega vozil avto po cesti Pijavice - Spodnje Mladetiče. Ko je pripeljal do preglednega ovinka, kjer je tudi križišče cest proti Tržišču oziroma Mokronogu, je zaradi neprilagojene hitrosti in pod vplivom alko-

hola zapeljal na travo in nato čelno trčil v drevo. Voznik se je lažje poškodoval, 17-letna sopotnica Matejka P. iz Novega mesta pa težje. Sopotnica 17-letna Sabina O. se je lažje poškodovala, 18-letna Stojana P. in 18-letna Aleksandra P. pa težje. Vse tri so iz Trebnjega. Zoper Damjana U. bo podana kazenska ovadba.

"Branil sem samo svoje življenje"

Jožeta Z. iz Brežic, ki je obtožen umora Husa O. iz Zagreba, je sodišče spoznalo za krivega uboja na mah, saj je med sporom prekoračil silobran - 4 leta zopora

NOVO MESTO - Na okrožnem sodišču v Novem mestu se je prejšnji teden končalo sojenje Jožetu Z. iz Brežic, ki je 5. novembra lani, da je obvaroval svoje življenje, s sekiro pri zidanciji ubil Husa. Kazenski zakonik RS za takšno dejanje predvideva kazen od 1 do 10 let zopora, v primeru prekoračitve silobrana pa je možno kazen celo opustiti, vendar tega sodišče zaradi močne prekoračitve - Jože je namreč Husu zadal več kot 25 udarcev - ni storilo.

Jože in Huso sta bila pred usodnim dnevom kolega. Tudi 5. novembra, ko sta se odpravila k Jožetovi zidanciji, je bilo sprva vse normalno; Jože je Husu nabral solato, zelje in krmo za hrčke, ves čas pa sta pila, kar je očitno usodno zapečatilo njuno prijateljstvo in Husovo življenje. Huso je v zidanciji padel in se pri tem po obrazu tudi poškodoval. Jože mu je pomagal vstati, po tem padcu pa se je čisto spremenil. Ko sta se pogovarjala, je Huso Jožetu med drugim rekel, da ne bo več tlačil zemlje, češ da je on sam demon. Ko se je Jože vrnil iz gozda, kamor je stopil za nekaj trenutkov, je Huso s sekiro zamahnil proti Jožetu, vendar je ta udarec prestreleg. "Od trenutka, ko sem mu iztrgal sekiro iz rok, se ne spominjam ničesar več," je povedal Jože, ki je bil od takrat dalje v priporu.

Na prvi obravnavi so zaslišali kar nekaj prič, prejšnji teden pa še Branka P., ki je poznala oba, vendar ta o njih ni vedel povedati nič slabega in dogodka sploh ne more razumeti. Za Husa je dejal, da je bil res dober človek, a je večasih rad zadrževal in tudi pil, vendar ne on je Jože nista bila agresivna.

Da je med Jožetom in Husom res prišlo do spora, kažejo tudi sledovi na oblačilih; na obeh so našli sledove obeh. Na prejšnji obravnavi je svoje mnenje o Jo-

dr. Lokarja je šlo gotovo za patološko spremembo, ki je bila tudi spodbuda za dejanje s trenutno odločitvijo.

Senat se ni strinjal z mnenjem okrožnega državnega tožilca, da je šlo za umor na grozovit način, saj se je vse zgodilo v nekaj minutah. Zaradi močne vinjenosti so bile bolečine manjše, Jožetu pa tudi ne moremo očitati, da je žrtev mučil. Jože je celotno obravnavo prenašal hladno, po mnenju njegovega zagovornika je bil pripravljen sprejeti vsako kazen, saj mu je najpomembnejše to, da si je rešil življenje in mu sedaj nihče ne more vzeti več, kot je dobil po končanem obračunu. V življenju je pač tako, da že majhna iskrica povzroči ogromen ogenj, kar se je zgodilo tudi v tem primeru. "Ostal bi eden, z refleksno reakcijo obrambe pa si je Jože rešil življenje. In če rešuje življenje, je dopustno vse," je menil zagovornik.

T. GAZVODA

• Senat okrožnega sodišča iz Novega mesta je Jožeta Z. iz Brežic spoznal za krivega, saj je v obrambi na mah ubil Husa O., vendar je meje samoobrambe prekoračil. Ko je Jože zagledal v Husovih rokah sekiro, sta se začela ruvati, Jože mu jo je iztrgal ter ga z njo vsaj 26-krat udaril. Poškodbe kažejo, da se mu je Huso izmikal. Ko je torej žrtev bežala, ni šlo več za obrambo, pač pa močno prekoračitev, v omenjenem primeru pa tudi sprememba okoliščin, ko je pokojni izrazil neprimerne misli in postal napadalen. Complicirana pijanost in povišana razdraženost sta pri obtožencu zmanjšali možnost razumeti dejanje. Izvedenci so se spraševali, kakšno duševno stanje je v tako kratkem času nastopilo pri pokojnem. Po mnenju

ŠPORTNIKI KOČEVJA

KOČEVJE - Športna zveza Kočevje je razglasila najboljša športnika in moštvo za minulo tekmovalno sezono. Med športniki je bil brez konkurence najboljši Gregor Komac, namiznoteniški reprezentant in najboljši igralec NTK Melamin. Lidija Stevanič, članica kegljaškega kluba Kočevje, je bila razglasena za najboljšo športnico. Namiznoteniški klub Melamin je najboljšo moštvo v tekmovalni sezoni 1995/96.

M.G.

STRELCI SPET USPEŠNI

SEVNICA - Na državnem tekmovalnem strelstvu v velikim kalibru, ki je bilo 1. julija na Radni pri Sevnici, je s samokresom Ludwig Dvojmoč (Kobra team Sentjerne) osvojil tretje mesto, Jože Godina (Krško) je bil četrti, Samo Jakše (Kobra team) pa peti. V streljanju z revolverji je Marjan Čepelak (Krško) zasedel drugo mesto, med ženskami pa je bila tokrat najuspešnejša Mateja Lampe (Kobra team Sentjerne).

STREET BALL NA NOVEM TRGU

NOVO MESTO - Novomeška agencija za šport bo v soboto, 8. julija, ob desetih dopoldne pripravila enega izmed 11 slovenskih kvalifikacijskih turnirjev v ulični košarki. Do večera se bodo na novomeškem Novem trgu v igri tri na tri na en koš merile štiričlanske ekipe v štirih kategorijah: od 12. do 15. leta, od 16. do 20. leta in nad 21. letom v ženski in moški konkurenci. Tekmovalci iz Dolenjske se lahko prijavijo osebno na novomeški agenciji za šport, ki domuje v novomeški športni dvorani.

MOKRONOŠKA FINALISTA - Čeprav je nagradni sklad sobotnega teniškega turnirja v Mokronogu znašal le 150 tisoč tolarjev, so na njem nastopili tenisarji s treh celin. Kljub temu, da so prireditelji od tujcev, ki so prav v Mokronogu začeli svojo evropsko turnejo, veliko pričakovali, sta Avstralec Gilbert in Američan Chun izpadla v četrtfinalu, drugi Avstralec Broughton pa v polfinalu. V finalu sta se srečala dva izmed najboljših slovenskih igralcev tenisa - Blaž Trupej (levo) in svetovni mladinski podprvak od 14. leta Andrej Kraševac (desno). Na koncu je s 6:3 in 6:3 zmagal bolj izkušeni Trupej.

Lipejev memorial Božiču in Koltu

Lepe predstve na veliki konjeniški prireditvi na krškem hipodromu pri Bregah - Domača zmaga v drugi točki sporeda - Memorial dobil ljubljčan - Oražmova zmaga na črti

KRŠKO - Le nekaj manj kot 1.000 gledalcev si je v soboto v hudi vročini ogledalo zanimivo in dovolj kakovostno kasaško prireditev, ki jo je na hipodromu pri Bregah uspešno izpeljal številčno število moštvo krškega konjeniškega kluba Posavje. Domači rejci so največ dosegli na drugi dirki, na kateri je zmagal Martin Mars s 4-letno kobilo Fredo II.

Kljub temu da krški konjeniški klub deluje z manjšimi prekinitvami deluje že 70 let in v Posavju vsekakor obstaja konjerejska tradicija, tamkajšnji ljudje ne kažejo posebnega zanimanja za kasašto, ki drugod po Sloveniji na tribune hipodromov privablja na

VODIL LE DO CILJA - Posebno zanimiva in do konca napeta je bila 7. dirka, na kateri so se pomerili 3- do 12-letni uvoženi kasači, med katerimi so nekateri letos zaslužili že več kot 10 milijonov tolarjev. Marko Slavič se je s Charlijem Somollyjem takoj po startu prebil na čelo in uspešno zaprl najnevarnejše tekme, ki so mu celih 2100 metrov sledili na korak, ko je Slavič (na sliki še vodi) tik pred ciljem že dvignil roko, ga je na sami ciljni črti prehitel Damjan Oražem z Benjaminom C Leejem. (Foto: I. V.)

Sloveniji je manjkal še en Lekše

Na svetovnem ekipnem prvenstvu skupine B v speedwayu v Krškem je Sloveniji z odličnim domačinom Gerhardom Lekšetom na čelu za las ušla uvrstitev v svetovno skupino A

KRŠKO - Če bi imeli v slovenskem moštvu dva Gerharda Lekšeta, bi bila naša speedwayska ekipa 27. avgusta v Pockingu ena izmed sedmih udeleženk svetovnega ekipnega prvenstva skupine A, tako pa so se morali slovenski speedwayisti zadovoljiti s tretjim mestom oziroma z največjim ekipnim uspehom v zgodovini tega športa v Sloveniji in zanesljivim obstanom v lani priborjeni skupini B.

Konkurenca na tekmi svetovnega ekipnega prvenstva skupine B zagotovo ni bila lahka, saj so si na štadionu Matije Gubca v Krškem druga drugi

stopile nasproti reprezentance Finske in Norveške, za kateri vozijo profesionalci iz slovitve skandinavske lige, Ukrajine, ki igra vidno vlogo v ruski ligi, pa nekdanji svetovni ekipni prvaki Novozelanci in vedno nevarni Avstrijci ter Latviji. Vsaj pet od teh reprezentanc bi morali premagati domačin Gerhard Lekše ter ljubljanačana Martin Peterca in Gregor Pintar.

LEKŠE BORBENO DO KONCA - Slovenska reprezentanca se je najprej pomerila z Latvijo, že v prvem nastopu pa je domači as Gerhard Lekše (na sliki skrajno levo) navdušil z izjemno borbeno in požrtovalno vožnjo, čeprav je bil tokrat Latvijec Korolovs (spredaj) premočan. (Foto: I. V.)

Kladivarska družina Kozmus

Brat in sestra sta postala državna prvaka v metu kladiva - Simona je poleg tega postavila državni rekord

NOVO MESTO - Na posamičnem državnem prvenstvu v atletiki za mlajše mladince v Kranju so atleti iz Posavja in Dolenjske osvojili kopico medalj. Brežičani so kraljevali v svojih disciplinah. V metu kladiva so dosegli trojno zmago, državni prvaka pa je postal Primož Kozmus, drugi je bil Silvio Jagič in tretji Vernes Mešič, medtem ko je bil v skoku ob palici prvi Ivan Kostevc.

Pri dekletih je Primoževa sestra Simona Kozmus zmagala in dosegla mladinski državni rekord v metu kladiva, ki sedaj znaša 40,64 m, v metu diska pa je bila tretja. Po dve medalji sta osvojila tudi Miha Durič, ki je bil

v teku na 100 m tretji, v teku na 300 m pa z odličnim časom 35,12 drugi, in mlada, izjemno nadarjena Sevnicaanka Petra Radišek, ki je bila na 1.000 m druga in tretja na 600 m. Medalje so osvojili še: Novomešan Gregor Rovnan bron v skoku v daljino, Novomešan Matjaž Ravbar bron v teku na 200 m, Novomeška Melita Hohnjec bron v troskoku, novomeška štafeta srebra na 4 X 100 m in bron na 4 X 300 m.

Triatlonci v Kočevju

Državno prvenstvo - Odlično tudi Novomeščani

KOČEVJE - Kočevci so v soboto s pomočjo ljubljanskega triatlonskega kluba v okolici Kočevja pripravili državno prvenstvo v triatlonu, v disciplinah sprint in klasik pa se je tokrat pomerilo blizu 200 tekmovalcev. Med člani je zmagal nekdanji novomeški triatlonec Igor Kogoj, ki sedaj tekmuje za Ljubljano, nad Damjanom Žepičem iz novomeškega kluba in Ljubljanačanom Janijem Tomšičem, med članicami pa Nataša Nakrst Kosmač. Med mladinci je bil najhitrejši Domen Denša iz Ljubljane, drugi je bil Peter Sajevec iz Novega mesta in tretji Kranjčan Peter Zevnik.

Ekipni državni prvaki so med člani postali tekmovalci Sloge iz Idrije, med mladinci pa Novomeščani (Peter Sajevec, Goran Vidic Pešič in Jože Jakša). Na osnovi izidov prvenstva so izbrali tudi člane državne reprezentance za evropsko prvenstvo na Švedskem. Od Novomeščanov sta se tja uvrstila Damjan Žepič in Peter Sajevec.

ni prepotrebni spremljajočih objektov, čeprav si jih člani kluba, ki premore 7 dirkačev in 12 tekmovalnih konj, že dolgo želijo.

Čeprav Dobovčan Ivan Humeč mlajši letos tekmuje za sentjernejski konjeniški klub, so njegovi uspehi razveselili Posavce. Humeč je namreč na 4. dirki s kilometrskim časom 1:23,1 s 5-letnim Findijem II, čeprav ni veljal za favorita, zmagal, na šesti dirki, ki je šela za memorial Ivana Lipeja, pa je bil s 7-letnim Figarom Asom s kilometrskim časom 1:20,1 tretji, medtem ko je prehodni pokal iz rok Lipejevega vnuka prejel Miro Božič, ki je s Koltom dosegel kilometrski čas 1:19,2 in premagal favorizirana Sagajevga Durasa, Slavičevega Albatrosa.

V sedmi dirki uvoženih kasačev je zmagal Damjan Oražem z Benjaminom C Leejem, Marko Slavič mlajši, ki je s Charlijem Somollyjem vodil celo dirko pa je bil na koncu drugi. Oba sta dosegla kilometrski čas 1:17,8, tretje mesto je s časom 1:17,9 zasedel Janko Makoter s Call a Truce, četrto pa z istim časom Lojze Gorjanc z Meadow Meritomom, medtem ko je bil sentjernejski voznik Vojo Maletič s Tramškovim Jerseyem Lawom s kilometrskim časom 1:18,2 šesti. Na koncu privedite so se med sabo na dirki dvopreg pomerili še kmečki konji, skoraj enkrat hitrejša od vseh ostalih pa sta bila ponija Tomi in Fredi, ki ju je vodil lastnik Janez Runovec. I. V.

Zakaj novinarska kritika?

Velike športne prireditve zagotovo niso same sebi namen, še najmanj pa so namenjene organizatorjem, čeprav se ob obisku nekaterih tekmovalnih človeku nehote vsiljuje taka misel. Po eni strani je naloga organizatorjev, da tekmovalcem omogočijo varen nastop v skladu z vsemi pravili in zahtevami posamezne športne panoge. Da si športni boj ogleda čim večje število gledalcev in da je o tem korektno obveščeno čim večje število bralcev časopisov, televizijskih gledalcev in radijskih poslušalcev, ni nič manj pomembna naloga prirediteljev, ki pa se jim prav tu včasih rado zatakne. Nekaterim očitno ni jasno, da novinarji svojega poklica niso izbrali zato, da bi si zastoj ogledali njihovo prireditve, temveč ob športnih terenih opravljajo svoje poslanstvo do bralcev, poslušalcev in gledalcev. Da se tisto, kar ni zapisano v časopisu, sploh ni zgodilo, v bistvu še vedno velja.

Če so se organizatorji tekmovalja, kakršno je bilo svetovno ekipno prvenstvo v speedwayu v Krškem, ki bi moralo biti v vsakem oziru temeljito pripravljeno, izkazali kar se tiče tekmovalnega dela, jim je to zagotovo spodletelo pri novinarjih. Kar nekaj jih je imelo velike težave, da so sploh lahko prišli na prizorišče, saj so press center zaklenili že pol ure pred prvim startom, že pred tem pa jim je zmanjkalo brezrokavnikov z oznako "press" za fotoreporterje in priponk za ostale novinarje. Ko se je tekmovalje že začelo, se je fotoreporter pomembnega slovenskega časopisa še vedno prepiral z redarji, ki jim ni mogel razložiti, da je press center že zaklenjen in da tam ni nikogar, da oznak "press" ne more dobiti in da bi kljub temu rad poročal z njihove prireditve. K sreči sem novinar Dolenjskega lista prišel na prizorišče pravočasno in sem imel izpolnjene vse pogoje za poročanje, češar žal ne morem trditi za nekatere svoje kolege iz drugih redakcij.

Ves čas tekmovalja je bil press center zaklenjen, novinarjem tam ni bilo na voljo niti en telefon, niso jim dovolili dostopa do dela tribune, ki jim je bil namenjen ponavadi, ker so si od tam tekmovalje lahko ogledovali le pokrovitelji in maržoretke, medtem ko so morali novinarji svoja poročila pisati stoje ali pa na kolenih, ukleščeni med ostale gledalce. Kaj o takem ravnanju mislijo tisti, ki so organizatorjem podarili denar, da bi s tem podprli prireditve, da bi se o njej veliko in lepo govorilo in pisalo, samozadostnim funkcionarjem AMD Krško očitno tokrat ni bilo veliko mar.

Žal to ni prvi in verjetno ne zadnji primer, ko prireditelj tekmovalja ni znal poskrbeti za novinarje, da bi lahko svoje delo opravili nemoteno. Če so ponekod do njih že kar vsiljivo prijazni in ustrežljivi, se novinarji ponekod počutijo povsem odveč. Ko organizatorji kasneje niso zadovoljni s preskopiti ali preveč kritičnimi poročili, je prepozno. Na to bi morali misliti že veliko pred začetkom tekmovalja.

IGOR VIDMAR

Tine Derganc drugi na Basilicatu

Mladi novomeški kolesar je na dirki za svetovni pokal na jugu Italije osvojil drugo mesto in zmagal po točkah ter v razvrstitvi gorskih in letečih ciljev

NOVO MESTO - Tri tedne pred začetkom mladinskega svetovnega prvenstva v San Marinu je veliki uvod novomeškega kolesarstva Martin Derganc na jugu Italije dokazal, da je odlično pripravljen. Na dirki za svetovni mladinski pokal prve kategorije 14. giro ciclistico della Basilicata od Rivella do Genzana je v skupnem vrstnem redu po štirih etapah osvojil drugo mesto, kar je dober obet pred bližajočim se svetovnim mladinskim prvenstvom, kjer naj bi Martin nastopil tudi na 3.000 m na stezi.

Na dirki za svetovni mladinski kolesarski pokal se je sredi prejšnjega tedna na jugu Italije v Rivelli zbralo 132 kolesarjev iz devetih kolesarsko najrazvitejših evropskih držav in Avstralije, italijanski mladinci pa so nastopili v 13 deželnih reprezentancah. Čeprav je cilj prve etape od Rivella do Lagonegra prvi prevozil Lombardijec Paolo Tiralongo, sta slovenska reprezentanta Novomešan Martin Derganc in Kranjčan Tadej Valjevec, ki tudi sicer veljata za favorita v letošnjem svetovnem pokalu, dokazala, da bo treba nanju tudi tokrat resno računati, kajti Martin je na cilj pripeljal drugi, Tadej pa tretji.

Tudi na cilj druge etape v Viggianellu je prvi pripeljal reprezentant Lombardije - tokrat je bil to Lemer Merelli, skupaj z njim pa tudi Valjevec, ki je bil osmi, in Derganc, ki je bil 14. Tretja etapa je odločila zmagovalca. Zmagal je Benečan Michele Gobbi, Tadej Valjevec si je s tretjim mestom privozil majico vodilnega v skupni razvrstitvi, Martin pa je z 10. mestom in 7 sekundami zaostanka zapravl skupno zmago.

V zadnji etapi sta nekaj kilometrov pred ciljem pobegnili odlična Avstralka Gollingwood in Roberts in osvojila etapno zmago, medtem ko je Martina, ki je imel še 10 km pred ciljem v Genzenu 30 sekund prednosti, glavnina, na čelu katere je vozil Tadej Valjevec, še pred ciljem ujela, in tako je skupno zmago osvojil Kranjčan, čeprav je bil Martin v zadnji etapi peti, Valjevec pa šele 25.

MALNAR VETERANSKI PRVAK

NOVO MESTO - V Ljubljani so se na štadionu železničarskega atletskega kluba v Šiški pomerili za državne naslove atleti veterani. V metu kladiva je bil najboljši Novomešan Slavko Malnar z 48,60 m dolgim metom, nastopil pa je tudi bodoči veterani Igor Prime, ki je na tekmovalju skušal preseči mejo 60 metrov, kar pa mu tokrat ni uspelo. Disk je vrgel 58,32 m daleč, kar je le nekaj cm manj od njegovega rekorda (59,12).

OBČINSKO PRVENSTVO V TENISU

KRŠKO - Mladi kršćanski demokrati iz Krškega organizirajo odprto občinsko prvenstvo SKD Krško v namiznem tenisu - posamezno, ki bo v soboto, 15. julija, ob 16. uri v združenem domu na Velikem Trnu. Prijave sprejemajo na tajništvo OO SKD Krško na Cesti krških žrtev 30, tel./fax: 22-744, od 7. do 15. ure.

Martin, ki je na dirki zmagal v skupni razvrstitvi gorskih in letečih ciljev ter po točkah, se je tako s 7-sekundnim zaostankom moral zadovoljiti z

VELIKI NAČRTI - Trener Krkinih mladincev in obenem trener slovenske mladinske reprezentance Janez Jagodic (levo) je vzgojil že vrsto uspešnih kolesarjev, z Martinom Dergancem (desno) pa ima velike načrte. Vse sta podprla skupna ocena je, da so možnosti za medaljo velike, zato tako na treningih kot tudi na tekmah pazita, da Martina ne bi preobremenili in da bi prišel v vrhunsko formo ravno pravi čas. (Foto: I. V.)

Prvi potapljači z izpitom

Skoraj vsi člani Ponirka imajo potapljaški izpit - Sodelovali so že pri čiščenju Kolpe

KOČEVJE - Športno potapljaško društvo Ponirke iz Kočevja je bilo ustanovljeno pred komaj dobrimi tremi meseci. Šteje 22 članov, od katerih jih je te dni dobilo diplome za uspešno opravljeni začetni tečaj potapljanja 17, dva pa za uspešno opravljeni nadaljevalni tečaj. Predsednik društva je župan Janko Veber, predsednik upravnega odbora pa Anton Repar.

Svečane podelitve diplom v sredo minuli teden sta se udeležila predstavnik Slovenke potapljaške zveze Boris Pleško in Miran Zupanc, ki sta poudarila, da je to prvo tako društvo v tem delu Slovenije; potapljače sta pa ponovno opozorila na pravilo, da se morajo zaradi varnosti potapljati v paru. Izrazil sta tudi prepričanje, da bodo sodelovali na vsakoletnem srečanju slovenskih potapljačev, in jih spomnila, da jih čaka delo tudim čez zimo, predvsem predavanja in izmenjave izkušenj s potapljači drugih društev.

Podpredsednik "Ponirka" Uroš Novak je povedal, da so kočevski potapljači že sodelovali na nedavnem ekološkem spustu po Kolpi pobirali pobirali iz reke razne odvžene predmete, ki ne sodijo vanjo. Te dni bodo

drugim mestom, kar je eden izmed njegovih največjih uspehov. V slovenski reprezentanci je od Novomeščanov poleg Martina nastopil še Miha Maccel, ki je na koncu osvojil stoto mesto, in ker je mladinec šele prvo leto, povsem zadovoljil trenerja Janeza Jagodica. V ekipnem vrstnem redu je zmagala reprezentanca Lombardije na Rusijo, Avstralijo, Nemčijo in Nizozemsko, medtem ko je bila Slovenija osma.

Prvi potapljači z izpitom - Sodelovali so že pri čiščenju Kolpe

INLES Z OKREPITVAMI - Ribnica - Čeprav je državno rokometno prvenstvo že končano, je v ribniški športni dvorani zelo živo. Uprava kluba se na vso moč trudijo, da bi najbolj priljubljena športna panoga v deželi suhe robe še v napredni sezoni - ekipa je novi član druge lige - želijo čimprejšno vrtneti v drugo rano. Najboljših slovenskih ekip. Te dni je bila na preizkusu skupina hrvaških igralcev ter dva igralca iz Slovaške.

NOGOMETNI TURNIR

STRAZA - MNK Straža bo v soboto, 8. julija, ob osmih zvečer na igrišču v Vavti vasi pripravil nogometni turnir. Prijavite se lahko pred začetkom tekmovalja.

Novo mesto, 6. julija 1995

Mi na dopustu, vlomilci na delu

Julij je, pred nami pa težko pričakovani čas počitnic in dopustov, ko ponavadi za dlje časa zapustimo svoje domove. To je tudi čas, ko na delo stopijo dolgoprstneži. Da vam po lepo preživetem dopustu ne bo zagrenila življenja slaba novica o vplomu v vaše stanovanje, je dobro, da ga zavarujete pred nepripravi. Previdnost je mati modrosti in - varnosti!

10. maja je neznanec v Jakčevi ulici v Novem mestu vlomil v hišo, odnesel devize, denarje, dokumente in zlato ter lastnika S.Ž. oškodoval za 250.000 tolarjev. (Dolenjski list, 18.5.1995)

V času od 19. do 20. marca je naznani vlomilec v Prečni vlomil v vikend, premetel stvari po prostorih, vendar ni odnesel denarja, lastniku D.B. pa je naredil za 20.000 tolarjev škodo. V istem kraju in ob istem času je neznanec vlomil še v vikend A.M. iz Prečne. Tat je bil očitno lačen, saj je odnesel pommesnate izdelke, nož in liker, lastnika oškodoval za enako vsoto. (Dolenjski list, 18.3.1995)

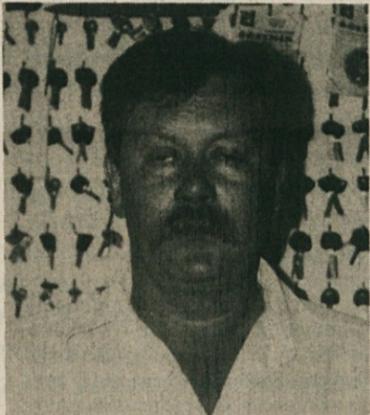
Največ je premoženjskih kaznivih dejanj

Takih primerov kriminala, kot sta tale vplom, naključno vzeta iz Dolenjskega lista iz let 1993 in 1994, vendar ni odnesel denarja, lastniku D.B. pa je naredil za 20.000 tolarjev škodo. V istem kraju in ob istem času je neznanec vlomil še v vikend A.M. iz Prečne. Tat je bil očitno lačen, saj je odnesel pommesnate izdelke, nož in liker, lastnika oškodoval za enako vsoto. (Dolenjski list, 18.3.1995)

Največ je premoženjskih kaznivih dejanj. Takih primerov kriminala, kot sta tale vplom, naključno vzeta iz Dolenjskega lista iz let 1993 in 1994, vendar ni odnesel denarja, lastniku D.B. pa je naredil za 20.000 tolarjev škodo. V istem kraju in ob istem času je neznanec vlomil še v vikend A.M. iz Prečne. Tat je bil očitno lačen, saj je odnesel pommesnate izdelke, nož in liker, lastnika oškodoval za enako vsoto. (Dolenjski list, 18.3.1995)

daj varnostni in statusni pomen in sta bila dolga stoletja edino sredstvo za varovanje dragocenosti. Danes to sicer nista več, sta pa še vedno osnovno sredstvo. Ko odhajamo od doma, v prvi vrsti ne smemo pozabiti zakleniti vrat (pa naj se to sliši še tako smešno). Na vse dolgoprstneže deluje namreč to kot povabilo, ki se mu radi odzovejo. Vrata so zaklenjena in zavarovana šele tedaj, ko smo ključ obrnili enkrat ali dvakrat. Sedaj se mora vlomilec že nekoliko potruditi, da bo odprl vrata (razen če smo pustili ključ pod predpražnikom ali v cvetličnem lončku poleg vrat). Toda če naj bodo vrata varna, je še najboljša ključavnica komaj dovolj dobra.

Kakšne ključavnice so na voljo, sem povprašala Žarka Kreseta, ki na Glavnem trgu 2 v Novem mestu izdeluje ključne in prodaja trezorje, ključavnice, kovinske omare in druge pripomočke za zavarovanje premoženja, v nujnih primerih pa tudi odpira namerno ali po nesreči zaklenjene avtomobile, stanovanja idr. (tel. št. 068 - 43 - 803).

Žarko Kreseta

Danes so najbolj razširjena oblika varnostnih ključavnic tiste s cilindričnim vložkom, saj omogočajo veliko število različnih ključev. Še bolj učinkovita je taka ključavnica v kombinaciji z lastniško kartico, brez katere se ne da narediti rezervni ključ. Takega ključa izdelovalci ključev ne smejo kopirati, če ni predložen poseben dokument, ki pa ga ob nakupu dobi samo lastnik. Ključ je tako zaščiten. Vlomilci pa že znajo priti i silo do živega tudi cilindričnim vložkom, zato se da temu izogniti še z dodatkom varnostnega ščita.

"Varnostna ključavnica s cilindričnim vložkom in varnostnim ščitom skupaj z montažo stane približno 13.000 tolarjev, nudimo pa še ključavnice, ki zapirajo na križ (v tla, stok, ter na desno in levo) - njihova cena je okrog 16.000 tolarjev. Vendar tudi to še ni zadnja beseda tehnike in boju proti vlomilcem - obstajajo že cilindrični vložki, ki jih odpre samo magnetni listič, kar je primerno predvsem za razna podjetja," je pripovedoval Žarko Kreseta. V Novem mestu ima delavnico in prodajalno že od leta 1979, vendar poraba ostaja skorajda ista, to je majhna. Tudi na Dnevih obrti in podjetništva v Novem mestu, kjer je pred kratkim sodeloval, odziv ni bil najboljši. Opazil pa je, da za varovanje premoženja (presenetljivo ali pa tudi ne) najbolj skrbijo upokojenci. Nasploh kaže, da Dolenjci ne znamo poskrbeti za svoje premoženje, dokler sami ne doživimo vploma. Škoda, učiti se na lastnih izkušnjah ni vedno najbolje.

Kaj pa alarmne naprave?

Inteligentna dopolnitev mehanski zaščiti premoženja je alarmna naprava, ki lahko povzroči hrup, prižge luč, telefonira po pomoč, odvisno pač od tega, kako je programirana. Taka naprava popolnoma nadomešča čuvaja, od njega je cenejša in verjetno tudi zanesljivejša. Kar nekaj vrst alarmnih naprav

ste si prejšnji teden imeli možnost ogledati v prostorih zavarovalnice Tilia v Novem mestu. Zdenko Antončič, direktor proizvodnega in storitvenega podjetja Utrip iz Dol. Mokrega polja 34 pri Šentjerneju, ki je tudi sodeloval na predstavitvi alarmnih sistemov, pa je povedal, da je v 5 letih obstoja Utripa zadovoljen z odzivom ljudi. Zdi se mu, da se tako posamezniki kot podjetja vse bolj zavarujejo, kar je seveda potrebno, in prav sedaj v poletnih mesecih pričakuje še večji obisk. Vsem, ki imajo vgrajene alarmne naprave, pa svetuje, naj v primeru obiska vlomilca le-tega pustijo pri miru, da oddide, kajti veliko je bilo primerov, ko se je storilec alarma prestrašil in prav zato (tudi smrtno) poškodoval lastnika stanovanja, ki je seveda pritekel gledat, kdo je.

Poudariti je treba še novost podjetja Utrip - System 5000 firme Crow, s katero uporabnik alarmne naprave lahko aktivira le stanovanjski del ali pa samo klet, in možnost, da si stranka sama izbere 4 šifre. Ko odidemo na dopust in sosedu naročimo, naj

zalije naše rože, pa je priporočljiva šifra za enkratno uporabo, ki je kasneje sistem ne sprejme več. Seveda pa so alarmne naprave dražje od varnostnih ključavnic - npr. centrala s šifratorem, 5-imi senzorji in montažo stane približno 120.000 tolarjev. Presodite, kaj potrebujete in kaj si lahko privoščite.

Sam si pomagaj, in Bog...

Pa še nekaj o varnosti, ki ne stane nič. Vsaka daljša odsotnost je lahko nevarna, zato moramo pred tem ustrezno ukrepati. V prvi vrsti je treba poskrbeti, da svoje odsotnosti ne izdamo. Za vlomilca, ki zanimiv objekt najprej dlje časa opazuje, da bi odkril življenjske navade in čas, ko so stanovalci odsotni, so posebni znaki za daljšo odsotnost (dopust, službena pot) naslednji: rolete na oknih stajajo spuščene tudi čez dan, poštni nabiralnik je poln do vrha, trava daljši čas ni pokošena; v hiši zvečer nikjer ne gori luč, radio in televizija nista vključena; kadar pobirajo smeti, na cesti ni smetnjaka ipd. Zato moramo urediti tako, da bosta stano-

vanje in hiša videti obljudena. To je mogoče doseči z različnimi tehničnimi napravami, z avtomati in električnimi urami za vkapljanje. Avtomati zjutraj dvignejo rolete in jih zvečer spet spuščajo, svetilke se prižigajo, vključujeta se radio in televizija. Vendar, če se vse to dogaja vedno natanko ob istem času, bo to pozorni opazovalec hitro ugotovil. Sama tehnika torej ne pomaga, potrebna je pomoč sosedov ali sorodnikov. Prijazni sosed lahko zrači stanovanje, redno zaliva rože in prazni poštni nabiralnik, na cesto postavlja naš smetnjak ob dnevih, ko pridejo smetarji, lahko pokosi travo, pozimi pa pusti v snegu sledove, kar bo še povečalo vtis, da je hiša naseljena. Dober sosed pa naj pozna tudi naš počitniški naslov in telefonsko številko, na kateri nas lahko dobi.

Kakorkoli že, pred daljšo odsotnostjo ne pozabite na zavarovanje svojega stanovanja in ne poskrbite za to šele potem, ko bo vlomljeno (tudi) k vam - po toči zvoniti je prepozno. Pa lep dupust!

LIDIJA MURN

NAGRAJENCI: FRANC BAŠKOVIČ

Zborovodja že pri sedemnajstih

"Franc Baškovič je nesporno starosta na področju zborovodstva v naši občini občini," so zapisali člani Zveze kulturnih organizacij Brežice v obrazložitvi predloga za državno odlikovanje - red za izredne zasluge. Ob letošnjem 80. življenjskem jubileju in 65-letnici aktivnega in neprekinjenega dela so mu pripravili posebno slovesnost.

Baškovič se je rodil na Žejnem pri Brežicah v družini s trinajstimi otroki. Sam se ne spominja, kako in zakaj se je znašel na gimnaziji v Šentvidu pri Ljubljani in še danes ne najde pravega odgovora, zakaj se je usmeril h glasbi. Kaže, da ga je nekaj kar potegnilo, enostavno, kot gimnazijec je kar poskusil igrati na klavir in šlo je. Igral je tako dobro in z veseljem, da se je vpisal v orglarsko šolo in na konservatorij za orgle.

Fantu z Žejnega pa se ni bilo lahko preživeti v Ljubljani, zato je bil organist na Igu, igral v umobolnici, kjer je delal njegov rojak dr. Gerlovič, in tam tudi vodil mešani pevski zbor. Zbore je nato vodil tudi po drugih bolnišnicah, kar po tri hkrati, in tako se je njegova zborovodska pot začela že pri sedemnajstih, nekaj iz nagnjenosti do glasbe, precej pa tudi zaradi preživetja. Ne, dela mu niso plačali, pa en dan dobil zajtrk tu, drugi dan drugje, in je šlo.

Tako so Franca spoznali in v začetku tridesetih let je že vodil oktet v Ljubljani, zbor v Šmartnem pod Šmarno goro, moški zbor na Viču in znani mešani zbor PD mesta Ljubljana - Rokodelski zbor. Življenje ga je zaneslo tudi v Radeče in tudi tam je bil zborovodja!

Drugo svetovno vojno je dočkal kot jugoslovanski vojak v Mariboru in po razpadu vojske zbežal domov. Celo družino je doletelo izgnanstvo, a na srečo so bili vedno skupaj in so se vsi vrnili domov. Franc Baškovič še hrani številne fotografije iz pregnanstva, ki jih je posnel njegov brat, pozneje brežiški fotograf. Med njimi

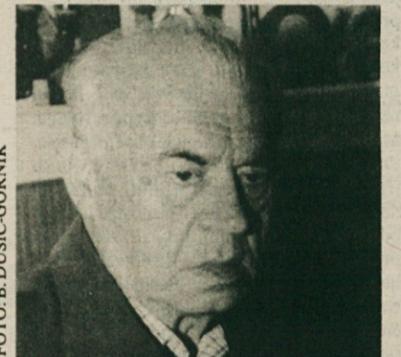
so tudi prizori, ko Franc - kaj bi drugega? - dirigira pevkemu zboru. Tudi tam, daleč od doma, v negotovosti, brez petja in zborov ni šlo.

Po končani vojni se je naselil v Brežicah, postal poslovođa pogrebneга zavoda in bil organist v mestu, a ne preveč dolgo, saj mu je župan postavil ultimatum s kratkim vprašanjem: "Boš še igral? Jutri povej!" Franc Baškovič potem ni bil več organist, pa še danes ne ve, zakaj ni smel biti, saj je nekdo drug potem lahko mirno naprej orgljal v cerkvi.

Kot eden redkih glasbeno izobraženih ljudi v občini je bil med glavnimi pobudniki za ustanovitev nižje glasbene šole v Brežicah. Začela je delovati dve leti po koncu vojne in sam je bil tu zaposlen več kot 30 let, vse do upokojitve. Poučeval je klavir, kitaro, harmoniko in teorijo glasbe ter vodil več harmonikarskih orkestrrov.

Istočasno je bil neutruđen zborovodja. V brežiški občini vedo povedati, kako so nastajali zbori: "Zbrala se nas je skupina zagnanih pevcev in potem je bilo treba samo še poklicati Baškoviča. In zbor je že deloval." Včasih je vodil tudi po 6 zborov naenkrat, tako da je moral imeti tudi po dve vaji na isti večer. Največja težava je bila s potjo, ki mu je vzela precej časa, saj je dolgo na vaje od kraja do kraja hodil peš.

"Kolesa nisem imel, pa mi je potem ključavničar dal ogrodje, trgovec pa kolesa in smo ga sestavili. Vozil sem se kar brez luči - v Krško vas, Skopice, Artiče in še kam, dokler mi ni nekega dne počilo krmilo. Pa sem rekel, da bom zdaj nehal hoditi

Franc Baškovič

okrog in da je konec mojega zborovodstva. Takrat mi je občina kupila motor in delal sem naprej," se spominja.

Pri osemdesetih letih bi težko naštel številne zборе, ki jih je vodil, nekatere dolga leta, druge krajši čas, pa po nekaj letih, ko so se spet zbrali, ponovno. Podatki ZKO Brežice govori, da je vodil moški pevski zbor in oktet v Krški vasi, moški in mešani zbor v Brežicah, moški zbor Sromlje, oktet Orlica iz Pišec, ženski zbor Jutrjanjka, pevce PPV Dobova, moški zbor v Selah, pevce Slovina Brežice in moški zbor pri Društvu upokojencev Brežice, ki ga vodi še danes.

Čeprav je poznan kot zborovodja in, kot sam pravi, je bolj naklonjen moškimi zborom, je vodil tudi tamburaški orkester že pred vojno v Ljubljani, nato pa tudi v Brežicah in v PPV Dobova. Režiral je tudi dramska dela in pripravljval številne spevoigre, ki so bile nekdanje zelo v modi v naših krajih. V spominu so mu ostale zlasti spevoigre iz Artič.

V tolikih letih je s pevci doživel marsikaj, tudi nekatere grenke izkušnje, vendar jih je znal prenesti in se izogniti čerem. Raje je delal naprej, čeprav se je moral tudi kdaj ukloniti, namesto, da bi se bodel z oblastjo in politiko. Na Žejnem je tako poskusil voditi zbor, pa so mu iz Mladinske organizacije rekli, da kvari mladino. Vodil je tudi cerkveni zbor v Brežicah in spet je moral odnehati, saj so mu očitali, da vleče posvetne pevce k cerkveni dejavnosti. In nikoli mu ni bilo jasno, zakaj.

Danes je prepričan, da ne bi nikoli doživel vsega tega, kar je, če bi se "doma zabubil", res pa je, da se je žena na njegove vaje morala kar navaditi, saj se ga spremiti ni dalo. "Kar nekaj te žene, da delaš in greš naprej. Ne gre za plačilo, saj me, vsaj sprva, niso nič plačevali, no, pozneje so mi vsaj stroške povrnili," pravi.

Franču Baškoviču danes kulturniki in oblast priznavajo nesebično razdajanje, stalno pripravljenost za vodenje zborov pvsod, kjer se je pojavila želja po organiziranem petju. Danes v Brežicah trdijo, da ne bi imeli tako bogato razvejenega in številnega zborovskega petja, če ne bi bilo Baškoviča. S svojim delom je dal zborovstvu tak zagon, da se ni treba več bati za njegov obstoj. Občina danes premore toliko zborov in pevskih skupin, da se ne morejo zvrstiti na eni sami pevski reviji, ampak jo morajo organizirati v dveh delih. Da o številnih otroških in mladinskih pevskih skupinah, o cerkvenih zborih in o vaških pevcih in pevkah niti ne govorimo.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Pevski zbor Krška vas po koncertu 28. junija 1953, Franc Baškovič v prvi vrsti na sredi.

Kosal bi se z najboljšimi

Tek na 100 m je športna disciplina, kjer je konkurenca med vsemi športnimi zvrstmi najhujša. Novomeški atlet Tomaž Božič velja za najhitrejšega Slovenca, njegov uspeh na 100- in 200-metrski razdalji pa spada med boljše dosežke belcev, saj zadnja desetletja v sprintu prevladujejo temnopolti atleti.

Tomaž Božič se je s tekom na kratke proge začel ukvarjati že v tretjem razredu osnovne šole, ko je njegovo nadarjenost odkril Tine Zaletel, športni pedagog na grški osnovni šoli. Tomaž se je v osnovnošolskih časih poizkušal tudi v teku z ovirami in v tej disciplini postavil slovenski dvoranski rekord. Kasneje se je osredotočil predvsem na tek na 100 in 200 m, v obeh disciplinah pa želi popraviti državna rekorda, ki se jima je že zelo približal. Rekord na 200 m je že presegel, a na žalost ob nekoliko premočnem vetru. Več o svoji športni poti, predvsem pa o belih in črnih sprinterjih, načinu vadbe in posebni prehrani je Tomaž povedal v pogovoru za naš časopis.

Ljubitelji športa in atletike se ob spremljanju prenosov največjih atletskih tekmovanj vedno znova sprašujejo, kako da med najboljšimi prevladujejo temnopolti atleti.

Težko je reči, kaj je glavni vzrok, vendar je dejstvo, da so imeli Afričani drugačne prednike kot mi. Črnici imajo namreč lažje kosti in drugačno obliko hrbtenice. Medtem ko so Evropejci jahali konje, sedeli in bolj malo tekli, so črnici lovili divjad peš. Precej razlik izhaja predvsem iz načina preživljanja. Med črnici je bila naravna selekcija močnejša. Predvsem to velja za ameriške črnce. Ko so trgovci s sužnji v Afriki izbirali, so izbrali najmočnejše. Poleg tega tisti šibkejši in manj odporni med izbranimi niso preživeli poti preko oceana ali pa niso zdržali težkega življenja ameriških sužnjev. Posledica tega so fiziološke razlike, ki omogočajo prevlado črnih športnikov nad belimi.

Kljub temu so temnopoltim atletom pred leti dokaj uspešno konkurirali tekači iz vzhodne Evrope, predvsem Rusi in Bolgari. Tudi svetovni rekord v teku na 200 m ima belce, Italijan Pietro Menea.

Takrat je bila kontrola dopinga še v povojih, za vzhodnjaki pa je stala močna farmacevtska industrija. Danes je stroga kontrola dopinga na vseh večjih tekmovanjih, poleg tega se je spremenil njihov sistem organizacije v športu, ki nima več tako močne državne podpore. Kljub temu se včasih najde še kašen belec, ki ima prirojene sposobnosti za hiter tek vsaj tako dobre kot nahitrejši črnici. Tak je na primer ta čas najhitrejši belec Norvežan Geir Moen, ki je zadnje čase izjemno napredoval in je 100 m že pretekel v času 10,17. Z Norveške bo v prihodnosti prišlo še več do-

brih atletov, saj pri njih posvečajo zelo veliko pozornost individualnim športnim panogam, pa tudi njihova kultura je zelo naklonjena športu. Pietro Menea, svetovni rekorder na 200 m, je nekaj posebnega. Bil je izjemen garač, njegovi treningi so bili živalsko naporni, poleg tega pa je za njim stala znanost, saj brez posebnih pripomočkov treningov kakršne je imel Menea, ni mogoče zdržati.

Kaj najbolj vpliva na dober uspeh v teku na kratke proge? Kdo in kako lahko postane dober sprinter?

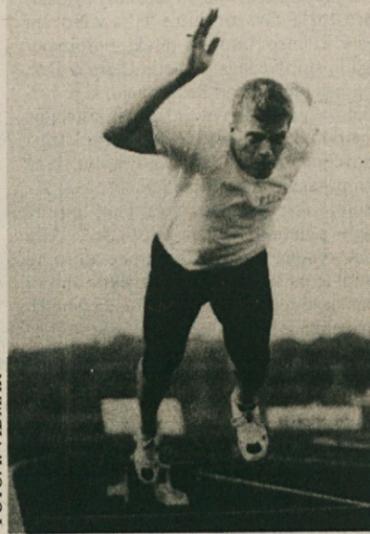
Hitrost je človeku prirojena. Kdor je počasen, mu noben trening ne more pomagati. Gre predvsem za prevodnost živcev in za strukturo mišičnih vlaken. Medtem ko imajo vzdržljivi ljudje več rdečih oziroma počasnih mišičnih vlaken, imajo sprinterji več svetlih oziroma hitrih mišičnih vlaken, ki so hitrejša. Z elektrostimulacijo in načini treninga se da počasna mišična vlakna delno pretvoriti v hitra. Vse ostalo je trening. Evropski rekorder na 100 m, temnopolti Anglež Linford Christie, je nekoč izjavil, da moraš, če hočeš nasprotnika premagati, trenirati še enkrat več kot on. Sliši se enostavno, vendar ni.

Vaš prvi trener je bil Tine Zaletel, ki je z vami delal v osnovni šoli. Kaj pa kasneje?

Ko sem prišel v atletski klub, je postal moj trener prof. Janez Penca, izjemni atletski teoretik, prevajalec in publicist. Pravzaprav je on še vedno moj trener, čeprav mi sedaj predvsem svetuje glede izbire sredstev treninga glede na razpoložljiv čas in pogoje za vadbo pa si načrt vadbe potem prilagam sam, saj sem pred dva meseca letoma opravil tečaj za atletske trenerje. Poleg tega mi z nasveti precej pomagajo tudi trenerji drugih atletov, s katerimi skupaj vadimo.

Čeprav je atletika individualna športna panoga, pa ste predvsem sprinterji znani po tem, da pogosto vadite v skupinah?

Res je. Tudi slovenski sprinterji se dobro razumemo in tisti, ki treniramo v Ljubljani vadimo v skupini, drug drugemu svetujemo in sploh zelo dobro sodelujemo. V naši skupini so na primer Brigita Bukovec, zadnji čas pa drugi najhitrejši Slovenec Velenjčan Marko Štor in drugi. Precej mi je pomagal Grega Novak, ki ima dvoranski rekord na 200 m, tudi Borut Biláč, državni rekorder v skoku v daljino je bil vedno zelo prijazen, ko je bilo

Tomaž Božič

FOTO: I. VIDMAR

treba svetovati. Zadnje leto precej sodelujem s trenerjem Brigitte Bukovec Juretom Novakom. Atleti iz večjih slovenskih klubov delamo skupaj, ko vadimo za moč in hitrost; le ko je na vrsti vadba tehnike, gredo, recimo oviraši, po svoje, sprinterji pa vadimo štart ali kaj podobnega.

Koliko na izid v teku na kratke proge vpliva veter?

Američani so izračunali, da, če piha veter v prsi, je čas pri hitrosti 1 m/s slabši za 7 stotink sekunde, če pa veter piha v hrbet, kar si sprinterji želimo, pa je pri hitrosti vetra 1 m/s izid boljši za 5 stotink sekunde. Prav zaradi tega vpliva veter na rezultat; izidov, pri katerih je pihal veter v hrbet hitreje od 2 m/s, ne priznajo za rekorde.

Kaj je pravzaprav doping?

K dopingu štejem sredstva, ki športniku pomagajo, da lažje trenira oziroma doseže boljši izid na tekmovanju. Doping so lahko dovoljeni ali pa prepovedani preparati. Pred leti so bili med športniki, ki za dober izid potrebujejo moč, hitrost in eksplozivnost, zelo razširjeni izredno škodljivi anabolični steroidi, s katerimi je medicina sicer pomagala ljudem po hudih poškodbah, da so jih toliko okrepili, da so bili sposobni za normalno življenje. V tem primeru stranski učinki niso pomembni, za marsikaterega športnika pa so bili usodni. Danes športniki uporabljajo predvsem farmacevtske preparate, katerih škodljivi stranski učinki so lahko za zamenjajljivi, vendar so preparati zelo dragi. Tak preparat je kreatin, s katerim si pomagajo vsi najboljši tekači na kratke proge. Poleg

kreatina, ki je najbolj pomemben preprat in ga uporabljamo tudi jaz, obstajajo še druga sredstva, ki pa so zame predraga. Redno pa uživam vitaminske tablete, proteinske dodatke in določene minerale

Denar je danes v športu zelo pogosta tema. Ponavadi ga je premalo. Se v Sloveniji da živeti od atletike?

Da se, vendar to uspeva le redkim, ki pa spadajo v sam svetovni vrh. Tudi jaz dobim nekaj denarja na račun športnih uspehov, vendar ne prav veliko. Tako kot vrhunski športnik, državni vrvak in reprezentant dobivam skromno državno športno hranarino, imam pa tudi osebnega pokrovitelja. To je Foto Asja, katere lastnik je nekdanji metalec kladiva Zoran Ercegovčević. Kar precej bivših novomeških atletov je podjetnikov, vendar se večina še otepa z začetnimi težavami, občasno pa kljub temu pomagajo klubu. Tudi jaz bom bivši atlet, morda bom imel podjetje in takrat bo tudi jaz lahko komu pomagal, kot sedaj meni pomaga Zoran.

Ves čas sicer počasi, a zanesljivo napredujete. Kje so vaše meje? Sta državna rekordera na 100 in 200 m dosegljiva?

Res sem napredoval zelo postopoma, kar je najbrž posledica slabe in neprimerne prehrane. Prva študentska leta sem si kupal sam, pa tudi kot otrok kot večina mojih vrstnikov nisem imel vsak dan na mizi mesa, kar je zaradi proteinov pri razvoju sprinterja zelo

pomembno, čeprav lačen nisem bil nikoli. Morda je prav to, da v otroštvu nisem imel proteinov v izobilju, dobro, saj je potem učinek proteinsko bogate prehrane še večji, kot bi bil sicer. Sedaj imam prehrano urejeno, kar se mi pozna, zato menim, da bom še napredoval. Oba rekorda sta dosegljiva že letos. Rekordu Simona Rudeža na 100 m sem se približal na manj kot desetinko sekunde, izid na 200 m pa sem z za las premočnim vetrom v hrbet že krepko presegel.

Koliko časa misliš še vztrajati?

Dokler bom napredoval. Čaka me vsaj še eno leto in pol študija organizacije dela v Kranju, kjer je študiral precej športnikov-tu je diplomiral tudi Darjan Petrič - in imajo izjemno razumevanje za nas, česar na elektrofakulteti v Ljubljani, kjer sem končal višješolski študij, ni bilo. K sreči nisem podvržen poškodbam in sem letos, ko sem si pozimi poškodoval koleno, sploh prvič v karieri za nekaj dni prekinil vadbo. Mislim da imam še precej rezerv in lahko še napredujem. Trenutno sem s svojimi izidi na meji med dobrimi in povprečnimi sprinterji v svetovnem merilu, in če bi mi uspelo prebiti se med dobre, bi bila to zame in za slovensko atletiko velika stvar. Moja skrita želja je, da bi se nekoč enakovredno boril s črnimi sprinterji. To je sicer malo verjetno, a nikoli se ne ve.

IGOR VIDMAR

NAŠE KORENINE

Zdravnika ne potrebuje

Prejšnji torek je Marija Kosec iz Brusnic dopolnila 90 let. Res da ji je visoka starost vtisnila svoj pečat, bolj slabo namreč sliši in vidi, tudi hodi težje saj potrebuje palico, vendar ji življenjskih moči ne primanjkuje. Ko sem jo dan po rojstnem dnevu obiskala na domu, sem jo zmotila pri delu, čeprav je ura šele dobro odbila osem zjutraj.

Marija Kosec

sklepna revma jo je mučila. Ko je pred več kot 40 leti sekala drva, ji je v oko priletel drobec, od takrat ji vid peša, posebno zadnja leta, tako da, kot pravi njena hči, hodi že bolj na pamet. Zelo redko vzame kakšen tablet, a še to le za glavo. V bolnišnici je bila le dvakrat, pa še to zaradi očesa, najprej ko ji je priletel drobec, naslednjič pa, ker se je zaradi tega oko gnojilo. K zdravniku je hodila le zaradi revme, vendar je bila zadnjič pri njem pred 15-imi leti.

Pred tremi leti je Marija vse postopoma rila na njivi, lani je celo okopavala, še letos pa je v vinogradu vezale "puščice" iz rezin. "Lotila bi vsakega dela, če bi ji to vid dopuščal," pravi hči Marija. Tako hoče na primer žeti, a se je zgodilo, da je namesto plevela požela rožo. Vedno nekaj dela, saj drugače pravi, da je predolg dan. Zelo rada tudi hodi; s palico se odpravi k sestri Jožici, k bratu, sosedam ali k vinogradu, kjer imajo tudi zidanico.

Preprosto kmečko življenje je odločilno vplivalo na Marijo in prav gotovo tudi na tako visoko starost. Tako jo notrosti sodobne tehnike ne zanimajo pravi dosti, namesto gledanja televizije je šla vedno raje malo ven ali v hlev, kjer ima prašiče in krave ali se poigrava z mačkami. Tudi hrane ni spremenila; raje ima pravo domačo, takšno, ki se je z žlico, vendar na primer repo, zelje in krompir, vendar ne preveč mastno, za meso in kondar ne pozabi. Rada popije kozarec vina, kakšno jutro ji zadisi tudi kaj kratkega, a le toliko, da dobi več moči.

Marija ima sedaj 4 vnuce in 5 pravnukov, od šestih bratov in sester pa so poleg Marije živi še dve sestri in brat, ki so le nekaj let mlajši. A v Brusnicah je Marija med ženskami najstarejša, prekaša jo le Jože Mihalič, ki se je sicer rodil istega leta, a nekaj mesecev prej. Marija počitnice in dopusta ne pozna in čeprav nosi 90 križev na hrbtu, se nikoli ni potarnala, da je stara ali da ne more delati. Sama misli, da lahko in rada opazi, da kaj ni narejenega, se kaj rada razjezi, nerada pa vidi tudi to, da kdo pri njihovi mizi sedi ob praznem kozarčku.

TANJA GAZVODA

KMEČKI TURIZEM: ZEVNIKOVA KMETIJA

Tudi 44 krav ne odtehta turizma

Zevnikova kmetija na Čatežu je še pred nekaj leti prodala 300 do 400 odojkov na leto, zdaj je zaradi spremenjenih razmer obdržala le 44-glavo čredo krav simentalk, ki je daleč naokrog znana po dobri mlečnosti, vendar ne zagotavlja prihodnosti družini. Kmetija je ena tistih, ki ne dovoli, da jo povozi čas, zato sta se mlada gospodarja, tudi zaradi treh otrok, v letu in pol uspešno usmerila v turizem na kmetiji.

Odločila sta se za konje, ki so bili že od nekdanj Tonetova ljubezen, radi pa jih imajo tudi vsi ostali člani družine. Začelo se je pred sedmimi leti, ko je Tone na kmetijo pripeljal dva športna konja in ga je marsikdo označil za norca. Danes, potem ko so v novo dopolnilno dejavnost na kmetiji vložili že veliko truda, vsi skupaj ugotavljajo, da ni bilo zaman, saj s konji precej drugače živijo kot prej, predvsem bolj.

Tone Zevnik jezdi že 10 let, a šele na dvomesečnem usposabljanju za inštruktorja v Novem mestu je spoznal, da zares dobro ne zna jahati nikoli. Tečaj mu je dal toliko, da lahko zdaj prireja začetne in nadaljevalne tečaje, kaj več pa trenutno ne. Organizirajo izlete na konjih po zanimivih trasah, nad katerimi so ljudje navdušeni. Ena takih priljubljenih poteka preko Gomil nad Malencami do Krške vasi, Boršta in Rače vasi, kjer se začne razburljivo galopiranje po nizki Krki, nato do Cerklje, Bušče vasi in nato povsod po poljskih poteh do Poštene vasi in Štankovega. Če se jezdec vmes še tu in tam ustavi pri kaki zidanici na kozarec doma-

čega, je popotovanje še toliko lepše. V zelo kratkem času sta mlada gospodar-

Ena od rednih obiskovalk si je posadila na konja najstarejšo Zevnikovo

ja uredila okolico kmetije, posodobila hišo in z 10.000 markami zgradila manežo, ki je primerna tudi za tekmovanja v dresuri. Postavila sta klopi, na katerih lahko posedajo starši, medtem ko otroci jahajo, in preuredila hlev v klubski prostor, kjer se je mogoče odležati, predvsem z domačim evičkom. Preurejanja starega hleva v aparmaje se nista upala lotiti.

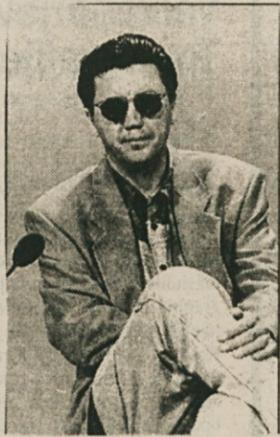
Zevnikovi so lani začeli s 5 konji in leto končali z dvema več. Letos so zaradi povpraševanja nabavili še dva ponija. Trenutno imajo v hlevu 12 konjev, od tega 9 sposobnih za jahanje. V zadnjem letu in pol so tako v posodabljanje kmetije vložili okrog 90 tisoč mark, ki so si jih z novo dejavnostjo že povrnil. V aprilu in maju so zaslužili toliko kot pri prodaji mleka od 24 krav. Želijo se poskusiti na športnem področju, sicer pa je njihov cilj, da konjereja iz dopolnilne dejavnosti preraste v glavno dejavnost kmetije. Če jim bo uspelo na ta ali oni način s konjerejo, bodo ohranili le še kakih 10 krav za domače mleko in sire.

Ideji je več, od stalnih poslov za policijo, do vzgoje za kulturo jahanja, ki je na zelo nizki ravni. "Osnovnim in srednjim šolam želim predstaviti konje, njihovo vlogo v zgodovini, razvoj športa, anatomijo, povezano žival - narava. Lani je tu v štirih dneh jahalo 260 učencev srednje šole," pripoveduje Tone. Poleg tega računajo še na sodelovanje z bližnjimi Termami Čatež, v katere prihaja množica turistov, ki so lahko tudi njihovi potencialni gosti.

"Že zdaj k nam prihaja precej družin iz okolice Ljubljane in Kočevja, ki pridejo zaradi konj, piknikov in kovanja v bližnjih bazenih. Imamo tudi kar nekaj gostov Mokric, tako da nam Mokrice s 6 konji niso konkurenca. Če bi prišlo do stalnega sodelovanja z Mokricami, bi konjereja že lahko postala glavna dejavnost na naši kmetiji," računa Tone.

BREDA DUŠIČ GORNIK

NAGRADNA KRIŽANKA 27

AVTOR: MARKO BOKALIČ	ANGLŠKI IGRALEC IN DRAMATIK (JOHN)	REVOLUCIONARNA ZETKIN	VELIKI TROPSKI KUŠČAR	KRAJ PRI ZAGREBU	STOPNJA, NIVO
DOBOD SLIKE					
PRIZNANJE VELIKE VELJAVE					ZGOD. IME OBMOČJA SREDNJE AZIJE
PREKUPČEVANJE					LATINSKI PREVOD SVETEGA PISMA
ČLOVEKU PODOBNA OPICA					USTAŠKO TABORIŠČE NA HRVAŠKEM
PREBIVALEC MOČVIRJA					STAR. ANGLŠKI PEVEC (ADAM)
				VEČANJE	
				GLASBENI INTERVAL	

SALOMONOV VANDROVEC	LUŠKA, OTROB	NORD. BOGINJA MORJA		ZIVAL, NESE JAJCA	LESENA OBUŠEV		UGANKARSKI IZZIV
DEL TREBUŠNE MREŽE, PEČICA		GRADBENI PODPORNIK			VRATA	ANGL. GLEDALIŠKI IGRALEC (EDMUND) ERBJ	DROG V KOZOLCU
VITKA PTICA UJEDA				AMERIŠKI DRAMATIK (CLIFFORD)			
AMERIŠKA UTEŽNA MERA				ZDRAVLJENJE ZAPOREDNI ČRKI		PIVO STARIH SLOVANOV	BEKA V KAZAHST.
GRK Z MOČNIM GLASOM PRED TROJOM							
POGANJEK IZ RASTLINSKEGA SEMENA				MARČES V LAŠEH ALI DLAKAH		NAJVIŠJA IGRA PRI TAROKU	
						PISATELJICA ČERNEJ	

NAGRADI V ČRNOMELJ IN KOČEVJE

Žreb je izmed reševalcev 25. nagradne križanke izbral Marka Vraniča iz Črnomlja in Erno Grže iz Kočevja. Vraniču je pripadla denarna nagrada, Gržetu pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 17. julija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 27. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 25. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 25. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ZORAN, THALER, LJUBIMEC, AKMOLINSKI, DON, ASTON, GOSLI, AČ, IRMA, OKTET, TASSO, SVITEK, PRIPOR, PARAVAN, EPIKA, OREL, NORDIJEK, DANA, UČKA, ARA.

PRGIŠČE MISLI

Ko bi za napredek človeka bila pomembna samo formalna izobrazba, bi bilo človeštvo še vedno na početku svoje civilizacije.

Č. ŠKODLAR

Če prihaja do spopadov in napetosti med politiko in znanostjo, med političnimi funkcionarji in intelektualnimi delavci, je to očitno znamenje, da z vodenjem politike nekaj ni v redu.

B. HORVAT

Bolj ko se človek trga od svojega pravega bistva in bolj ko se zato navezuje na stvari in reči, ki so minljive, prej ga pretresi življenja zamikajo in morda zrušijo.

J. ZALOKAR

Kdor je preveč srečen, izziva smrt.

P. ZIDAR

DIVJA HRANA

Travnik in gozd na mizi

Mnogi Slovenci so veliki ljubitelji dobrot, ki jih je mogoče nabrati v naravi. Spomladi nabiralce najprej pritegne travnik z regratom, poleti se začne vseslovenski pohod v gozdove po gobe, jagode in borovnice, jeseni pa se slovensko nabiralništvo zaključuje z zadnjimi gobami in kostanjem. Vendar je vse to, kar naši ljudje že od nekdaj radi nabirajo za hrano, le delček tistega, kar nam narava nudi. Pri nas samoniklo raste okoli tri tisoč rastlin, v tej pestri množici pa je kar petsto takih, ki jih lahko uporabimo v prehrani. Z nekaj znanja in dobre volje je mogoče popestriti vsakdanji jedilnik s tako imenovano divjo hrano, ki je več kot le zanimivo dopolnilo okusu, z njo postane naša prehrana bolj uravnotežena in naravna.

Dandanašnji, ko se veliko govori o zdravem načinu življenja, je vse bolj cenjena naravna oziroma bio hrana. Obilje industrijsko pripravljene hrane je sicer pregnalo lakoto in strah v spomine dedkov in babic, je pa prineslo cel kup stvari, ki niso prav prijetne in dobrodejne za človeka. Hrana je postala manj zdrava, manj uravnotežena, v nji so snovi, ki, če ne naravnost, pa vsaj posredno škodijo zdravju. Z novimi in novimi odkritji strokovnjakov o škodljivosti najrazličnejših snovi, od konzervansov do antibiotikov, ki so v naši vsakdanji hrani zaradi industrijskega načina pridelovanja in predelovanja živil, se je pozornost obrnila k naravnim, bio hrani. Bolj kot kdaj prej ljudje razmišljajo o hrani kot pomembnem čimtelju zdravja, zanimanje za bio živila pa je tako veliko, da se pridelovanje takšne hrane že tudi ekonomsko splača. Vprašanje pa je, ali je vse tisto, kar se na policah trgovin z živili ponaja kot naravna, zdrava in bio hrana, res to. Za pravo naravno hrano je treba pogledati še kam drugam.

In kje, če ne v naravi, jo bo človek našel? V naravi rastline rasejo brez človekovega posega, gnojil in herbicidov, zato je v njih več za organizem koristnih snovi kot v gojenih rastlinah. Tudi po prehranski vrednosti so divje rastline veliko pomembnejše od gojenih, saj so nekatere prava zakladnica vitaminov, mineralov, aromatičnih snovi in zdravnih učinkovin. Za primer pogledjmo belo metliko. V 100 gramih vsebuje večje količine C in A vitamina, kot ju človeški organizem potrebuje v enem dnevu. Ta plevel vsebuje tudi petkrat več kalcija od rastlin, med katerimi raste, in jih večino prekaša tudi po vrednosti železa.

O samoniklih užitnih rastlinah, njihovem nabiranju in pripravi govori knjiga DIVJA HRANA Daria Corteseja, ki je pred kratkim izšla pri ČZD Kmečki glas. Knjiga daje osnovno znanje, ki ga potrebujemo, da se

lahko odpravimo v naravo in si nabereмо užitne divje rastline ter jih vključimo v prehrano. Na 230 straneh z več kot 170 barvnimi fotografijami in 180 recepti predstavlja 60 užitnih divjih rastlin, ki rastejo po travnikih in gozdovih na Slovenskem od morske obale do alpskih vršacev. Nekatere so

odlična zelenjava (kopriava, regrat, praproti, trpotec, marjetica idr.), druge so pomembne kot začimbe (dobra misel, meta, materina dušica, luki idr.), tretje nosijo okusne divje plodove (borovnice, maline, robide, gozdne jagode, bezeg, črni trn, glog idr.). Iz njih se da pripravljati solate, zelenjavne namaze, prikuhe, omake in juhe, samostojne jedi, kompote, sokove, čaje, marmelade, želeje ter celo pridelati vino in zvariti pivo. Izpuščene so le rastline z užitnimi podzemnimi deli; izkopavanja gomoljev ali korenike uniči vso rastlino, zato jih avtor ni opisal, da bi ne spodbujal nepotrebnega uničevanja teh ne prav pogostih rastlin. Vegetarijanci in sladokusci bodo tako in tako imeli veliko veselja in užitek z rastlinami, ki jih je veliko in jih ljudje celo nalašč zatirajo. Gre seveda predvsem za najrazličnejše plevelce, ki so zvečine užitni in za organizem prenekateri celo koristnejši od gojenih rastlin, med katerimi jih najdemo.

Rastline v knjigi niso razvrščene po botanični sorodnosti, ampak po času nabir

ranja od pozne zime do pozne jeseni, kar je za uporabnika gotovo najbolj praktično, saj se seznanja z rastlinami, ki jih je mogoče dobiti v določenem letnem času. Na to opozarja barvni rob na vrhu in vznožju strani. Vsaka od 60 rastlin je predstavljena s slovenskim in latinskim imenom, sledi kratka predstavitev rastline, njenih botaničnih značilnosti, kje raste, kateri deli so uporabni, kakšne so morebitne zdravilne lastnosti pa označitev vsebnosti hranilnih snovi ter možnosti morebitne zamenjave z neuzitnimi ali celo strupenimi rastlinami. Avtor potem na kratko opiše, kdaj in kako rastlino nabiramo, kako jo shranimo za krajši ali daljši čas oziroma kako jo sušimo, če gre za začimbe in čajne divje rastline. Na koncu opiše, kako rastlino pripravimo za uživanje in doda več kuharskih receptov. Končno je avtor predstavil še pet vrst užitnih okrasnih rastlin in dodal pregledico nabiranja.

Torej, dober tek, če si boste privoščili rmanovo juho, krompir s kuhanim čemažem in ocvrtimi gabezovimi listi ter s ščirovo solato, dobrote pa poplaknili z rdečim glogovim vinom in koprivnim pivom!

MILAN MARKELJ

Vselej govorimo največ o tistem, česar najmanj imamo.

A. TRSTENJAK

ZDRAVNIK RAZLAGA

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Rak na modih

Tudi pri moških, pri katerih je bil poseg opravljen pravočasno, je možnost za razvoj raka večja, kot pri tistih, ki niso imeli zaostalega moda. Prav zato je pomembno, da moški z zaostalim modom v otroštvu vedo za povečano tveganje in se zato skrbneje opazujejo in pregledujejo. Poškodbe, udarci (pri športu) ali vnetja niso vzrok za nastanek raka na modu. Prve bolezenske znake lahko prepozna vsak sam. Prvi in najpomembnejši bolezenski znak je povečano, trdo, grčasto in pogosto neboleče modo. Rast tumorja v modu lahko traja nekaj mesecev, včasih pa je rast celo hitrejša in pojavi se lahko tudi krvavitve v tumor. V teh primerih lahko modo močno boli. Tumorja ne smemo zamenjati za druge manj nevarne spremembe na modu, kot so različne vodene bule, razširjene krvne žile, razna vnetja, črvesne kile ali krvavitve po poškodbah moda.

Na žalost pride samo polovica bolnikov k zdravniku v začetnem obdobju bolezni, ko je tumor omejen samo na modo. Ostali imajo pogosto težave že zaradi zasevkov v trebušne organe, ko se pojavijo bolečine v križu in ledveno. Ali pa so zasevki že v pljučih in se oglašajo kašelj, dušenje ter izkašljevanje krvi.

Pogosto opazijo bolniki tudi povečane in boleče prsne žleze. Te spremembe nastanejo zaradi hormonov, ki jih izločajo nekatere vrste tumorskih celic.

Za zgodnje odkrivanje priporočamo samopregledovanje! To je edina in najbolj zanesljiva metoda za zgod-

nje odkrivanje raka na modu. Pregled naj redno opravlja vsak moški od pubertete naprej na dva do tri mesece. Pregled se najlaže opravi po topli kopeli, ko je koža mehka in sproščena. Vsako modo je potrebno pregledati posebej s prsti obeh rok, tako da modo otipavamo z obmo palcema, kazalcema in sredincema. Iščemo tršo, ostro omejeno bulo v modu. Pri tem nas ne sme motiti obmodek, ki se običajno jasno loči od samega moda. Vsaka sprememba zahteva vso pozornost in pregled pri zdravniku.

Če pri pregledu mod zdravnik ugotovi tumor, opravi še preiskave za ugotovitev obsežnosti bolezni. To so: rentgenski pregled pljuč in bezgavk v trebuhu, preiskava trebuha z ultrazvokom, računalniška tomografija prsnega koša in trebuha ter odvzem krvi za laboratorijske preiskave, ko se določijo tudi tumorski markerji v krvi. Tumorski markerji so posebne snovi, ki jih izločajo tumorske celice in jih lahko že v zelo majhnih količinah določimo v krvi. Za dokončno diagnozo je potrebno modo s tumorjem operativno odstraniti. Z mikroskopskim pregledom tumorskega tkiva se določi vrsta tumorja, istočasno pa je to že prva stopnja zdravljenja. Odstranitev enega moda ne vpliva na spolno ali oploditveno sposobnost moškega.

Pogosto se zgodi, da v začetku ne vemo, kako obsežno zdravljenje bo potrebno. Določeni načini zdravljenja pa zmanjšajo oploditveno sposobnost bolnika, zato praviloma vse bolnike, ki to želijo napotimo na ginekološko kliniko v Ljubljani za odvzem in shranjevanje semena v zmrazovalnik. Če bolnik kasneje ni oploditveno sposoben, lahko z zamrznjenim semenom ženo umetno oplodijo.

(Se nadaljuje)

praktični KRIŽAZ
praktični KRIŽAZ
praktični KRIŽAZ

Limone proti ledvičnim kamnom

Marsikdaj bi se ljudje z ledvičnimi kamni lahko izognili strašnim bolečinam, ki jih povzročajo kamni, če bi spremenili nekatere prehrabene navade. Veliko bi pomagalo že, če bi uživali manj mesa, maščob in sladkorja, zato pa več mlečnih izdelkov, sadja in zelenjave. Zlasti pomagajo limone. Če si občasno privoščite zdravilno kuro z limonami, boste morda preprečili nastanek ledvičnih kamnov ali pa jih celo odpravili. Zjutraj spijte na tešče nesladkan sok osmih limon, nato se v postelji pokrijte in preznojite. Z uživanjem limon znižate kislinsko stopnjo, ki spodbuja nastanek ledvičnih kamnov, v kombinaciji s kalijem, ki ga je v limonah dovolj, pa limonin sok uničuje sečno kislino ali pripomore, da ta kislina sploh ne nastaja. Limonova kura ne pomaga vsem, saj imajo kamni različno sestavo. Lahko si pomagata tudi s pitjem najmanj treh litrov mineralne vode na dan, zlasti pred spanjem, da je ponoči v organizmu dovolj tekočine in se kamni ne morejo nalagati na suhi podlagi.

Skutni narastek s češnjami

Za narastek potrebujemo: 500 g skute, 1 prašek za vaniljev puding, 200 g sladkorja, limonino lupino, 4 jajca, 300 g češenj z odstranjenimi koščicami, 10 g masla in sladkor v prahu za potresanje. Skuto damo v skledo, dodamo 100 g sladkorja, naribano limonino lupinico in prašek za vaniljev puding. Z ročnim mešalnikom gladko razmešamo in primešamo rumenjake. Iz beljakov stepemo trd sneg in vanj vtepemo preostali sladkor. Sneg in češnje zmešamo v skuto zmes. Pečake za narastke namastimo in ga postavimo v hladno pečico. Vključimo na 200 stopinj in pečemo 30 do 35 minut. Nato izključimo pečico in pustimo pečake v njej še 10 minut. Narastek potresemo s sladkorjem v prahu in ponudimo.

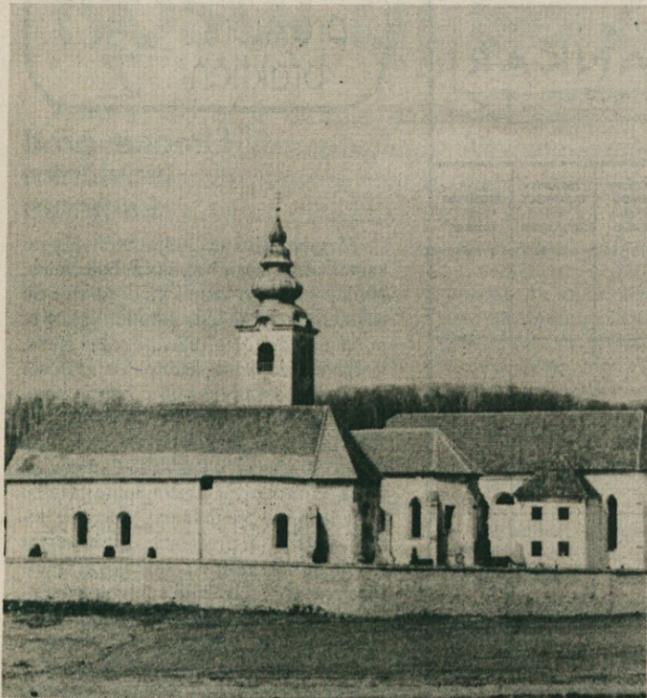
Zelenjavni vrt v juliju

Nastopilo je poletje z vročino, ko vrtnice rastline potrebujejo več vode in zalivanja. Izhlapevanje iz tal je moč vsaj delno preprečiti z zastirko, to je rastlinskimi ostanki, ki jih je v tem času na pretek (trava, plevel). V juliju je še čas za setev ali presajanje cele vrste vrtnin. V tem času gredic ne smemo več globoko prelopata, zadošča že plitvo kopanje ali podrahljanje z vilasto lopato. Zdaj posajena glavna solata bo še vedno naredila glave, če bo le imela v času rasti na voljo dovolj vlage. Tudi mesečna redkvice še da dober pridelek, prav tako korenček, naglo rastoča sorta kolerabe in seveda radič, endivija in črna redkev. V juliju prvič sejemo motovilce za jesensko rabo. Zimsko endivijo je priporočljivo sejati od srede julija naprej na razdaljo 30X30 cm. Pri paradizniku je treba zdaj obirati zalistnike, v jagodah pa odstranjevati prtilike, če hočemo, da bo nasad trajal tri leta. Zdaj je tudi čas za pripravo dobrega komposta in hlevskega gnoja za jesensko rabo.

Lokalna priprava tople vode

Za lokalno pripravo tople vode je najbolje, da vodo segrevamo zelo blizu iztočnih mest, da hranilniki toplote ali boljlerji niso veliki ali jih sploh ni, cevi, v katerih bi zaostajala voda, pa da so kratke. Prednosti lokalne priprave tople vode so v manjši investiciji in hitrejšem reagiranju sistema (pretočni). Možnosti regulacije so večje po temperaturi in času porabe. Tako so manjše toplotne izgube hranilnika in v cevovodih, ki so krajši. Pri električnih grelnikih lahko prihranimo energijo tako, da načrtujemo porabo in pripravo tople vode v času nižje tarife električne energije. Slabost lokalne priprave pa je manjša akumulacijska sposobnost sistema in dejstvo, da nizkotlačnih boljlerjev ne moremo priključiti na več iztočnih mest. Tako je v gospodinjstvu potrebnih več grelnikov vode, največkrat v kopalnici in kuhinji.

TRI FARE - Na ravnici pri Rosalnicah stojijo znotraj kamnitega pokopališkega zidu kar tri cerkve - znamenito romarsko središče Tri fare. Ime vasi naj bi izhajalo iz besede rosalijske, to je običaj poganskih Slovencev, ki so na pomlad na grobovih zažigali kresove. Današnje cerkve so iz začetka 15. stoletja. Njihova gotška arhitektura je doživela vrsto predelav, oltarna oprema je iz 18. in 19. stoletja. Kompleks Treh far odlikuje izredno slikovit ambient, ki je skupaj z umetniško dediščino eden najpomembnejših spomenikov ne le v Beli krajini, ampak tudi v širšem slovenskem prostoru. (Pripravila Marinka Dražumerič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine)

Is Trdinovih rokopisov

Postajajo tržani - Šentjerneji dobiva podobo trga tudi s tem, da hčere iz količkaj premožnih hiš ne delajo nič na polju, ampak se vedo ko gospodične. Zadnje štiri leta začeli so vseh svetnikov dan grobe čedalje lepo razsvetljevati in kinčati z venci, rožami, mahom etc.

Grozovit vihar podiral kozovce - Vernih duš zjutraj grozovit vihar kakor na Krasu, podiral kozovce, trgal ajdo iz njih, metal iz streh opeko in steklo iz oken.

Po denar v Hrovatijo - Pozimniki prineso iz Hrovatije če dalje več denarja v deželo, tudi oženjeni že zahajajo tje, od konca hodili so le lumpje, zdaj pa že naj bolj ravno pošteni, pridni in varčni dečki, misle narediti si svoje gnezde in sestri vanj z ženko, čeravno še pravaguje broj zapravljivih.

Lepi in močni od mesa - Okoli mesta je še dosti mesa, zato tudi ljudje tod naj zdravejši, naj lepši in mnogi tudi močni, v kljub veliki razuzdanosti ki vlada v tem obziru. Tudi tod imajo mesojedne hiše naj čvrstejši ljudi. Mala mesta kažejo naj lepše punice in naj jače dečke iz ravno tega vzroka.

Najbolj živahno ob sejnih

Meščani so živeli v svojih malih skrbih in se zanimali, kaj se dogaja za sosedovim plotom. Nič ni ostalo skrito, saj so si služkinje navsezgodaj zjutraj ob vodnjaku na Glavnem trgu medsebojno izmenjavale "vzne-mirjljive" novice prejšnjega dne in potem nesle vse to na uho svojim gospem. Slednje so vse to premele v družinskem krogu in na popoldanskih vlnudnostnih obiskih. Može pa so se proti večeru zbirali v krčmah. Sem so radi zahajali uradniki, profesorji, sodniki, pa tudi obrtniki in drugi meščanje. Gostilne so bile kraj, kjer so si izmenjavali mnenja, politizirali in si pripovedovali novice, saj se v "krčmah plača vino, novice pa se dobe za nameček". Višek dneva je bil prihod malevagna iz Ljubljane. Vse je zanimalo, kdo je prišel v njihovo mesto. V pričakovanju nekega velikega dogodka se je zdela še tako malenkostna novica pomebna.

Največ živahnosti in novic so prinašali Novemu mestu sejmi. Le-ti so bili takrat "glavna središča občevarja z domačini, rojaki in tuji". V takih dneh je mesto oživelo. Povsod se je trlo ljudi. Na svoj račun so prišli tudi cigani, berači, tatovi in novomeški originali. Enega izmed takih originalov opisuje Otmar Skale st.: "Brivec štengala je bil samouk in velik šaljivec ter v splošno veselje Novomeščanov je povzročil marsikatero burko. Navadno je opravljal svoj posel na prostoru pred Rotovžem, nasproti njemu je imel svoj lokal brivec Haman. Slednji se je večkrat jezil na svojega konkurenta, ker mu je kvaril obrt. Štengal je kot šaljivec ob neki priliki nekega moža dobro namilil in ga poslal k sosedu, da naj ga obrije do konca, da ne pride ob zaslužek. Seveda je svoj namen prej razglasil po mestu, naj pridejo meščani ogledat ta prizor kot dokaz, kako on podpira Hamana, kar je izvalo vsesplošen smeh." Ko je sejem minil, je še dolgo ostal v spominu in pogovorih novomeških meščanov.

Zelo radi so imeli Novomeščani pustne dneve. "Maškara je sledila na pepelično sredo običajno slani-

Matjaž Ternovec

Društveno življenje v Novem mestu

5

v obdobju 1865 do 1889

kova pojedina v raznih gostilnah. Ne smemo pozabiti na "Debeli četrtak" pred pustom, ki je bil raznim Novomeščanom na polpraznik. Ta dan je morala biti na mizi »špehovka«, kolač nadevan s špehom oz. špehovimi ocvirki. Samoumevno je bilo, da je bilo potrebno špehovko dobro zaliti. Za zaključek pomebnih pustnih praznikov so neugnani meščani praznovali še "Mali pust" na četrtak po pepelnici. Ta dan je delo na pol počivalo, da so se ljudje lahko dostojno poslovili od pusta. Sploh so jih bolj strogo praznovali kot prave cerkvene."

Gostilničarji so v tistem času zelo skrbeli za društveno življenje. Prirejali so razne zabave in veselice s plesom, srečelovom, v pustnem času z maškarako. Poleti so pripravljali pester vrtno veselice s plesom in tombolo, jeseni trgatne veselice in martinovanje, ob koncu leta pa silvestrovanje.

Posebno kost za obiranje so prinesle štiri letne porotne obravnave in krona le-teh je bila, če so koga obsodili na smrt. Eksekucije so se izvajale na hribu nad mestom - na Marofu. Novice nam 12. julija 1865 poročajo: "Danes so pri nas tri obesili na enkrat. Dve ženski sta namreč na sv. Matija dan lanskega leta ubili kmeta Franceta Lokarja, ki ju je sin njegov Anton Lokar najel, da mu ubijeta očeta [...] Zjutraj so jih obesili, zbralo se je nad 500 gledalcev." Ob takem dogodku so gostilničarji prodajali vstopnice za ogled obešanja.

K temu moramo pristihi še cesarske praznike, prošenja, tu in tam kakšen obisk potujoče komedijantske ali gledališke družine in poletne izlete v bližnjo okolico, ki sta jih organizirali meščanska garda in mestna godba. S tem bi lahko zaključili letni koledar prireditev.

VAŠA ZGODBA

ANICA ŽIDAR

VINOGRAD

Sonce se dotika gričev, nebo na zahodu žari, sence se plazijo po dolini. Pred hramom poseda priletna Johana, sklonjena v večer, v spomine. Nekaj mrmra, kot bi se pomenkovala z njimi. Prihajajo kot daljni prividi. Poslednja svetloba se ujame na njenem izpitem obrazu. Roke ji trepečejo. Spomini. Vse več jih je. Johana ima v očeh nekaj trdega. Nagne se k vinogradu; začne šepetati:

"Ti moj vinogradek! Od nek-daj si mi bil najljubši kotiček. Rodila sem se pod trtami. Čudna je ta moja ljubezen do tebe, saj seže do najglobljih korenin. Z vsodušo sem navezana nate. Včasih se mi zdi, da to ni prav. Oče je spustil grunt po grlu, mož se je zadušil v vinski kleti. Tisočkrat sem te preklela, a iz dneva v dan sem bila bolj navezana nate, Z vsakim vlakencem, z vsako kapljo krvi. Z vsako solzo, ki sem jo potočila zaradi tebe, sem te še bolj vzljubila. Ko mi je bilo najhuje, sem nagnila poliček. Kapljica, ta solzica zemlje me je pogrela. Svet je bil lepši. Vsak trsek sem poznala kot svojo dušo. V vsakem sem čutila srce, veliko, skrito srce. Če se je kakšen posušil, me je prizadelo. Ko sem zamahovala s kopačo, sem med grude zakopala svoje križe in težave. Zato je v vsaki kapljici tudi moja bolečina. Še več: radost, veselje, upanje... Marsikaj se v življenju izgubi, zabriše. Vezi med nama pa ostajajo. Čvrste in globoke."

Mračni se, v Johano pa sili svetloba. Zdi se ji, da se ji vinogradek približuje, da bo kar na lepem vzbrcelo na stotine novih pogankov.

"Vidiš, prijateljček! Skupaj sva se starala. Ti imaš še dovolj moči. Z menoj pa je drugače. Čutim, da se bliža tista ura, ko se bo krog sklenil. Hudo mi je zate. Moji otroci te ne marajo. Pijejo pa, pijejo. Žolne žolnaste! Da te bodo posekali, pravijo."

Onemogla jeza ji zavre v srcu. Izgubi se v mračnem razpoloženju. Notranja svetloba je načeta, obraz je stisnjen. Večerna zarja se izgublja. Senc večera je vse več, oglasi se sova. Strese se, kot bi začutila bližino smrti. Začne pogovor s seboj: "Otroci se mi zajedljivo nasmihajo in zmigujejo z rameni, kako se morem tako

navezati na vinograd. Da ga bodo posekali, saj dela tako ne zmorem več. Pa še taka kislica zraste. Ljubi bogec! Kakšna kislica? Zlata kapljica! Da bi te posekali? To je tako, kot bi ubili nekaj živega. Greh je to. Ampak, vinogradek, ti boš živel, ko me ne bo več. Vse je črno na belem, pri advokatu je pismo, darilna pogodba s podpisi in pečatom. Prepuščam te sosedu Malki. Mlada je, s srcem bo skrbela zate. Saj vem, vrteli bodo jezike, da se bo kar kresalo. Vse čase je bilo tako, da otroci dedujejo po starših. Glas v meni šepeta, kot bi se mi rogal sam zlodej: 'Ne delaš prav. Poberi se, hudoba!' Vse sem premozgala. Večkrat in ne samo enkrat. Preveč žuljev sem pustila tu, preveč znoj. Skrbela sem zate in te negovala. Prosila sem nebo, da ne bi bilo pozebe ne toče, prosila za dež, za sonce. Vse zate, ti moj vinogradek!"

Na vzhodni strani neba se nad griče zavijti mesec in razlije svetlobo po vinogradu. Johani se zla-ti, listi pa šepetajo o njunih vezeh. Z nekakšno otroško gorečnostjo šepne: "Nič jim nisem dolžna, tem mojim otrokom, nič!" Občuti olajšanje. Obraz ji prekrije hrepenčča otožnost. Stisne iz sebe: "O, ljubi bogec! Da bi še dočakala trgatve! Čudno me stiska okoli srca. Tako lepo je, ko se sodi v jeseni pogovarjajo med seboj."

Mrak se gosti. Povsod glasovi, tisti poletni, prijetni in topli, ki se zganejo, ko se večer poglubi v noč. Johana je pomirjena; vinogradu je povedala, kar ji je ležalo na duši. Sklonjena v spomine in tudi v čas, ki drsi mimo nje...

FOTO: M. MARKELJ

Faksimile Valvasorjeve Topografije

Mladinska knjiga je v jubilejnim 50. letu delovanja izdala še eno izmed tistih publikacij, s katerimi širšemu krogu ljudi približuje dela, pomembna za slovenski narod in hkrati dragocena kot tiskarski in založniški dosežek. Po faksimilu Dalmatinske Biblije je pred kratkim izdala faksimile Valvasorjeve knjige Topographia Ducatus Carnioliae modernae (Topografija sodobne vojvodine Kranjske). S to knjigo je založba začela izdajati tudi novo zbirko Knjižnica Enciklopedije Slovenije, v kateri bodo izhajala znanstvena dela, ki bodo na najrazličnejše načine dopolnjevala zvezke Enciklopedije Slovenije.

Valvasor je Topografijo izdal leta 1679 na Bogenšperku in z njo naredil prvi korak k svojem epohalnemu delu Slava vojvodine Kranjske. V albumu je natisnjenih poleg naslovnega še 319 bakrorezov mest, trgov, gradov, grajskih ruševin, samostanov in fužin na Kranjskem in v Istri (takrat je upravno sodila h Kranjski). Podobe je narisal Valvasor sam, ko je prepotoval svojo ljubljeno deželo po dolgem in počez, v bakroreze pa so jih prenesli Trost, Mungerstorf in Ritter-Vitezović (ta je bil večkrat tudi v Novem mestu). Več kot dve tretjini teh podob je Valvasor kasneje uporabil v Slavi, a ob straneh nekoliko obrezane. Vrednost Topografije je v tem, da kaže podobe gradov, samostanov, trgov in mest, kakršni so bili v 17. stoletju; v 18. stoletju se je namreč začela živahna stavbarska dejavnost in mnoge stavbe so nadomeščali ali prezidavali, številni gradovi pa so tudi povsem propadli in nam je danes njihova podoba znana prav po Valvasorjevi zaslugi. Zanimivo so tudi spremljajoče upodobitve graščinskih in kmečkih gospodarskih poslopj ter različni drobni prizori ob robovih slik.

Faksimilu sta dodani izčrpna spremna beseda prof. dr. Branka Reispa in popis bakrorezov s sedanjim imenom kraja ali gradu, lokacijo, oznako sedanjega stanja in podatkom, kje je slika objavljena v Slavi. MILAN MARKELJ

Pot do uspeha

Ni pomembno, koliko časa živimo, ampak kako živimo. Tako bi v enem stavku lahko označili sporočilo 112 strani dolge knjige Milene Trkownik Pot do uspeha s pozitivno mislijo, ki je pred kratkim izšla v samozaložbi. Delo ima dva dela. V

prvem avtorica predstavi pozitivno misel in sicer tako, da razmišlja o današnjem človeku, o potrebi po zavedanju samega sebe in svojih lastnostih, o pozitivni predstavi o sebi, o pravi ljubezni do sebe (ki ni narcisoizem), o nujnosti, da sami sebe sprejemamo, razumemo in spoštujemo, o ljubezni in zakonih življenja. Dotakne pa se tudi negativnega mišljenja, premagovanja bojazni, bolezni in trpljenja. Drugi del knjige (Uspešno sporazumevanje) pa govori o medsebojnem sporazumevanju - kaj moramo o tem vedeti in kako v življenju ravnati, da z besedo ne rušimo medsebojnih odnosov, da nismo do drugih prepogosto naravnani preveč kritično in negativno in da se znamo pogovoriti tudi sami s seboj. V času, ki ga živimo, ljudje potrebujejo predvsem to, da jih nekdo posluša ob njihovih težavah, spodbuja in pohvali, da pa bomo takšega odnosa sposobni, moramo najprej spoznati in sprejeti samega sebe. "To knjigo pišem z ljubeznijo do sočloveka. Namenjena je človeku, ki je osamljen, prizadet, prestrašen, brez cilja - torej današnjemu človeku, ki se tako zelo išče na svoji poti in ki tolikokrat pade na preizkušnjah življenja, ki tako zelo hrepeni po sebi, a večino stvari v življenju počne proti sebi," pravi Trkownikova v uvodu knjige. Misli in živeti pozitivno pa seveda ni neka "čudna duhovnost", ki nima podlage v realnem življenju, ampak je trdo, disciplinirano vsakodnevno delo, zavedanje in kontroliranje svojih misli in sebe v celoti. Da ne bi bila knjiga Pot do uspeha s pozitivno mislijo preveč teoretična (in zato tudi dolgočasna), je avtorica Milena Trkownik poskrbela s številnimi primeri in izkušnjami iz svojega vsakdanjega življenja - predavateljskega in svetovalnega dela z ljudmi, v katerih se brez težav "nagde" tudi bralec. Na ta način nas pisateljica popelje v svet resničnosti, ki nikakor ni nedosegljiv in še manj črn. Knjigo je zato priporočljivo vzeti v roke večkrat, zlasti pa v stiskah in težavah, saj odpre pot. Sonček vedno sij, samo pogosto je skrit za oblaki. LIDIJA MURN

NOVOSTI

- DZS je izdala KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENIJE in spremljajoči MALI ATLAS SLOVENIJE.
- V zbirki Mali leksikon, ki jo izdaja Cantarjeva založba, je izšel zvezek FILOZOFIJA dr. Vladimira Sruka.
- Pri Didakti je izšla zbirka esejev SREČEVANJA Z DRUGAČNOSTJO dr. Zmaga Šmitka.
- Slovenska matica je izdala 2. del FENOMENOLOGIJE dr. Tineta Hribarja, študijo DEMONSKO ESTETSKO Janeza Strehovca in 2. zvezek SPOMINOV Frana Šukljeta.

poljedelstvom in vinogradništvom, da zato niso ne dobri obrtniki ne dobri kmetje, ker je eno drugemu v napoto."

Nemščina je prevladovala

Sam videz Novega mesta je bil nemški. Trdina v svojem pismu 26. marca 1896, ko opisuje, kako Novo mesto počasi dobiva značaj slovenskega mesta, pravi: "Na gostilnicah in prodajalnicah so stari napisi nemški, novejši pa do malega vsi slovenski."

Skratka, Novo mesto je dajalo vtis nemškega mesta, kjer je močno prisotne neke vrste "nemški dialekt" in je s tem ločeno od podeželja. Nemščina je imela položaj jezika višje in boljše kulture in je kazala višji sloj prebivalstva. Slednje je zahajalo v "Casino Verein", ki je bil ustanovljen leta 1840 v hotelu Sonce. Novice ga priporočajo vsem popotnikom, ker ima "prijazno in prav dobro postrežbo v vsem zraven pa tudi poceni." Casino je bil privilegirano shajališče uradnikov in njihovih družin, oficirjev, bogatejših meščanov in v mestu ali okolici stanujočih graščakov. Ostalo meščanstvo je bilo medsebojno ločeno glede na sloje in prepuščeno samemu sebi brez lastne organizacije.

Na društvenem področju je vso prvo polovico 60. let 19. stoletja neovirano kraljeval Casino. V njem so bili zastopani člani obeh nacionalnosti, tako nemške kot slovenske. Po društvenem statutu je bil namen društva oživitve družabnosti in duhovna pobuda ter nega složnosti. Sredstva za doseg te namenov so zabave v primernih prostorih za skupna srečanja članov, bralne in igralne sobe in duhovne zabave vseh vrst. Denarna sredstva se nabirajo s prostovoljnimi prispevki, z vstopninami in mesečno članarino. Število članov je neomejeno. Delili so se na častne, redne in izredne člane. Redni člani so bili tisti, ki so plačevali vstopnino, mesečno članarino, in ki so imeli stalno bivaljšče v Novem mestu ali Kandiji. Vsi, ki so živeli s člani v skupnem gospodinjstvu, so bili upravičeni do udeležbe na društvenih zabavah.

Vrh Gorjancev kdaj brez orožja?

Odperto pismo Jelku Kacinu, dr. Janezu Drnovšku, Jožefu Školču, Zoranu Thalerju, Milanu Kučanu

Pred časom me je zelo presenetila izjava slovenskega obrambnega ministra Jelka Kacina, s katero se je v zanj značilnem ostrem retoričnem slogu postavil po robu hrvaškimi zahtevam po umiku slovenske vojske s Trdinovega vrha. Po mojih (novinarskih) virih pa je vznemirila, če že ne kar prestrašila, tudi prebivalce pod Gorjanci na obeh straneh državne meje. Ta izjava po mojem mnenju presega okvire diplomatskega oz. političnega reševanja odprtih vprašanj glede meje s soslednjjo (še vedno prijateljsko?) Hrvaško.

Ce se lahko strinjam s prvim delom izjave, ki poudarja suverenost slovenske države na svojem ozemlju oz. nad ozemljem, ki je pod njeno jurisdikcijo, dokler meja oz. vprašanja v zvezi z njo niso rešena, pa se mi zdi njen drugi del zelo problematičen. Ne vem, kako na to gledate vi, sam pa mislim, da govorjenje o "preventivnih ukrepih" in "povečani navzočnosti nekaterih enot" na območju Gorjancev popolnoma po nepotrebnem zaostrojuje odnose med državama in po svoje že meji na rožljanje z orožjem.

Iz ministrove izjave ni razvidno, kdo je "sprejel določene preventivne ukrepe" in zakaj. Če je to storilo ministrstvo za obrambo, potem je jasno, da vojaški objekt na Trdinovem vrhu ni zgolj predmet političnega in diplomatskega reševanja vprašanja meje v tem delu, temveč že prehaja v domeno vojaškega zaostrovanja odnosov med državama. Če to ne drži, potem bi po mojem mnenju minister za obrambo domači javnosti že moral pojasniti, kakšne "preventivne ukrepe smo izvedli" in

zakaj je "navzočnost nekaterih enot na tem območju večja, kot je bila v prvi četrtini leta". Minister oz. slovenska vlada pa bi najbrž tudi morala razložiti, kako je omenjena izjava v skladu z evropskimi načeli varovanja državnih meja. Tembolj, ker je bila svojčas ravno Slovenija prva republika v Jugoslaviji, ki se je iz evropskih nagibov (?) postavila po robu JLA in njeni navzočnosti na državni meji. Da bi se izognili vznemirjanju javnosti in prebivalstva na obeh straneh meje pod Trdinovim vrhom, pa gotovo tudi ne bi bilo odveč, če bi slovenska politika končno pojasnila, kako si v okviru "izvedenih preventivnih ukrepov" in povečane "navzočnosti nekaterih enot na tem območju" predstavlja rešitev vprašanja meje na Trdinovem vrhu in seveda tudi samega vojaškega objekta.

Na koncu samo še vprašanje: ste kdaj slišali za številne (tudi javno izražene) želje prebivalcev pod Gorjanci na obeh straneh državne meje, da bi Trdinov vrh oz. Sv. Gera s širšim območjem Gorjancev oz. Zumberka postalo demilitarizirano območje, sam sporni vojaški objekt pa planinska postojanka oz. Dom slovensko-hrvaškega prijateljstva? Če ste, me skupaj z mnogimi drugimi, ki z zaskrbljenostjo gledamo na nepotrebnem zaostrovanje odnosov med državama zaradi omenjenega vprašanja, zanima, kaj o tem mislite vi in kaj ste konkretno naredili, da bi se to tudi v resnici zgodilo. V pričakovanju odgovorov se vam iskreno zahvaljujem.

IVO KULJAJ
Celovška 108, Ljubljana

80 let Leopolda Povšeta

Na življenjski poti g. Leopolda Povšeta, župnika, pesnika in učitelja, je bilo veliko lepih, pa tudi žalostnih trenutkov. Rojen je bil leta 1915 v slikovitem Žužemberku. V družini je bilo 7 otrok in vse je mati že od mladih let učila peti. Povšetova družina se je zaradi očetove državne službe kmalu preselila v Novo mesto. Po osnovni šoli se je nadarjeni Leopold vpisal v novomeško gimnazij.

Tiste čase bi Novo mesto na kulturnem področju bolj živilo, če ga ne bi z gledališkimi igrami, pevskimi zbori in svojimi listi oživljali prav dijaki. Leopold je glavno vlogo prvič igral v spevoigrji Kovačev študent, sodeloval pa je še v 7 pevskih zborih, kjer je pel več glasov, najraje bariton. Sodeloval je v dijaških listih, marsikatero črtico pa je pod psevdonimom pošiljal tudi v druge časopise. Izdal je tri pesniške zbirke: Moja Cecilija (izdana 1966 v Beogradu), Soncu naproti (1965) in Kresovi se vžigajo (1971). Spesnil in skomponiral je tudi himno Novega mesta in svojega rojstnega Žužemberka, ki so bile objavljene v Almanahu. Z literarnimi prispevki je prišel tudi v leksikon Mohorjeve družbe. Sodeloval je v Mladiki, ki jo je takrat urejeval Finžgar.

Po vsem tem bi torej moral biti pesnik, pisatelj ali pa pevec, kakor je bil njegov brat, ki je pel v operi.

Leopold pa si je začrtal svojo pot in postal duhovnik. Tej službi je zvest že nad 50 let in pota tega poklica so ga vodila po različnih krajih Slovenije: v Prežganje, Brusnice in Sotesko, kjer je že 18 let.

Med drugo svetovno vojno se ni vmešaval v politiko, storjenih pa mu je bilo tudi dosti krivic. Po prvem letu vojne je bil nekaj časa učitelj. S svojo gospodinjjo sta v 18 letih na Soteski veliko obnovila, ohranila in naredila. Ni čudno, da je želja starega župnika, da bi umrl tukaj. Kakorkoli že meriš sotoško faro, v pol ure jo premeriš po dolgem in počez. Bog daj, da bi jo župnik Polde še dolgo meril.

STONE VIRANT
Soteska

KC Janeza Trdine buri duhove

Kako razdeliti prostore? - KC mora najprej pokriti potrebe kulture - Kaj pa Studio D in Dolenjski list?

V zadnjem času se piše o razdelitvi prostorov v novomeškem KC Janeza Trdine (zapuščeni dom JLA). V tej stavbi bi mnogi radi dobili prostore, nihče pa se ne zaveda, da bo vzdrževanje zelo drago in nedonosno.

Ce gremo od začetka: lokacija doma je bila izsiljena, vendar je bil

grajen za vojsko in njene potrebe. Financirala sta ga JLA in občinska skupščina Novo mesto. Prvotno je bila predvidena še izgradnja bazena in večji oder za gostovanja oper, gledaliških del in orkestror. Žal oder ni bil tak, ni bilo garderob in tudi prostor za orkester pred odrom ni bil pravihlin dimenzij. Sedežni fond je bil zadovoljiv in je nudil dober pogled na oder.

Kakšen je KC sedaj, mi ni znano, ker po obnovi še nisem bil v stavbi (če je obnova potekala tako kot v Domu kulture pred leti, je zelo slab). Vem, da je v stavbi veliko prostora tudi za izvenkulturne potrebe. Mislim, da bi v KC lahko imela prostore Studio D in Dolenjski list.

KC naj bi v prvi vrsti pokrili potrebe kulture (kino, gledališke prireditve, lutkovne predstave), pa tudi za ostale bi bilo dovolj prostora. Zakaj se mladina tako prizadeva zanje? Če bo tako skrbela za prostore kot v samostanu, kjer je skorajda vse uničeno....

Mislim, da je občina naredila veliko napako, ker doma ni predala v upravljanje organizaciji ali podjetju. Zakaj se zopet pojavljajo osebe, ki nimajo pojma o kulturnih potrebah mesta? Osebnost sem sicer neprizadet, do upokojitve pa sem veliko delal na področju kulture, zato mi ni vseeno, sa je stvar lahko urediti v korist vseh - davkoplačevalcev in uporabnikov KC. Pa veliko uspehov!

DUŠAN ŠEGEDIN
Novo mesto

Kar je dobro za Atence, bi bilo tudi za Dolenjce

Z avtomobilskim prometom zadušeno novomeško mestno jedro je lepa priložnost, da lastniki avtomobilov izkažejo nekaj samocenzure in se odpovejo vožnji po mestu.

Da tako ravnanje ni nič tragičnega, ampak nasprotno, nekaj blažilnega, kaže atenski primer. Tik pred grško veliko nočjo je začela veljati popolna prepoved vožnje z osebnimi avtomobili v trgovskem središču mesta bogov. Kar je še bolj presenetljivo: pogosto neredni in temperamentni Grki so pokazali v zvezi s tem ukrepom nenavadno uobgljivost. Odziv javnosti na ukrep je bil tako pritrdilen, da vlada in občinska oblast nista le čakali manj kot tri mesece, kolikor naj bi trajalo, da bi izmerili rezultate, ampak so vznemirjeni že po enem tednu razglasili, da bodo še v dveh mestnih predelih naredili podobni oazi za pešce.

Splošno navdušenje je seglo do atenskega pristanišča Pirej, ki je samo veliko mesto. Župan in občinski svetniki so sklenili, da se bodo lotili podobne akcije kot Atenci. Imenovali so jo "Rešite Pirej".

Vsa zadeva te dni vzbuja toliko prijetnega nemira, da je zasenčila celo strastno grško politiko. "Pezodromisi tis Athinas", akcijo za uvedbo velikih, samo pešcem namenjenih predelov grškega glavnega mesta podpirajo ministrstvo za okolje in urbanizem, atenski župan Dimitris Avramopoulos in gibanje za rešitev Aten.

Vse se je začelo s preplahom, ki je nastal, ko so Atene razglasili za najbolj umazano in s prometom najbolj zadušeno evropsko mesto zadnjih 20 let. V Atenah, Pireju in njuni okolici živi štiri milijone ali 40 odst. Grkov.

Prvi poskus so začeli 10. aprila, ko so južno od atenskega Ustavnega trga prepovedali motorni promet na območju, ki obsega nekaj doslej najprometnejših mestnih nakupovalnih in poslovnih ulic. Lastniki trgovin in taksisti so zagrozili z uporomo, do katerega pa jih je hitro minila volja, saj je prepoved prometa, namesto da bi zadržala, trgovanje celo poživila. Dostavna vozila lahko pridejo v to območje med šestimi zvečer in deseto jutraj. Krajane in turiste prevažajo majhni avtobusi. Vožnja z njimi bo prve tri mesece zastoj. Nakupovanje v tem delu mesta je postalo užitek, ne trpinčenje.

Obiskovalec lahko uživa v mirnem sprehodu po velikem kompleksu trgovin, restavracij in zabavišč. Nič več ga ne motita prometni hrup in smrad. Rešeni mestni predel meji na znamenito staro mesto Plaka ob vznožju Akropole. Plaka slovi po neoklasičnih zgradbah, tradicionalnih gostilnah in ozkih s tlakovci

tlakovanih ulicah, kjer ni motornega prometa.

Navdušenje je vseobsegajoče. "Ukrep je uspel veliko bolj, kot sem pričakoval, in moram se zahvaliti Atencem za potrpežljivost in prilagodljivost na prometne spremembe," je dejal Kostas Laliotis, minister za okolje, socialistične vlade. Župan Avramopoulos, ki so ga izvolili opozicijski konservativci, je dejal, da je bilo sodelovanje vseh političnih strank pri tem dejanju "enkratno v novejši politični zgodovini Grčije."

Voditeljica gibanja SOS za Atene in svetovalka ministrstva za okolje, Christina Domazinaki, je potrdila, da so podobne za promet zaprte predele zasnovali že tudi na dveh drugih krajih v Atenah. Osredotočili se bodo na središnja trga ekskluzivne stanovanjske soseske Kolonaki in gospodarsko zaostali del Exarcheia, ki je že dolgo enklava študentskih neredov in drobnega kriminala.

Navdušenje nalezljivo in je okužilo obalo in Pirej, ki je nekoliko slovel kot umazano pristaniško mesto. Od šestdesetih let, ko je v Pireju nastal film Meline Mercouri "Nikoli v nedeljo", se je Pirej spremenil na bolje. Toda tudi njegov župan se je skupaj s svetniki iz vseh političnih strank odločil pognati akcijo SOS za Pirej. Očistili bodo plaže in marine za luksuzne jahte in posebno pozornost posvetili najbolj zanemarjenim in najrevnejšim delom svojega pristaniškega mesta. Tak razvoj dogodkov ne bo koristil le Pirejcem, ampak tudi Atencem in milijonom turistov, ki vsako leto obiščejo Grčijo. Pirej je največje sredozemsko pristanišče, domovanje največje flote na svetu in obvezen kraj prihoda in odhoda turistov, ki obiskujejo grške otoke.

Ko so torej Grki praznovali Kristusovo vstajenje, je svojega dočakalo tudi središče Aten. Mesto bo zdaj lahko pozdravilo že dolgo pozabljen prizor, kot so ulični pevci, glasbeniki in rokohitci, ki bodo svoje spretnosti razkazovali na ulicah, po katerih se v sožitju z ljudmi sprehajajo mačke, psi in golobi, in že pozabljajo na rohnjenje motorjev in cviljenje gum.

Prepričanje, da nam brez avta ni moč živeti, je samo na pamet naučena lekcija. Ko človek stoji in stokrat sede v avto, začne pravzaprav avto voziti njega. Malo volje je treba, da to lekcijo pozabimo. Vse spoštovanje zaslužijo ljudje, ki so se avtu popolnoma odpovedali. Oni so duhovni odličniki dobe, ki prihaja. Vendar lahko ogromno storimo že s tem, da vožnje izbiramo in avto čim večkrat pustimo v garaži. Tako bomo pokazali, kdo je tisti, ki v odnosu človek-avto v resnici vlada.

J. PENCA

EVROPSKA ZVEZA INVALIDOV VOJN

Predstavniki nacionalnih in regionalnih organizacij civilnih invalidov vojne iz Italije, Avstrije, Hrvaške in Slovenije so v petek, 23. junija, v Ljubljani podpisali "Izjavo o dobrih namenih" za ustanovitev Evropske zveze invalidov vojne. Zveza je nestrankarska in nevladna oblika dela, deluje na območju vse Evrope in vključuje nacionalne organizacije civilnih invalidov vojne in vojaških vojnih invalidov. Njen sedež za prvi mandat je v Republiki Sloveniji.

Z avtobusom na izlet!

Z izborom naročnikov Dolenjskega lista, ki jih bomo jeseni peljali na zanimiv avtobusni izlet, smo prišli že v osemdeseta leta. Največ sreče med tistimi, ki Dolenjski list prejema že od 1980. leta dalje, je imela Verica Tomše iz Globočic 9 a, p. Krška vas, po volji računalnika pa se bo izmed naročnikov iz leta 1981 na izlet peljal Viljem Volf iz Podturna 90, p. Dol. Toplice. Vsi sedeži bodo polni tudi v avtobusu, ki bo na izlet popeljal poslušalce novomeškega radia Studio D. Zadnje nagradno vprašanje ni bilo pretežko, zreb pa je med reševalci za naslednja dva potnika izbral Julko Lavrih iz Zaboršta 20, p. Šentvid pri Stični, in Martina Tomazina z Gmajne 22, p. Raka.

Učiteljica - branjevka

Vera Pavlič s prodajo zelenjave zasluži več

OREHOVICA - Za učiteljico Vero Pavlič iz osnovne šole v Orehoviči se s počitnicami prične čas za to, da si dodatno kaj zasluži in si tako popravi družinski proračun. Težko je verjeti, da učiteljica s prodajo zelenjave iz domačega vrta na tržnici lahko zasluži več, kot je njena redna mesečna plača. Mnoge novomeške gospodinje, ki kupujejo zelenjavo pri prijazni ženski srednjih let, bi zagotovo dale roko v ogenj, da med branjevkami na tržnici ni učiteljice, pa je Vera Pavlič že že med šolskim letom vsako soboto redna prodajalka na tržnici, v poletnem času pa ne zamudi tržnih dni.

"Z možem živiva na kmetiji. Sprva sva želela zemljo dati v najem, pa je ni nihče hotel vzeti. Odločila sva se, da jo pričneva sama obdelovati in si kaj dodatno prisluživa," pove Vera, ki je na novomeško učiteljske prišla iz Koroške vasi pod Gorjanci pred več kot tridesetimi leti. Vajena je bila delati na zemlji in tega se kot učiteljica nikoli ni sramovala povedati pred učenci in stanoskimi kolegi. Še danes, ko je mladost je daleč, se pred učenci pokaže takšna, kot je:

VERA PAVLIČ - Kot učiteljici ji še na misel ne pride, da bi stavkala.

preprosto oblečena, z globoko pristrženimi nohti in nenamazanimi očmi.

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakršne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

J. PAVLIN

SREČANJE STAREJŠIH PREČENČANOV

Krajevna organizacija RK Prečna je 1. julija pripravila srečanje starejših krajanov. Ker je bilo v pripravo in izvedbo takega srečanja vloženo veliko časa, truda in denarja, bi se KORK Prečna zahvalila vsem, ki so na kakršenkoli način sodelovali. V prvi vrsti se moramo zahvaliti naši KS Prečna in njenemu predsedniku Alojzu Kukmanu za finančno in organizacijsko pomoč, g. župniku za darovano sveto mašo in udeležbo na srečanju, naši gledališki skupini za lep nastop in vodenje, otroški in plesni skupini ter ostalim nastopajočim.

SEDEM FANTOV IN ENO DEKLE - Tjaša Fabjančič (vokal), Janez Gabrič (bobni), Lovro Ravbar (altsaksofon), Toni Perc (saksofon), Gregor Strojtn (kontrabas), Rok Lopatič (klaviature) in Savo Stern (trobenta) so zdaj verjetno na počitnicah, sicer pa sestavljajo minulo šolsko leto ustanovljeno jazz skupino z imenom The Bluesers. Za začetek so se predstavljali predvsem sošolcem in profesorjem z brežiške gimnazije in poželi odobravanje na letošnji gimnazijadi na Ptuju. Kot združba dobrih glasbenikov obetajo, da jih bodo jeseni še slišali in to še kje drugje kot v gimnaziji. (Foto: B. D. G.)

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

s naročniki na izlet											
JOŽE MOZE	PETER DURJAV	VINKO GORENC	IVAN VOVK	ALOJZ PAVLIN	MARTIN ZORC	IVAN ARH	FRANC GOLOB	NACE PRAZNIK	FRANC PLANTAN		
MARLIJA JEREB	CIRIL BERETIČ	JOZEFA JERMAN	ANTON RADIŠČEK	MARIJA TOMC	JULIJ STIRI GAR	ANGELA SIMONČIČ	VIDA PAVLOVIČ	TEREZIJA KLARIČ	STANE AVSEC		
JOŽI GORIŠEK	JOŽE ZUPANČIČ	ANTON AVSEC	ANICA KLEPEČ	ANTON PLET	VERICA TOMŠE	IVANKA ANDROJČ	PLUT TEREZIJA	JOŽICA BORIN	MARIJA FIR	JULKA LAVRIH	MARTIN TOMAZIN
ALOJZ SAJE	GUSTEL BOBIČ	JOŽE SEDLAR	LUĐVIK MACELE	MOLAN	VILJEM VOLF	ANDREJA JEVIČNIKAR	RAFKO GOLOB	ZORKA STIPANOVIČ			

s poslušalci na izlet											
NEŽKA STANIŠA	ZVONKO STARIHA	ROZALIJA LENIČ	STANE FRELJH	MARIJA GAZVODA	MILENA FINK-BOBAS	MARTA FRANKO	JOŽI KOLENC	DARINKA BOBNAR	MARTA SENICA		
MARIJA KUPLENK	ZDENKO BRAJKOVIČ	TONI STARIC	ANICA MOZE	ELI SELAK	EMILJA ZUPANČIČ	JOŽE NOVAK	VIDA LUZAR	MARIJA VOVK	LOJZE VERČE		
DAVID ŠIMIC	IVANKA ANDROJČ	ANI JARC	IVANKA JORDAN	MARIJA FIR	JULKA LAVRIH	MARTIN TOMAZIN					
EVA LAVRIH	ANDREJA JEVIČNIKAR	JOŽICA BORIN	RAFKO GOLOB	ZORKA STIPANOVIČ							

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Votli praznik?

Dol. list št. 26, 29. junija

Izobešanje zastav ob državnih praznikih kaže na simbolični ravni odnos državljanov in institucij do praznika. Ob pravkar minulem dnevu državnosti 25. juniju je v novomeškem središču viselo manj zastav, kot bi bilo pričakovati z ozirom na pomen dneva državnosti. Zanimivo je, da so zastave visle predvsem na zasebnih hišah, ni pa jih bilo na poslopih državnih podjetij v samem središču mesta, tj. na Glavnem trgu (Blagovnica, Novotehna, KZ Krka, Šolski center za gostinstvo, Novoteks, Julija). Vodstva državnih podjetij očitno delajo razlike med prazniki, saj zastav niso pozabili izobesiti ob npr. dnevu upora (nekdanji dan OF). Našteto nam poraja vzporednico med navodili vlade oz. ministrstva za zunanje zadeve v zvezi s praznovanjem dneva državnosti, na naših predstavništvih v tujini in obeležjem praznika doma.

Tak odnos, naj bo posledica zavestne odločitve ali malomarnosti, nam nikakor ni ljub in se z njim ne moremo strinjati. Navsezadnje kaže to tudi na omalovažujoč odnos do vseh padlih v desetdnevni vojni za samostojno Slovenijo. 25. junij pomeni, vsaj nam, pomemben mejnik pri oblikovanju resnično samostojne slovenske države, ki je bila sen našega naroda dolga stoletja, do 25. junija 1991.

MILOŠ DULAR
predsednik OO SDSS Novo mesto

Mirna skozi čas z napakami

Dol. list št. 25, 22. junija

Hvalevredna je pozornost, ki jo gospod Stane Peček namenja v javnih občilih mirnski osnovni šoli. Malce čudno je le, da zna "uspešno" obiti pozitivno stran šolskega dela in dosežke naše šole, ki jih ni tako malo. Omenim naj le, da je zgodovinski krožek (mentorica je še vedno ista) dobil zlato priznanje Zveze prijateljev mladine Komisije za delo zgodovinskih krožkov za projektno nalogo "Iz družinskega arhiva".

Zakaj dela tako, bo vedel najbolje sam.

Gospodu Stanetu Pečku sem hvaležen za pozorno branje biltene "Mirna skozi čas", ki so ga pripravili člani krožka "Mladi zgodovinarji in geografi" z mentorico, in za pripombe, kajti tudi učitelj (in tudi učenci) se lahko marsikaj naučimo na napakah. Še bolj bi mu bil hvaležen, če bi ugotovitev sporočil kar na šolo. Lahko bi prišel med učence, člani zgodovinskega krožka, jim razložil svoje poglede in pripombe - tudi v tem primeru bi dosegel svoj namen, morda celo kaj več (g. Stane Peček je pogost obiskovalec naše šole in mu zato ni tuja, istočasno je tudi oče enega izmed naših učencev). Bil bi celo zelo dobrodošel.

Toda iz tona njegovega pisanja je čutiti še kaj drugega kot skrb za resničnost.

PETER PODOBNIK
ravnatelj OŠ Mirna

Ena gospa

Dol. list št. 25, 22. junija

Spoštovani ustvarjalci Dolenjskega lista!

Če človek čuti vsaj malo pripadnosti podjetju, v katerem dela, in njegovo dobro ali slabo ime v določeni meri prevzame tudi nase, kajti v življenju je dosti priložnosti, ko poveš, kje si zaposlen, in če kaže pripadnost pokrajini, kjer živi, tudi s tem, da bere Dolenjski list, bi kar sklonil glavo in pogledal v tla, ker

bi ga menda moralo biti sram, da dela v Revozu in ne npr. v Krki.

Tako nekako sugerirate v vašem tedniku, če vzamem samo obdobje zadnjega leta. Po načelu: kar je slabo, napihniti, nevtravno omeniti, dobro ignorirati. Vztrajno in sistematično. Samo zadnji primer: 17. junija se je dneva odprtih vrat v Revozu udeležilo več kot 7.000 ljudi iz cele Slovenije in nekaj celo iz Hrvaške, ki so preživeli zanimiv in prijeten dan ravno zato, ker se je prireditelj zanje zelo potrudil. Dolenjski list je to gladko spregledal, seveda pa objavil, da je Ena gospa rekla nekaj o polnih pepelnikih v Revozovih sejnih sobah.

Če so polni pepelniki področje zanimanja Vaših novinarjev, je res treba reči, da so bili na dnevu odprtih vrat Revoza neprimerno bolj polni. Meni se to zdi žalostno, neprofesionalno in škodljivo. Kajti vsaka medalja ima dve plati. Tudi Revozova, Krkina, Novoteksova, Pionirjeva... Tisti, ki vas tako podrobno informira o eni (slabi) plati Revozove (stavim, da prejema plačo v Revozu), bi Vam kdaj pa kdaj lahko pokazal tudi drugo ali pa jo skušajte odkriti sami, saj tudi to sodi k novinarstvu, mar ne? Menda ne verjamete samo v črno-belo?

Končno pa sem prepričana, da so se tudi delavci Revoza že naveličali večnega kazenja s prstom samo na njihove slabosti in na slabosti podjetja, v katerem delajo, ne da bi jim kdo povedal, kam naj gredo, da bodo našli delavski raj.

TANJA KONDA-ŠKOF

Odločno proti ukinitvi šole

Dol. list št. 26, 29. junija

V 26. številki Dolenjskega lista smo pisali o revoltu, ki so ga sprožili nekateri predlogi občinskega sveta v krajevni skupnosti Draga. Izredno kritično se je odzval svet KS Draga proti predlogu, da se ukine osnovna šola v Podpreski.

Zaradi nezadovoljstva je bil 22. junija sklican zbor občanov, ki je bil izredno dobro obiskan. Zbora so se udeležili tudi predsednik sveta občine dr. Rus, župan inž. Novak in ravnatelj matične šole prof. Janez Mihelič, prisotni pa so bili tudi svetniki iz KS Draga. Ker je občina tik pred sprejetjem proračuna, je bilo prisotnim sporočeno, koliko sredstev lahko pričakuje KS in koliko ga bo po predvidevanjih namenjeno za potrebe šole. Kljub obširni razlagi župana in ostalih predstavnikov so bili krajanje mnenja, da se z ukinitvijo šole kraju odvzemajo identiteta pa tudi delovna mesta, ki so za to KS izredno dragocena. Predlagano je bilo, da se za potrebe šole in vrtca preuredi skoraj nova, a prazna zdravstvena postaja v Dragi.

In zakaj občina predlaga za ukinitve šole? Draga ima komaj 520 prebivalcev, površinsko pa predstavlja dve tretjini občine. Starostna struktura prebivalstva je takšna, da je pričakovati še večji osip rojstev in bo tako šolo spriči pičlih sredstev težko vzdrževati. Sicer pa se predlagatelji strinjajo z voljo ljudi, le opozorili so, da je znesek, ki je namenjen KS Draga, tolikšen, da bodo nekateri prav tako nujne naložbe, če šola ostane, morale počakati.

Edini prijemljiv sklep zbora je bil, naj se ponovno skličejo vaše skupnosti in se dokončno izrečejo za predlog občine ali proti njemu. Tudi o preklicu ustavnega spora niso glasovali.

A. KOŠMERL

"Veselica" po meri učiteljev?

Dol. list, št. 25, 22. junija

Na pismo s tem naslovom, ki je bilo objavljeno v Dol. listu 22. junija, se oglašam v imenu staršev osmošolcev iz Brestanice. Le mi vem pravo resnico in točne podatke, ki jih bom navedla, da neznan avtorici prispevka dokažem, kako lažnivo je bilo njeno pismo.

Za valetu smo starši plačali le 2.400 tolarjev za osebo, in ne 3.500, kot je bilo navedeno. Tistih tisoč tolarjev za darilo tovarišici ni bilo namenjenih samo njej, ker so iz tega denarja tudi drugi učitelji dobili skromna darila. Pa tudi, če bi bil ves denar za razredničarko, si je to krepko zaslužila. Avtorica članka trdi, da so se na sestanku, ki je bil sklican zaradi priprave na valetu, o poteku le-te dogovorili premožni starši in učiteljica. Spet laž! Sama imam od vseh staršev osmošolcev verjetno najnižji osebni dohodek, pa mi ni nihče prepričal govoreti. Kar sem predlagala, so tudi sprejeli. Vsak je lahko povedal svoje mnenje, in če komu kaj ni bilo prav,

bi se lahko o tem že takrat pogovorili. Razredničarka pa je samo tiho sedela za katedrom in le tu in tam dala kakšen predlog, ki smo ga lahko sprejeli ali ne.

Da smo popili 65 litrov vina? Spet pretiravate, draga sokrajanka! Na valetu je bilo pripeljanih 20 l belega in 50 l rdečega vina. Ker sem prišla ge. razredničarki drugo jutro pomagat pospravljati, točno vem, da je ostalo 6 l belega in 20 l rdečega vina. To se pravi, da smo popili 44 litrov vina, bilo pa je 17 učiteljev, 41 staršev in 2 glasbenika - skupaj 60 ljudi. Torej pride na vsakega le do brega pol litra vina, od katerega gotovo ni bil nihče pijan, še najmanj pa učitelji, ki so se do 10. ure zvečer že razšli, razen treh, ki so nam pozneje pomagali pospraviti.

Za ansambel je bilo res treba plačati 400 nemških mark, kar je bilo za dobro glasbo poceni, vendar vedite, da tega zneska nismo prispevali starši, ker so nam veliko denarja za valetu nakazale razne delovne organizacije. Za nas starše in za naše otroke je bila ta valeta prijetno in nepozabno doživetje; mirna zabava z nekaj plesa in družabnimi igricami, kjer so se otroci še zadnjič objeli naplesali. Osmošolci niso več malčki - tudi nje je prizadelo umazano pismo neznanke, ki je oblatila učitelje, kot da so nas, starše, prisilili, da jim plačamo za "veliko poztitjo". Oblatila je nepozabni zadnji ples otrok z učitelji in (morda prvi) ples valetnikov s svojimi starši.

To je bila šele druga valeta na naši šoli in zaradi vas, draga x, se učitelji ne nameravajo udeležiti nobene več. Morda ste hoteli prav to? Ali pa vam je bil potreben honorar? Če ste tako ubogi, bi nam lahko povedali, pa bi se morda otroci odpovedali pikniku, in denar, ki je bil namenjen zanj, podarili vam!

Lepo pa se zahvaljujemo tudi mami osmošolke, ki je avtorici (kateri je zmanjkalo poguma, da bi se podpisala - le zakaj?), posredovala lažne podatke. Ta mamica bi lahko na zadnjem sestanku povedala svoje mnenje, ne pa da potem vlačijo po blatu otroke, s tem tudi svojega, starše in predvsem učitelje, ki smo jih na zabavo povabili starši po skupnem dogovoru. Kakšna pa je valeta brez učiteljev, ki so bili našim otrokom osem letu drugi starši?

Naj samo še dodam: dobro vemo, da je pri obeh, pri mami posredovalki in avtorici članka, doma denar za marsikaj drugega. Za otroka, ki konča 8. razred le enkrat v življenju, pa je tudi 2.400 tolarjev preveč? Zalostno! Če bi sokrajanka, ki je napisala članek, vedela, kaj je prav, bi se učiteljem javno opravičila, saj živi v njihovem okolju (Brestanica je majhen kraj!) in jaz bi se v nasprotnem primeru v njeni koži precej slabo počutila.

V imenu staršev osmošolcev:

MIJA FERLAN
Brestanica

P. S.: Morda niste vedeli, od kod denar za majice valetnikov z napisom: Osmi razred 1994/95? Okrog 60 odst. iz šolske hranilnice, ostalih 40 odst. pa iz žepa ge. razredničarke!

Marinka Terček

Zadnji junijski dan smo se delavci Upravne enote Novo mesto poslovali od naše sodelavke in prijateljice. Pokopana je bila na pokopališču v Štepanju vsaj pri Ljubljani v ožjem krogu sorodnikov, sodelavcev in prijateljev.

Marinka Terček - klicali smo jo Marina, ker je tako želela - je bila rojena pred dobrimi 52 leti v Ljubljani. Po končani osnovni šoli in gimnaziji v Ljubljani je študirala na Višji upravni šoli in je postala organizatorica obveščanja, pred 12 leti pa je na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo končala visokošolski študij na smeri splošni ljudski odpor in družbena samozaščita ter tako postala ena prvih Slovenk, diplomiranih obramboslovc.

Njena življenjska pot je bila zelo bogata. Delala je kot personalna referentka na Aerodromu Ljubljana - Pulj in v predstavništvu podjetja COSMOS v Ljubljani, bila sekretarka v Avto-moto društvu v Kranju in pomočnica direktorja hotela Alpetour v Kranju.

Po preselitvi v Novo mesto leta 1975 je bila najprej tajnica samoupravnih organov, in kar 6 let sekretarka Izvršnega sveta Skupščine občine Novo mesto. Od 1984. leta je bila zaposlena na Sekretariatu za notranje zadeve kot svetovalka in pomočnica sekretarja (od 1. januarja letos na Oddelku za upravne notranje zadeve) in vodja odseka za osebna stanja, javni red in mir. In tu se je njena življenjska pot prehitro končala.

V službi jo je bilo moč srečati vedno, tudi ob nedeljah in praznikih. Rada je imela svoje delo in ljudi, s katerimi je delala in za katere

V Dolenjskem listu se v zadnjem času pojavljajo člani oz. pritožbe občanov glede poslovanja Mestne občine Novo mesto ter dela župana in delavcev občinske uprave, zato želim občane seznaniti z delovanjem občinske uprave in njenimi pristojnostmi.

Z uvedbo lokalne samouprave je s 1.1.1995 prišlo do preoblikovanja občin ter delitve pristojnosti oz. nalog med državo in lokalno samoupravo - občino.

Na državo so prešle vse upravne naloge, ki so povezane z upravnim odločanjem in so vezane na vodenje evidenc in izdajanje potrdil, zlasti na področjih: denacionalizacije, združevanja občanov, javnih shodov in prireditev, pobiranja prostovoljnih prispevkov, orožja, streliva ter eksplozivnih snovi, državljanstva in drugih osebnih stanj, osebnih izkaznic, potnih listov za prehod čez mejo, gibanja v obmejnem pasu, prebivanja tujcev, matičnih knjig, sklepanja zakonskih zvez, osebnih imen, stalnega in začasnega prebivališča občanov, tujega tiska in drugih sredstev javnega obveščanja, varnosti cestnega prometa, registracije motornih vozil in voznikov motornih vozil, vozniških in prometnih dovoljenj, opravljanja vozniških izpitov, izdajanje lokacijskih in gradbenih dovoljenj, prodaje taksnih vrednotnic (kolkov) ter obračunavanju dohodnine.

Mestna občina Novo mesto opravlja le naloge lokalnega pomena, ki jih občina ureja samostojno in zadevajo prebivalce naše občine ter imajo osnovni namen zagotoviti normalne življenjske pogoje občanom, kot so: sprejemanje občinske proračuna, načrta razvoja občine, prostorskih planov, lokacijske dokumentacije, upravljanja z energetskimi in vodovodnimi komunalnimi objekti, javnimi cestami in javnimi potmi, rekreacijskimi ter drugimi javnimi površinami; ureja javni red v občini, način in pogoje upravljanja s premoženjem občine, upravlja z javnimi podjetji, zagotavlja delovanje javnih služb, gradi stanovanja za socialno ogrožene občane, pospešuje kulturno, društveno, vzgojno in knjižnično dejavnost, šport in rekreacijo, skrbi za požarno varnost, reševalno pomoč in pomoč za primere elementarnih nesreč.

Razmejitev pristojnosti oz. nalog je resda povzročila zmedo pri občanih, ki so do sedaj vse svoje pravice in obveznosti urejali na enem mestu, to je občini. Da je zmeda še večja, poslujemo občinski in državni organi v istih poslovnih stvabih kot upravni organi prejšnje občine Novo mesto.

FRANCI KONCILJA
župan Mestne občine Novo mesto

je delala. Ves čas je bila delavna tudi v svoji Krajevni skupnosti Majde Silc. Z njenim sedelovanjem je uspelo razviti delo tudi na socialnem področju. Kot aktivistka RK je bila vedno pripravljena pomagati in prisluhniti ljudem.

Velika je praznina, ki ostaja za njo. Njen osebni delovni prispevek je neizbrisen. Ugledno in spoštovano sodelavko ter prijateljico bomo ohranili v lepem spominu zaradi njene skromnosti, vztrajnosti in delavnosti.

Sodelavci

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 19. in 21. uro.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti tork v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu (068) 53-213 ali se oglasite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

LJUBLJANA - Telefon otrok in mladostnikov je vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki (061) 323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, pedagogike in socialnega dela.

NOVO MESTO IMA DVE NOVI UMETNINI - Približno tri tedne se v Novem mestu mudita dva nemška umetnika iz pobratenege mesta Langenhagen in sicer Christoph Rusht in Wolf Glosner. Oba je v četrtek dopoldne gostoljubno sprejel Franci Koncilija, župan Mestne občine Novo mesto, ki je obema podaril Suhyjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju). Umetnika tukaj nista na dopustu, saj oba ustvarjata skulpturi, ki ju bosta podarila Novemu mestu. Kipar Wolf Glosner je iz kovine naredil skulpturo v obliki Triglavu, trije vrhovi pa simbolizirajo vero, upanje in ljubezen. Slikar Christoph Rusht pa ustvarja s svetlobnimi telesi in je na drog postavil dve liniji z neonskimi lučmi, ki predstavljata obe pobrateni mesti - Langenhagen in Novo mesto. Slovensno odprtje obeh skulptur, ki bosta stali v Novem mestu v parku pred KC Janeza Trdine, bo v petek, 7. julija zvečer. (Foto: L. Murn)

PESEM NAS DRUŽI - To je geslo Krkinega mešanega pevskega zbora, ki bo prihodnje leto praznoval 25-letnico obstoja. Zbor šteje 53 članov, že drugo leto pa ga vodi prof. Sonja Cibej. Letos je zbor ob njihovem delovnem zaključku tovarna Krka omogočila potovanje po Slovaški, Poljski, Češki preko Avstrije. V Krakovu in Varšavi je imel zbor dva koncerta, s katerima je navdušil občinstvo. Predstavili pa so tudi tovarno Krka in njene proizvode. Pevci so si ogledali številne znamenitosti Bratislave, Krakova, Varšave, taborišče Auschwitz, tako da so združili prijetno s koristnim. To pa je tudi potrditev prizadevanja preteklega dela in zaupanja v prihodnost. (Foto: F. Brane Aš, besedilo: Tanja Perce)

RAGLJA NA POČITNICAH - Na Prevolah je na počitnicah Raglja. To pomeni, da so v tamkajšnji osnovni šoli na počitnicah osnovnošolci, zbrani lepo najrazličnejših koncev Slovenije, ki jih je v to oddaljeno, a zato nič manj lepo v Suhu krajini povabila ekipa Raglje, oddaje Radia Slovenija. Kot je povedala prva dama prevolskih osnovnošolskih počitnic Tanja Pirš, sicer urednica radijske Raglje, so počitničarji našli zelo dobre znanke, malodane prijatelje v krajinskih domačinih. Prevolske šolske oblasti so z gosti zelo prijazne in "nam vse ustreejo." Tako domačinom kot šolskemu vodstvu so šolarji in vodje vsake od petih skupin zelo hvaležni. Na fotografiji so nekateri od udeležencev, ki jih je kamera ujela pri spremljanju iger brez meja na šolskem igrišču. (Foto: L. M.)

D' KOVAČI V KOSTANJEVICI - Skupina D' Kovači iz Gorenjega Mokrega Polja, ki ji je uspelo pred kratkim izdati CD ploščo in kaseto, se je v petek, 30. junija, predstavila v gostilni Kmečki hram v Kostanjevici. Ker so novi CD predstavili že v Kopru, Kranju, Murski Soboti in Celju, so se pred počitnicami odločili za promocijo še na Dolenjskem. Sest Novomeščanov - Primož Moško, Zdenko Bošnjak, Janez Klobočar, Emil Jurečič, Rok Jožef in Nikolaj Galeša ter Tomaž Zorko iz Mokrega Polja, kjer fantje tudi vadijo - se z založnikom Pan records - Panika iz Kranja že dogovarjajo za jesenske nastope, med njimi tudi za nastope v tujini v okviru kulturne izmenjave, saj je njihova priredba slovenskih ljudskih narodnih pesmi v rock'n roll in pop preredbi pri mladih in tudi starejših doživela lep odziv. (Foto: T. G.)

RUŠEVINE NA TRAVI - Na fotografiji so ruševine cerkve na Travi v KS Draga oz. novi občini Loški Potok, ki so jo požgali leta 1942 partizani, da je ne bi Italijani uporabili za utrdbo. Desno pa je zvončnica, v kateri je zvon iz te cerkve, ki je bil po požigu shranjen v neki hiši in šele od pred kratkim, se pravi po dobrih 50 letih, spet vsak dan zvoni domačinom. (Foto: J. Primc)

Za varnejšo jesen življenja

Dodatna pokojnina bo omilila ali odpravila razliko med plačo in pokojnino iz obveznega zavarovanja - Zavarovanje je možno skleniti najpozneje 5 let pred upokojitvijo

NOVO MESTO - Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je začel 1. marca letos uvajati prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki je v svetu eden od preiskušanih načinov za varnejšo in bogatejšo starost. Tako je ZPIZ ustanovil sklad: če bomo v času zaposlitve vanj plačevali določeno premijo, nam bo le-ta od upokojitve naprej izplačeval dodatno pokojnino, ki bo omilila ali odpravila razliko med plačo in pokojnino iz obveznega zavarovanja.

Pogoj za sklenitev dodatnega zavarovanja je sklenjeno obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, možno pa se je odločiti za različna zavarovanja in kombinacije. Tak način zavarovanja je primeren za vsakogar, ki še ni upokojen in ga od upokojitve loči najmanj 5 let. Možno ga je skleniti samo za toliko let, kolikor ima sklenitelj po veljavnem zakonu preostale delovne dobe od sklenitve dodatnega zavarovanja do izpolnitve pogojev za upokojitev. Za mlade prostovoljno pokojninsko zavarovanje v daljšem obdobju zagotavlja visok donos za sorazmerno majhne premije. Zavarovanje je izrazito dolgoročno naravnano, torej je tem bolj

ugodno, kolikor daljše je. Zavarovavec lahko sklene zavarovanje za dodatno pokojnino z vračanjem ali brez vračanja sredstev; obveznost plačevanja premij, ki so lahko mesečne, letne ali v enkratnem znesku, lahko prevzame tudi delodajalec. Poslovna naravnost Sklada bo sicer profitna, vendar bo popolnoma usmerjena v korist zavarovancev, ne pa v korist ustanovitelja, saj je le-ta kot javni zavod neprofitna organizacija.

Pa še primer izračuna: če nekdo plačuje 5.000 tolarjev mesečno, bo pri 8-letnem zavarovanju dodatna starostna pokojnina 5.000 tolarjev, pri 20-letnem zavarovanju bo znašala

15.000 tolarjev, pri 40-letnem zavarovanju pa približno 50.000 tolarjev. Zavarovavec prejema dodatno pokojnino, dokler živi. Ob smrti pa plačane premije z donosom (če umre pred upokojitvijo) ali neizplačane dodatne pokojnine, ki bi jih zavarovavec prejel od 78. leta, (če umre po upokojitvi) dobijo dediči, če je sklenitelj plačeval premijo za način, ki vključuje vračilo ali izplačilo. Podrobnejša pojasnila o zavarovanju dobite pri območni enoti Zavoda, pri kateri ste prijavitelj v obvezno zavarovanje.

T. G.

Občina je brez telefona

V Loškem potoku ni proste telefonske linije niti za župana

LOŠKI POTOK - V Loškem potoku imajo 10 let staro, a popolnoma zasedeno telefonsko centralo. Da je to res, dokazuje, da ni proste linije niti za novo občinsko upravo in ne za županova pisarno.

Centrala v Loškem potoku zmore 200 priključkov, kar je za približno 700 gospodinjstev, kolikor jih imajo, veliko premalo. To je izredno malo celo za slovenske razmere, kjer je povprečna razširjenost telefonov v omrežni skupini 061 37 telefonov na 100 prebivalcev. Da je takšno pomanjkanje telefonov, pa občani Loškega potoka niso sami krivi. Tri leta so namreč plačevali krajevni samoprispevek za izgradnjo nove telefonske centrale. Samo-

(NE)KULTURA NA ZAHODU

KOČEVJE, RIBNICA, NOVO MESTO - Iz dvojne letošnje številke "Rast", revije za literaturo, kulturo in družbena vprašanja, se da razbrati, da kulturnih dogajanj v občinah Kočevje in Ribnica skoraj ni. Tako je za tri mesece (december-februar) omenjena za Novo mesto poplava podatkov o kulturnih prireditvah, celo za Šentjernej so navedena tri, za Kočevje pa le dve (toliko tudi za Otočec, Loški potok, Dolenjske Toplice in Slovensko vas pri Mokronogu), za Ribnico pa le ena (kot za Dragatuš, Družinsko vas, Gabrje, Kronovo, Žužemberk, Mirno Peč itd.). Znano pa je, da je bilo v tem obdobju v Kočevju in Ribnici veliko kulturnih prireditev. Torej ne gre toliko za nekulturo v zahodnji Dolenjski kot za zapostavljanje tega območja v reviji Rast.

P-c

PISATELJ MIHA MATE MED OSILNIČANI - Pisatelj Miha Mate je minulo soboto razveselil Osilničane z literarnim večerom, prežetim z ribniškim humorjem, in darilom knjig tamkajšnji šolski knjižnici. Na fotografiji: z literarnega večera M. Mateta minulo soboto. (Foto: J. Primc)

Pisatelj Mate med Osilničani

Literarni večer Mihe Mateta v najmanjši slovenski občini - Darilo osilniški šoli

OSILNICA - Literarni večer pisatelja Mihe Mateta je organiziralo minulo soboto Civilno gibanje za Osilniško dolino. Pisatelja Mateta, urednika Mladinske knjige, sta predstavila član Gibanja Jože Ožura in članica Lidija Simonič. Pisatelj Mate, ribniški rojak, je nato prebral več odlomkov iz svojih del, ki jih je doslej napisal skupaj z 16. V razgovoru pa je poudaril, da lepo osilniško narečje doslej še ni prišlo v izdajo slovenskih narečij (ki jo on tudi ureja), a upa, da bo ta pomanjkljivost odpravljena že pri izdaji naslednjega izbora narečij.

Na vprašanje, zakaj je obiskal prav občino Osilnica, je najprej dejal, da so ga povabili nekdanji sošolci, s katerimi je skupaj obiskoval gimnazijo v Kočevju, nato pa je v značilnem ribniškem humorju dodal: "Obisku najmanjše slovenske občine se pa že ne smem odpovedati, če sem bil že v vseh večjih občinah." Na vprašanje o svoji največji želji pa je odgovoril: "Povem naj vam tisto o Dolenjcu, ki je ujel zlato ribico, ta pa mu je dejala, da mu bo izpolnila tri želje, če jo izpusti. Prva želja Dolenjca je bila, naj bi se Gorjanci spremenili v šunko, druga pa, naj bi se Krka spremenila v cviček. Obe želji je zlata ribica izpolnila, nato pa pobarala Dolenjca po tretji želji. Dolenjec je tuhtal in tuhtal, a se ni mogel spomniti še kakšne želje, potem jo je pa le pogruntal in dejal: "Klinc, pa daj še en liter cvička!"

J. PRIMC

Z LONCEM PO GLAVI

KOČEVJE - Kočevski policisti so bili 19. junija ob 21.30 obveščeni, da je prišlo v romskem naselju v Željnah do pretepa. Policisti so nato ugotovili, da je tisti večer okajen prišel domov Niko Š. in zahteval od žene večerjo. Š hrano pa ni bil zadovoljen, zato je ženo zmerjal in jo brcal, ker pa večerja zato ni bila nič boljša, jo je za nemeček kresnil s praznim loncem po glavi. Zadel jo je v teme, da je izgubila zavest. Nezavestno so prepeljali v kočevski zdravstveni dom, nato pa v UB KC v Ljubljano. Jezni mož je še pred prihodom policistov sedel v avto in se odpeljal v gozd, zaradi razburjenja in pijače pa je zapeljal s ceste in se prevrnil. To mu je možgane nekoliko zbristilo in se je peš vrnil domov, kjer so ga policisti prišli in pridržali do iztreznitve. Policijski in sodni ukrepi bodo odvisni od ugotovljenih poškodb žene in morda tudi avta.

P-c

Do obrti nič več "čez noč"

Novi obrtni zakon prinaša prehitre spremembe - Več birokracije, zaradi katere trpi delo

RIBNICA - Na ribniški obrtni zbornici, ki bo po novem statutu območna, ker pokriva občini Ribnico in Loški potok, menijo, da so spremembe, ki jih prinaša novi obrtni zakon, prehitre. Zaradi novih dolžnosti bodo morali precejšen obseg dosedanjega dela zmanjšati, nekatera dela pa celo ustaviti. Novi obrtni zakon bo po mnenju ribniške obrtne zbornice v doglednem času prinesel željene učinke, kratkoročno pa pomeni povečanje birokratskega dela. Iz enega papirja, potrebnega za pričetek opravljanja neke dejavnosti, so sedaj namreč postali trije, za overitev vsakega pa se morajo prosilci napotiti še k notarju v Kočevje.

mojstrskih izpitov, ki jih bodo prosilci morali imeti.

M. L.-S.

EDINI POSAVČAN - V Ingolstadtu v Nemčiji je od 22. maja do 2. junija potekalo izobraževanje avtoelektrikarjev za bodoče multiplikatorje - prenosnike znanja, ki ga je organizirala bavarska obrtna zbornica. Obrtna zbornica Slovenija je za usposabljanje izbrala 11 obrtnikov in 5 učiteljev iz vse Slovenije, med obrtniki pa je bil edini predstavnik Posavja avtoelektrikar Roman Marušič z Loga, ki že 10 let uspešno vodi privatno delavnico za popravilo avtoelektrike, gradbene mehanizacije in kmetijskih strojev. Slušatelje so nemški strokovnjaki seznanili z novostmi na področju avtoelektrike, sledil pa je še ogled mesta z okolico in ogled tovarne Audi. (D. Krošelj)

VOLITVE IN IMENOVANJA

KOČEVJE - Občinski svet je na zadnji seji imenoval za člana sosveta načelnika Upravne enote Kočevje župana Janka Vebra in predsednika občinskega sveta Alojza Koširja (že prej je občinski svet imenoval za člana tega sosveta svojega predsednika sveta Jožeta Štimca). Za člana odbora krajevnih skupnosti so imenovali Martina Marinčiča. Dali so tudi soglasje k imenovanju Mateje Junc za ravnateljico Glasbene šole Kočevje.

M. L.-S.

Računajo na demografski tolar

V krajevni skupnosti Boštanj krajani celo potrojijo denar, pridobljen za ceste in druge komunalne zadeve - Lani ga je bilo 23,6 milijona - Jablanica še brez asfalta

BOŠTANJ, JABLANICA - Krajevna skupnost Boštanj je po površini največja KS v severni občini, po dolžini cest (81,3 km) pa se uvršča tik za KS Sevnica. V 940 gospodinjstvih živi 2.790 prebivalcev. Krajani, kot sta povedala na nedavni novinarski konferenci predsednik KS Jure Šlogar in tajnik KS Peter Simončič, običajno pri gradnji komunalne infrastrukture in posodabljanju cest tudi do 70 odst. od skupne vrednosti objektov oz. naložb prispevajo sami, bodisi z denarjem iz svojega žepa, z raznim materialom ali s prostovoljnimi delom.

Akcije usklajujejo vaški odbori,

Čakalna doba na zaposlitev je večja

NOVO MESTO - V aprilu se je število brezposelnih, ki so registrirani pri Republiškem zavodu za zaposlovanje, območni enoti Novo mesto, povečalo v primerjavi z marcem za 15 oseb in je znašalo 5.085 oseb. V primerjavi z decembrom lani je bila brezposelnost večja za 0,1 odst., glede na isti mesec preteklega leta pa je za 2,7 odst. manjša. Tako kot v marcu se je tudi v aprilu brezposelnost povečala v primerjavi s istim mesecem preteklega leta v upravni enoti Novo mesto, kjer je večja za 1,8 odst., v ostalih upravnih enotah pa je bila manjša: v Črnomlju za 13,6 odst., Metliki za 10,4 odst. in v Trebnjem za 1,7 odst.

Med zaposlenimi je bilo skoraj 44 odst. žensk, na prvo zaposlitev je čakala petina brezposelnih, tretjina je bila mlajših od 26 let, skoraj četrtina pa je bila brezposelnih zaradi stečajev. Oseb, ki iščejo zaposlitev več kot eno leto, pa je bilo skoraj dve tretjini. Povprečna čakalna doba na zaposlitev se je v primerjavi s preteklim letom zvišala in znaša eno leto, 11 mesecev in 7 dni, za okoli en mesec pa je daljša čakalna doba žensk.

T. G.

Prvi koraki k varčevanju

Simbolični znesek ob rojstvu na hranilno knjižico

KRŠKO - Skupaj s starši in vzgojitelji je Dolenjska banka, d. d., pobudnica načrtno vzgoje in sistematičnega spodbujanja mladine k varčevanju. Tako otroci spoznavajo varčevanje in si oblikujejo pravičen odnos do njega, s široko zastavljenim programom spodbujanja mladine k varčevanju pa želi banka vključiti v organizirano varčevanja čim več mladine.

varčevanje za svojega otroka; z otvoritvijo ekspoziture Dolenjske banke v Krškem in Brezicah se akcija širi tudi na območje Posavja. Pričetek sodelovanja banke in Splošne bolnišnice Brezice so zabeležili ob 200-tem rojstvu v njihovi porodnišnici v tem letu. Vključevanje otrok v varčevanje se nadaljuje preko cibernetskih in šolskih hranilnic. S takim načinom spodbujanja otrok pa želimo spodbuditi otrokov občutek za odgovornost.

SONJA ILOVAR

Manj brezposelnih

Večja le v upravni enoti Novo mesto - Med nezaposlenimi še več žensk

NOVO MESTO - Po podatkih območne enote Novo mesto Republiškega zavoda za zaposlovanje je bilo konec marca na zavodu prijavljenih 5.070 brezposelnih oseb. V primerjavi s februarjem se je brezposelnost zmanjšala za 1,2 odst., v primerjavi s istim mesecem preteklega leta pa za 2,7 odst. Število brezposelnih se povečuje v upravni enoti Novo mesto, v vseh ostalih upravnih enotah pa je v primerjavi z lanskim marcem manjše. Med brezposelnimi je bilo 43,6 odst. žensk, kar je za 2 odst. več kot v istem mesecu preteklega leta. Tretjina brezposelnih je bila stara do 26 let.

Pravico iz naslova socialne varnosti za brezposelnost je imelo 2.031 oseb ali 40 odst. vseh brezposelnih, od tega štiri petine za denarno nadomestilo, ostali pa za denarno pomoč. V marcu je bilo na področju novomeške regije na novo izdanih 97 delovnih dovoljenj, 55 je bilo obnovenih, 7 pa je bilo izdanih za delo po pogodbi. Delovna dovoljenja se na novo izdajajo predvsem na račun gradbenih delavcev, ki jih zaposlujejo samostojni podjetniki iz bivše Jugoslavije in imajo dovoljenje za obratovanje na našem področju. Prav tako je veliko prehodov iz ene v drugo firmo, predvsem iz slabo stoječih delovnih organizacij (npr. GIP Pionir) k samostojnim podjetnikom. V marcu je bilo poleg dovoljenj na vlogo delodajalcev še 555 osebnih delovnih dovoljenj za nedoločen čas.

T. G.

MORANA V RIBNICI

RIBNICA - Od 1. julija dalje bodo občanom Ribnice na voljo storitve štajerske pogrebne družbe Morana. Njen sedež bo na Gorenjski cesti 7 v Ribnici, celotne potrebne usluge pa bo opravljala tudi za občane Kočevja.

Trebanjska godba z Norveške

TREBNJE - Občinski pihalni orkester iz Trebnjega se je v nedeljo vrnil z Norveške, kjer je nastopal na svetovnem festivalu godb. Godbeniki so bili ob prihodu v Trebnje prijetno presenečeni, saj jih je mesto pričakalo z zelo lepim sprejemom, na katerem je bil z množico tudi župan občine Trebnje Ciril Pungartnik. V Hamarju, kjer je od 22. junija do 2. julija nastopal trebanjski orkester, se je zvrstilo kar 88 godb iz vsega sveta. Orkester so na Norveškem sprejeli izredno lepo. Trebanjci so igrali v povorki v Hamarju pred več tisoč poslušalci, na tekmovalnem programu pa so pred mednarodno žirijo osvojili 3. nagrado; zbrali so 77,3 točke. Trebanjski instrumentalisti so igrali tudi v humanitarne namene namenjeni orkestru v hamarski bolnišnici. Godbeniki iz Trebnjega ne morejo pozabiti srečanj s tujimi, še posebej s tistimi iz Singapure, ki so bili njihovi vnuci poslušalci.

NARAVA KOT SMETIŠČE - Kljub rednemu odvozu odpadkov iz občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan in kljub temu da Komunalna vsaj dvakrat na leto nerabno kramo radi skriva odvržejo v naravo. Tako je v gozdovih, na obronkih travnikov, ob in v potokih in drugje še vedno videti zanimno podobo teh odpadkov. Za take pač ni drugega kot ostre kazni. Ta pločevina leži v gmovju ob cesti nad Hrušico. (Foto: A. B.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridruzuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 6. VII.

SLOVENIJA 1
10.15-0.20 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.05 TEDENSKI IZBOR PUNČKA
11.20 POPOTOVANJE NA OLOGRUND
11.30 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. izobr. serija, 8/26
12.00 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 OČI KRITIKE, ponov.
15.40 TEDENSKI IZBOR VOJNA IN POGAJANJA, 2. del. dok. oddaja
16.40 LJUBEZEN NA PREIZKUŠNJI, švedska drama, 1/3
17.25 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske TV
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ŽAV
18.40 FALLERJEVI, 10. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 HELENINE OČI, 1. del franc. nadalj.
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ŽARIŠČE
22.25 POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 26/28
GANGSTER, amer. naniz., 4/22

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.10 Vrtincu, ponov. - 14.55 Wimbledon: tenis (2) - 16.40 Sova (ponov.): Princ iz Bel-Aira (amer. naniz., 13/24); Gangster (3/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Ze veste - 19.15 Korzijski škof (šved. nadalj., 1/4) - 20.05 Večerni gost - 21.10 Umetniški večer - 22.10 Stalker (ruski film) - 0.45 Tenis (posnetek)

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 461. dela amer. nadalj.) - 11.05 Sedem veličastnih (ponov. glasb. oddaje) - 11.35 TV prodaja - 16.25 TV prodaja - 16.35 Dance session (ponov.) - 17.10 Unpato (ponov.) - 18.15 Risanka - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (462. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (kont. glasb. oddaja) - 20.30 Pred poroto (51. del amer. naniz.) - 20.55 Vreme - 21.00 Megla (amer. film) - 22.30 Paris (ponov. 10. dela) - 23.20 Kino, kino (ponov. oddaje o filmu)

HTV 1
7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Otroška oddaja - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Polna hiša (amer. hum. serija, 4/10) - 13.10 Severna obzorja (amer. naniz., 4/55) - 14.00 Največji zločini in sojenja v 20. stoletju (dok. serija, 4/26) - 14.25 Filmska čaravnost (dok. oddaja) - 14.50 Clovec, ki je preveč vedel (amer. film) - 16.30 Hrvaška danas - 17.00 Z jadrski okoli sveta, 11/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolosreče - 18.50 Hrvaška knjiga - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.15 Pesmi s Karnevala festa '95 - 20.50 1000 let ribarjenja na Hrvaškem - 21.25 Kulturna krajina - 22.35 Moč denarja - 22.45 Dnevnik - 23.05 Slika na sliko - 23.35 Sanje brez meja

HTV 2
16.25 Video strani - 16.50 Slika na sliko - 17.35 Zeleznice (dok. oddaja) - 18.25 Ptice trnovke (serija 3/10) - 19.15 Risanka - 20.15 FBI (dok. oddaja) - 21.10 Brooklynski most (hum. serija, 9/22) - 21.40 Ptice trnovke (serija, 4/10) - 22.30 Rešitev 911 (dok. oddaja) - 23.10 Melodije hrvaškega Jadrana (posnetek)

PETEK, 7. VII.

SLOVENIJA 1
9.15-1.30 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.00 TEDENSKI IZBOR
PET OTROK IN ŠKRAT, angl. naniz., 4/6
10.25 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: VEVERICA
11.35 MTV UNPLUGGED: NEIL YOUNG
11.45 MORSKI PSI, amer. dok. serija, 3/3
12.30 ZE VESTE
13.00 POROČILA
16.05 LOTUSOVA DEŽELA, ponov. kan. filma
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 FALLERJEVI, 11. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NESREČA, angl. film
21.50 TURISTIČNA ODDAJA
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 ŽARIŠČE
22.50 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 14/22
23.15 GANGSTER, amer. naniz., 5/22
0.05 IZZA ODRA, ponov.

SLOVENIJA 2
8.30 Video strani - 9.00 Tedenski izbor: Forum; Komisar Rex, 15/15; 10.05 Omizje; 12.05 Osmi dan; 12.55 Sova (ponov.): Gangster (4/22) - 13.55 Wimbledon: tenis (m) - 17.30 Sova: Večen sanjač (26/28) - 18.00 TV dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Šola življenja (ponov.) - 20.10 Malibujška cesta 2000 (amer. nadalj., 4/6) - 21.00 Otvoritev 43. poletnega festivala - 22.00 Poglej in zadeni - 0.30 Tenis (posnetek)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 462. dela amer. nadalj.) - 11.05 Magnetoskop (ponov.) - 11.35 TV prodaja - 17.15 Megla (ponov. filma) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (463. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasb. oddaja) - 20.30 Obalna straža (14. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Smrtni sovražniki (amer. film) - 23.10 Vodnik za zaljubljen (6. del amer. naniz.) - 23.35 Učna leta (19. del amer. naniz.) - 0.05 Pred poroto (ponov. 51. dela amer. naniz.) - 0.30 In memoriam (ponov.) dok. oddaja

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Polna hiša (amer. hum. serija 4/10) - 13.10 Življenje na severu - 14.00 Največji zločini 20. stol. (dok. serija) - 14.25 Filmska čaravnost - 14.50 Sabotaža - 16.30 Hrvaška danas - 17.00 Učimo se o Hrvaški - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Morje - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.15 Sremska usoda - 21.05 Atomsko zaklonišče - 22.10 Lepa naša (dok. oddaja) - 22.40 Poročila - 23.00 Slika na sliko - 23.30 Final Assignment (amer. film) ŽIV ŽAV
16.40 TV kolektor - 16.50 Slika na sliko - 17.35 Triler (glas. oddaja) - 18.25 Serijski film - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.15 Božanska Garbo (amer. dok. film) - 21.15 Splitski festival - 23.15 Cro pop rock

SOBOTA, 8. VII.

SLOVENIJA 1
9.45-1.45 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
10.40 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC, lutkovna igrice 7/13
10.55 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI
11.10 PRAVLJICAR, amer. naniz., 8/9
11.35 MLADA EVROPA POJE
11.40 KORZIJSKI ŠKOF, šved. nadalj., 1/4
12.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR VEČERNI GOST
14.10 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
14.35 TEDNIK, ponov.
15.20 NESREČA, angl. film
17.00 OSTRŽKOVE PRIGODE, italij. nadalj., 2/6
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 FALLERJEVI, 12. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 HELENINE OČI, 2. del franc. nadalj.
21.05 ZA TV KAMERO
21.20 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 2/10
21.50 OZARE
22.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
GANGSTER, amer. naniz., 6/22
23.20 MOŽ, KI JE PADEL NA ZEMLJO, amer. film

SLOVENIJA 2
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Mladi virtuoz - 10.30 Tedenski izbor: Helenine oči (ponov.); 11.20 Turistična oddaja - 11.35 Sova (ponov.); Brooklynski most (amer. naniz., 14/22); 12.05 Gangster (amer. naniz., 5/22) - 14.00 Športna sobota (gimnastika, tenis, odbojka, atletski miting) - 18.30 Slovenski magazin - 19.05 Karaoke - 20.10 Štirje mušketirji - 21.55 Sobotna noč

KANAL A
7.00 Video strani - 8.05 Risanka - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 10.50 Učna leta (ponov. amer. naniz.) - 18.10 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Risanka serija - 19.30 Dance session (ponov.) - 20.05 Vreme - 20.10 Živeti danes (dok. oddaja) - 20.40 Splošna praksa (29. del avstral. naniz.) - 21.35 Beg iz New Yorka (amer. film) - 23.15 Smrtni sovražniki (ponov. filma) - 0.50 Erotični film

NEDELJA, 9. VII.

SLOVENIJA 1
7.45-0.35 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.25 OTROŠKI PROGRAM
KONČNA PRIREDITEV
9.10 ŽIV ŽAV, ponov.
9.45 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 12/26
10.15 OČIVIDEK, angl. dok. serija, 14/14
11.00 15. SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN IN ORKESTORV SLOVENIJE
11.30 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 1/16
12.00 OBZORJE DUHA
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 MALIBUJSKA CESTA 2000, ponov. amer. nadalj., 4/6
14.55 ČAS SWINGA, amer. film (ČB)
16.35 ŠEPI, češka naniz., 5/5
18.00 DNEVNIK 1
18.05 PO DOMAČE
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 ZAKLADI SVETA: MAROKO, franc. pustolovski kviz, 2. oddaja
21.45 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 14/16

22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA:
OSTANI ČEZ NOČ, amer. nadalj., 2/2

SLOVENIJA 2

Opomba: EP v ŠRG 13.00 do 14.00 (posnetek iz Prage); Le Mans: motociklizem 14.00 do 14.55 (posnetek iz Francije); Wimbledon: tenis 14.55 do 18.00 (prenos); Mednarodna veslaška regata 18.00 do 19.15 (posnetek iz Luzerna)
7.30 Video strani - 7.50 Tedenski izbor: Otvoritev 43. poletnega festivala (posnetek); 8.50 Sova (ponov.); Služabnik, 6/22; 9.40 Helenine oči, ponov. 2. dela; 10.30 Poglej in zadeni - 13.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.00 Carl-simfonija mojega otroštva (dansko-šved.-norr. film) - 22.15 Slovenci v svetu (ponov. 1. oddaje) - 22.50 Športni pregled

KANAL A

8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Burleska - 10.30 Male živali - 11.00 Splošna praksa (ponov. 29. dela) - 11.55 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.10 Zamezne vrtnice (glas. čestitke B. Kopitarja) - 18.20 Zamezne vrtnice (ponov.) - 19.00 Risana serija - 19.30 Živeti danes - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (ponov.) - 20.55 Beverly Hills 90210 (21. del amer. naniz.) - 21.45 Adidas streetball (reportaža) - 22.05 Kino, kino (oddaja o filmu) - 22.40 Beg iz New Yorka (ponov. filma)

PONEDELJEK, 10. VII.

SLOVENIJA 1
8.45-0.05 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
10.00 OTROŠKI PROGRAM
SLADOLED ZA PLESALCE, ponov.
10.25 KAPITAN POWER, amer. naniz., 3/22
10.50 TEDENSKI IZBOR
ZNAJNE ZA ZNAJNE
11.15 ŠTIRJE MUŠKETIRJI, film
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponov.
15.50 TEDENSKI IZBOR UMETNIŠKI VEČER
16.55 OBZORJA DUHA
DOBER DAN, KOROŠKA
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
18.20 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC, lutkovna igrice, 8/13
18.35 FALLERJEVI, 13. del nemške serije
19.15 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 STRANSKI UČINKI, kan. naniz., 2/13
21.00 PRAVIČNOST NA PREIZKUŠNJI
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ŽARIŠČE
23.40 SOVA
SEINFELD, amer. naniz., 2/18
GANGSTER, amer. naniz., 7/22

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.30 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 14.00 Zakladi sveta; 15.25 Šola življenja - 16.20 Sova: Ostani čez noč, (ponov. 2/2) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Svetovni poslovni utrip (ponov.) - 19.15 EP v ŠRG (posnetek iz Prage) - 20.05 Gospodarska oddaja 20.55 Odmevi (angl. nadalj., 2/4) - 21.50 Studio City - 23.00 Izza odra

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 463. dela) - 11.05 Zamezne vrtnice (ponov.) - 11.45 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 12.30 Video strani - 17.35 Adidas streetball (ponov.) - 17.55 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (464. del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v čudežni deželi (glas. oddaja) - 20.30 Dežurna lekarna (34. del španske humor. naniz.) - 21.00 Vreme - 21.05 War Birds (amer. film) - 22.35 Obalna straža (ponov. 14. dela) - 23.25 Adidas Streetball (ponov.)

TOREK, 11. VII.

SLOVENIJA 1
9.15-0.20 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.55 OTROŠKI PROGRAM
10.25 TEDENSKI IZBOR
CARL-SIMFONIJA MOJEGA OTROŠTVA, ponov.
12.30 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP
13.00 POROČILA
13.05 EP v ŠRG, posnetek iz Prage
15.10 SOBOTNA NOČ, ponov.
17.20 MOSTOVI
18.00 DNEVNIK
18.05 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 13/26
18.40 FALLERJEVI, 14. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 HELENINE OČI, 3. del franc. nadalj.
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ŽARIŠČE
22.35 POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
SKRAJNOSTI, angl. nadalj., 1/7
GANGSTER, amer. naniz., 8/22

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.25 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 15.50 National geographic (amer. dok. serija); 15.40 Karaoke - 16.40 Sova (ponov.); Seinfeld (amer. naniz., 2/18); 17.10 Gangster (amer. naniz., 7/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 Po slehah napredka - 20.55 "MTV unplugged" - 21.45 Ljubezen na preizkušnji (2. del šved. drame)

- 22.50 Svet poroča - 23.20 Kolesarska dirka (posnetek)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 464. dela amer. nadalj.) - 11.05 Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 11.35 TV prodaja - 11.50 Video strani - 16.45 War Birds (ponov. filma) - 18.15 Risana serija - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (465. del amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glasb. oddaja) - 20.30 Tropska vročica (13. del amer. nadalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Večni krog (oddaja o astrologiji) - 21.55 Računalniška kronika (dok. oddaja) - 22.25 Dežurna lekarna (ponov. španske naniz.)

SREDA, 12. VII.

SLOVENIJA 1

10.45-0.30 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 13/21
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 2/10
12.30 SLOVENSKI MAGAZIN
13.00 POROČILA
17.00 ODMEVI, angl. nadalj., 2/4
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 FALLERJEVI, 15. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA:
AVSTRALIJA, evropski koprodukt. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 ŽARIŠČE
23.40 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 14/24
GANGSTER, amer. naniz., 9/22

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.35 Zgodbe iz školjke - 15.05 Tedenski izbor: Stranski učinki, kan. naniz., 2/13; Videošpon - 16.40 Sova (ponov.); Skrajnosti (angl. nadalj., 1/7); 17.10 Gangster, (amer. naniz., 9/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 RPL - Studio Luwigana - 18.45 Odkrivanje zemlje (amer. izobraž. serija, 9/26) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sredi - 21.55 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 465. dela) - 11.05 Rodeo (ponov. glas. oddaje) - 11.35 Male živali (ponov.) - 12.05 TV prodaja - 12.20 Video strani - 17.35 TV prodaja - 17.45 Računalniška kronika (ponov.) - 18.15 Večni krog (ponov. oddaje o astrologiji) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (466. del) - 20.00 Sedem veličastnih (videolestvica) - 20.30 Paris (11. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Karma (oddaja o duhovnosti) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.05 Tropska vročica (ponov. 13. dela amer. nadalj.) - 23.55 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slov. gostilnah)

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41
vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE
vsak ponedeljek ob 18. uri
ODDAJA ZA OTROKE
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED
vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE
vsako nedeljo ob 13. uri
NACE VAM VOŠCI
in ob 16. uri glasbena oddaja
MED PRIJATELJI
vsak dan ob 15. uri dalje
VIDEO STRANI

DEKLETA IN ŽENSKE!
Iščemo komunikativna dekleta za delo na vročem telefonu. Predpogoji: min. srednja izobrazba in splošna razgledanost. Od 2000 DEM - 3000 DEM.
Pokličite tel.:
0601/27-823 od 7. - 15. ure
MOBITEL:
0609/628-744 NON STOP
0609/616-591 NON STOP

DOLENJSKE BELE KRAJINE
STUDIO
103.0 MHz

RADIO SRAKA
99.6 MHz

ČETRTEK

4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 11.00 Avtotimes - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 13.30 Vreme in mi - 4.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Planinski kotiček - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Kinetoskop, Altergodba
PETEK
4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Večerni program

SOBOTA

6.00 Začetek horoskop - 8.30 Glasba je življenje - 10.00 Kuharski recept - 11.00 Evropa ta teden - 11.45 Na sončni in senčni strani Gorjanecv - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 13.30 Čestitke - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Voluhar ekspres - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Večerni program
NEDELJA
6.00 Začetek - 7.45 Horoskop - 8.00 Duhovna misel - 8.30 Kmetijska oddaja - 11.00 Mali oglasi - 12.30 Čestitke - 17.30 Vi sprašujete, gostje odgovarjajo - 19.00 Glas evangelijskega - 19.30-24.00 Večerni program

PONEDELJEK

4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved, prilagoditve oddaje - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15-17.00 Letvica NZ glasbe - 17.30 Zdravstvena oddaja - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Rezerviran čas
TOREK
4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 8.30 Svetovalna oddaja - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Oddaja S. Mi-helčiča - 17.30 Letvica 3.3.3 - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Telefonske zabavne želje

SREDA

4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 8.30 Kulturni kašipot - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Čestitke - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Telefonske NZ želje

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 8. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
• Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC, Ločna od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
• Šentjerneje: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
• Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
• Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima
V nedeljo, 9. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
• Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragsavska, Market Drska, Market Kristanova, Na-

DOLENJSKI LIST
STUDIO

DESET
DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Mateji Adleščić Radovce. Nagrajenci čestitam! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek ob 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:
1 (2) Beli cvet - ANS. FRANCA POTOČARJA
2 (1) Zelena Kočevska - ANS. VIHARNIK
3 (4) Veruj v ljudi - DOMŽALSKI ODMEV
4 (3) Mi Slovenci vinca ne prodamo - ŠALEŠKI FANTJE
5 (7) Vračam se spet na deželo - ANS. LOJZETA SLAKA
6 (5) Družinski praznik - ANS. MELOS
7 (9) Hvala, oče - ANS. ROBERTA PRAPROTNKA
8 (6) Svatovska - ANS. DORE
9 (10) Dober dan - ANS. JOŽETA BURNIKA
10 (-) Veter ve, da sem še mlada - ANS. OBZORJE
Predlog za prihodnji teden: Barka življenja - FANTJE IZPOD ROGLE
KUPON ŠT. 27
Glasujem za _____
Moj naslov _____
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

SREDNJA ŠOLA KRŠKO
Hočevarjev trg 1
KRŠKO

RAZPISUJE

1. Učitelja slovenskega in angleškega jezika, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
2. Učitelja fizike, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
3. Dipl. ing. elektrotehnik-elektronik, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
4. Dipl. ing. strojništva-energetika in procesno strojništvo, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
5. Učitelja športne vzgoje, za določen čas, s polovičnim delovnim časom
6. Vzgojitelja v dijaškem domu, za določen čas, s polnim delovnim časom
7. Vodjo organizacijske enote doma učencev

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
- splošne, z zakonom določene pogoje,
- pogoje za učitelja z visoko izobrazbo,
- opravljen strokovni izpit,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalni dejavnosti,
- imeti mora organizacijske, poslovne in strokovne sposobnosti.

Delovno mesto razpisujemo za dobo štirih let.
Začetek dela 1.9.1995

Prijave z dokazili o izpolnjevanju z zakonom določenih pogojev pošljite v osmih dneh po objavi razpisa. Obvestilo o izidu razpisa vam bomo poslali v petnajstih dneh po izbiri kandidata.

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA
Ulica talcev 3/a
68000 NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta:

- 2 učitelja slovenskega jezika (od tega eden s polovično učno obveznostjo)
- 1 učitelja umetnostne vzgoje (16 ur tedenska učna obveznost)
- 1 učitelja angleškega jezika
- 1 učitelja zgodovine (polovični delovni čas)
- 1 učitelja matematike (polovični delovni čas)
- 1 tajnice

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po končanem izbirnem postopku.

pika na i vašega doma
- vhodna vrata
JELOVICA

MASIVNA VHODNA VRATA

- različni tipi vrat
- varnostna zapora
- različna izolacijska ornamentna stekla
- možnost dopolnitve s stransko svetlobo in nadsvetlobo
- izvedba v hrastu ali smreki

TRAMO 8/2S 4 KAS
hrast
144.218 SIT

LETVIČASTA VHODNA VRATA

- različni tipi vrat
- izolacijsko ornamentno steklo
- odkapna pločevina
- možnost dopolnitve s stransko svetlobo in nadsvetlobo

OVV1
smreka
38.115 SIT

za vse izdelke ponujamo
UGODNE CENE, OBROČNO ODPLAČEVANJE,
PREVOZ, MONTAŽO, GARANCIJO in SERVIS

40 JELOVICA

lesna industrija, Kidričeva 58, 64220 ŠKOFJA LOKA
tel.: (064)61-30, faks: 634-261

informacije in strokovni nasveti
na prodajnih mestih:

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: 068/323-444
METLIKA, Cesta XV. brigade, tel.: 068/58-716
KRŠKO, CKŽ 21, tel.: 0608/21-236
BAVEX Trebnje, KERA TRADE Zagorje ob Savi,
MK TRGOIMPEX Kočevje

SKB BANKA D.D.

Kreditna ponudba za
OBCANE in OBRTNIKE (s.p.)

V SKB banki, d.d., nudimo kratkoročna in dolgoročna posojila:

- **OBCANOM:**
 - potrošniško posojilo do 1 leta
 - negativni saldo na tekočem računu
 - lombardna posojila
 - dolgoročna potrošniška posojila do 4 let
 - dolgoročna stanovanjska posojila na osnovi vezave sredstev do 15 let
 - posojila za notranji odkup podjetij na osnovi vezave sredstev
- **OBRTNIKOM IN SAMOSTOJNIM PODJETNIKOM (s.p.):**
 - kratkoročna posojila do 1 leta
 - dolgoročna posojila za nakup opreme do 5 let
 - dolgoročna posojila za nakup ali gradnjo poslovnih prostorov do 10 let
 - dolgoročna posojila, odobrena na osnovi subvencije Sklada RS za razvoj malega gospodarstva

Obrestne mere že od 10% letno, odvisno od namena in ročnosti. Za ohranjanje realne vrednosti banka uporablja revalorizacijsko stopnjo Zdruevanja bank Slovenije (povprečna stopnja rasti cen na drobno v zadnjih 3 mesecih Rzbs).
Vsaj v času dopustov priporočamo najem sefov v PE Kočevje ali PE Novo mesto, v katerih boste varno shranili dragocenosti, vrednostne papirje ali gotovino. Podrobnejše informacije dobite v enoti PE Kočevje, telefon 061/855-222, ali enotah PE Novo mesto, telefon 068/323-895.

Srečanje invalidov

V Ribnici se je zbralo okoli 300 dolenjskih invalidov

RIBNICA - V soboto, 1. julija, je v Ribnici potekalo 8. srečanje Društev invalidov dolenjske regije. Udeležilo se ga je okoli 300 invalidov iz Kočevja, Novega mesta, Metlike, Črnomlja, Trebnjega in Ribnice, med njimi pa so bili v veliki večini predvsem delovni invalidi.

Po sprejemu pred TVD Partizanom sta invalide v prostorih Rika med drugimi pozdravila tudi ribniški župan Jože Tanko in župan Loškega potoka Janez Novak, ki sta gostom na kratko predstavila obe občini. Nagovoril jih je tudi predsednik Zveze društev invalidov Slovenije Anton Vidmar, ki je povedal, da je v Sloveniji 52 tisoč invalidov, med katerimi je kar 40 tisoč delovnih invalidov. Dejal je, da država zanje sicer skrbi, da pa še vedno ne dovolj.

V tem prvem, svečanem delu srečanja so v kulturnem programu nastopili učenci ribniške osnovne in glasbene šole, podelili pa so tudi priznanja posameznim društvom invalidov. V drugem delu enodnevnega srečanja so invalidi obiskali Novo Štifo in si ogledali ribniški grad, letošnje srečanje v Ribnici pa so zaključili s kosilom in družabnim razgovorom.

M. L.-S.

PRAVEGA POLETJA NI
BREZ REVIEJE E-ŠPORT.
DVOJNA POLETNA
ŠTEVILKA JE ŽE
V PRODAJI.

- Iz vsebine:
- Intervju s Teomanom Alibegovičem: »Bolj se staram, bolje igram.«
 - Robert Englaro: »V nogometni reprezentanci bi potrebovali več samozavesti.«
 - Strogi pogoji za igranje v slovenski nogometni ligi desetih.
 - Oče in sin Kocuvan: prijatelj, sodelavec in tekmeča.
 - Iztok Čop: »Dovolj mi je bronat!«
 - Joe Luis v rubriki Velikani športa.
 - Boris Becker izgublja ugled velikega športnika.
 - Orlando Magic je ekipa prihodnosti.
 - Svetovno atletsko prvenstvo v Göteborgu bo »mega« prireditve.
 - Ajax — nogometni klub brez konkurence.
 - David Coulthard — tretji Škot v vrhu formule 1.
 - Poslovnež Vladimir Potokar, tisti direktor AC Interca, ki športnikom podarja Mercedese.
 - Hitova nagradna igra in še marsikaj.

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

Energijski stol megatron

Dobitnik zlate medalje na svetovnem sejmu inovacij v Ameriki - Energija postala del filozofije oblikovanja

Pred kratkim se je končal eden največjih svetovnih sejmov inovacij Inpx v Pittsburghu v Ameriki. Slovenija se ga je udeležila prvič, in to zelo uspešno, saj je dobila kar štiri medalje, zlato pa je dobil energijski stol megatron, ki je dosežek dela inovatorske skupine Design Savnik in Vitalisa iz Novega mesta. Stol ima vgrajene naprave za dovajanje čiste kozmične energije na vse pomembne energijske centre v telesu.

Na energijski vidik industrijskega in grafičnega oblikovanja je že leta 1990 opozoril znani slovenski industrijski oblikovalec Davorin Savnik na srednjeevropski konferenci za design na Dunaju. V inovatorski skupini Design Savnik so se zato odločili, da štirim področjem oblikovanja (estetika, ergonomija, ekologija in ekonomičnost) dodajo še energijo. Nastal je energijski stol, katerega oblika in vgradni elementi so zasnovani na raziskavah vpliva kozmičnega ultra sevanja na telo.

Vgrajeni elementi spodbujajo delovanje posameznih organov in žlez z notranjim izločanjem. Megatron je prvi stol, ki daje vitalno ener-

gijo in pomaga vzdrževati energijsko ravnotežje v telesu. Stol je namenjen predvsem tistim, pri katerih sta potrebni dolgotrajna zbravnost in ustvarjalnost. Megatron je eden izmed članov družine izdelkov, ki temeljijo na energijskem oblikovanju: znana sta energijska majica in energijska vrata, vse pa je na trgu predstavilo podjetje Vitalis iz Novega mesta.

NASTOPILO BODO
ANSAMBLI

SEVNICA - Zveza kulturnih organizacij Sevnica organizira v soboto, 8. julija, ob 20. uri v sevniškem grajskem parku srečanje narodnozabavnih ansamblov občine Sevnica. Na prireditvi, ki sodi med dogodke sevniškega Grajskega poletja, se bodo predstavili ansambel Živic, Melanie, Lectovo srce, Meteor, Magic in ansambel Franca Ocvirka. Glasbenikom bodo podelili nagrado občinstva in nagrado strokovne žirije.

NA KONCERT ROLLING
STONESOV

NOVO MESTO - Na svoji evropski turneji bo slovita rockovska skupina Rolling Stones, legenda zabavne glasbe, gostovala tudi v Zeltwegu v Avstriji. Koncert bo 1. avgusta. Nastop rollingov si lahko ogledate v organizaciji glasbene trgovine F plus iz Novega mesta, ki v sodelovanju z agencijo Ideal turist pripravlja enodneveni izlet v Zeltweg. V ceno izleta je vključen avtobusni prevoz, vstopnina za koncert in vodenje. Prijave na tel. 323-820.

GOSTILNA "OGULIN", CEROVEC pri SEMIČU
tel. (068) 58-285

Objava izžrebanih srečk blagovne loterije

Dobitek	Št. srečke	Dobitek	Št. srečke
Osební avtomobil ŠKODA FELICIA LXI	001213	Cev za vodo, 15 m	001513
Motorna žaga Husqvarna	001814	Cev za vodo, 15 m	001701
Barvni TV Kamacrown	001547	Vinogradniške škarje	001900
Rotacijska kosilnica Husqvarna	001869	Vinogradniške škarje	000215
Kosilnica na laks Partner	003465	Krtača za pranje (komplet)	002422
Kolo z 10 prestavami	005409	Krtača za pranje (komplet)	000341
Cisterna za vino iz nerjaveče pločevine, 320 l	001692	PVC kasetna za orodje	000600
Cisterna za vino iz nerjaveče pločevine, 250 l	000360	3/l olje Castrol GTX3	001743
Cisterna za vino iz nerjaveče pločevine, 200 l	001528	3/l olje Castrol GTX3	001570
Malo gorsko kolo	001896	3/l olje Castrol GTX3	001991
Živ odojek za na roštilj	002417	Električni kompresor, 12 V	004980
Radiokasetofon Phillips	003087	Električni kompresor, 12 V	001115
Dvojni radiokasetofon	000178	Hidravlična dvigalka, 2 t	000135
Vikend paket za 2 osebi v planin. domu na Mirni gori	000192	Hidravlična dvigalka, 3 t	000354
Vikend paket za 2 osebi v planin. domu na Mirni gori	003264	Olje Valvoline, 4 l	002241
PVC čoln	001854	Olje Valvoline, 4 l	002005
PVC čoln	003200	Olje Valvoline, 4 l	001625
Fotoparat	001744	Olje Valvoline, 4 l	001853
1/2 m ² smrekovih desk	004982	Olje Valvoline, 4 l	002436
Cisterna za vino, 170 l	000679	10 kg kruha (dom. pekarna)	000272
Cisterna za vino, 140 l	003819	10 kg kruha (dom. pekarna)	000398
Cisterna za vino, 100 l	005375	10 kg kruha (dom. pekarna)	000201
Cisterna za vino, 75 l	003470	10 kg kruha (dom. pekarna)	000530
Otroško kolo	001653	10 kg kruha (dom. pekarna)	000160
Plastična škropilnica, 20 l	002213	10 kg kruha (dom. pekarna)	001279
Plastična škropilnica, 20 l	000396	10 kg kruha (dom. pekarna)	001622
Enojni radiokasetofon	001207	10 kg kruha (dom. pekarna)	000165
Vrtna sedežna garnitura	005359	10 kg kruha (dom. pekarna)	001338
Baterijska svetilka	005380	10 kg kruha (dom. pekarna)	002403
Baterijska svetilka	000303	Predpražnik	000119
Baterijska svetilka	002210	Gum. plašč za samokolnico	001241
Kosilo za 2 osebi (Müller)	001436	Kozarci v paketu	003056
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	000193	Kozarci v paketu	000019
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	001722	Kozarci v paketu	001734
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	001940	Kozarci v paketu	001505
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	003619	Jopica	001556
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	001609	Jopica	003074
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	001700	Pivo v paketu	003625
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	004966	Pivo v paketu	003853
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	000261	Pivo v paketu	002074
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	003198	Pivo v paketu	001526
Kosilo za 2 osebi (Ogulin)	000176	Pivo v paketu	002481
Blokator volana	001502	Pivo v paketu	002174
Blokator volana	001546	Pivo v paketu	001114
Blokator volana	005381	Pivo v paketu	000320
Blokator volana	002442	Ora More v paketu	000528
Blokator volana	001447	Ora More v paketu	003261
Kuhinjska tehtnica	003351	Ora More v paketu	001320
PVC ročni žveplalnik	003064	Ora More v paketu	001965
PVC ročni žveplalnik	001197	Ora More v paketu	003598
Pletenka, 34 l	001836	1 kg kave	001966
Zapiralec steklenic	003845	1 kg kave	003647
Zaščitna mreža za oči	000324	1 kg kave	003071
Zaščitna mreža za oči	001253	1 kg kave	001152
Škornji	001985	1 kg kave	000274
Škornji	001187	1 kg kave	001899

Na koncu je komisija izžrebala še dodatno nagrado, in sicer betonski mešalec, št. srečke 000048. Vse dobitke je možno prevzeti v ponedeljek, 10.7.1995, pri gostilni Ogulin od 8. do 18. ure. Za dobitke v vrednosti nad 10.000 tolarjev prinesite s seboj denar za plačilo davka na srečo (15%).

Generalni sponzor

MOLEK

SERVISNO PRODAJNI CENTER GRADAC

NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA

Pooblaščen družba za upravljanje investicijskih skladov

Vabilo k javnemu vpisu delnic druge izdaje

Dolenjski investicijski sklad pooblaščen investicijska družba d.d., Novo mesto

1. Pooblaščen družba za upravljanje
Nacionalna finančna družba za upravljanje
investicijskih skladov d.o.o., Ljubljana, Trdinova
4 (v nadaljevanju NFD).

**2. Izdajatelj - Pooblaščen investicijska
družba**

Dolenjski investicijski sklad - Pooblaščen
investicijska družba d.d., Novo mesto,
Trdinova 2 (v nadaljevanju Sklad).

3. Vrsta delnice

Navadna delnica druge izdaje, ki glasi na ime.

4. Pravice iz delnice

Vse izdane delnice so delnice istega razreda in
nosijo enake pravice in sicer:

- en glas pri glasovanju na skupščini,
- izplačilo dividend v skladu s
politiko dividend.

- sorazmeren del premoženja v
primeru likvidacije Sklada.

5. Nominalna vrednost delnice: 1.000,00 SIT.

6. Prodajna vrednost delnice: 1.050,00 SIT.

**7. Letna provizija pooblaščen družbe za
upravljanje**

Letna provizija NFD znaša 3% povprečne letne
čiste vrednosti sredstev Sklada. V prvih petih
letih se 2% provizije plača v gotovini, 1% pa se
plača z dodatno izdajo delnic Sklada. Ta se
izračunava v višini 1% od nominalne vrednosti
osnovnega kapitala Sklada. Po preteku tega
obdobja se obračunava 3% letna provizija v
gotovini.

8. Politika dividend

Sklad bo izplačeval dividende v višini 90 %
ustvarjenega dobička. Ta odstotek se lahko
spremeni, če tako sklene skupščina delničarjev
Sklada.

9. Investicijska politika

Sklad bo vodil politiko varnega investiranja, ter

politiko regionalne, sektorske in panožne
razpršenosti naložb v delnice podjetij, ki so
predmet lastninske preobrazbe, druge lastniške
in obligacijske vrednostne papirje ter
nepremičnine. Pri tem bo tako aktivno kot
pasivno upravljal naložbe in podjetja, v katerih
bo imel lastninski delež.

10. Investicijska usmerjenost

Sklad bo investiral v perspektivna podjetja ne
glede na regijo, sektor ali panogo, ter velikost
podjetja - izdajatelja delnic. Pri tem se bo
posebej specializiral za naložbe v farmacevtsko-
kemijsko, tekstilno in trgovsko dejavnost ter v
naložbe na širšem področju Dolenjske.

11. Ocena tveganja glede na naložbeno politiko

Opredeljena naložbeno politika zagotavlja nizko
stopnjo tveganja naložb Sklada.

12. Način vplačila

Delnice Sklada je mogoče vplačati s sredstvi iz
naslova državljankega ali denacionalizacijskega

upravičenja z lastninsko nakaznico ali z gotovino.

13. Začetek in konec vpisovanja in vplačevanja delnic

Začetek vpisovanja in vplačevanja bo 10.7.1995.
Konec vpisovanja in vplačevanja bo najkasneje
31.12.1995 oziroma takoj, ko bodo vpisane in
vplačane vse delnice druge izdaje.

14. Vpisna mesta

Delnice sklada je možno vpisati v ekspoziturah
in agencijah naslednjih bank in zavarovalnice:
Dolenjska banka d.d., Novo mesto, Abanka d.d.,
Ljubljana, Gorenjska banka d.d., Kranj, Banka
Celje d.d., Celje, Adriatic Zavarovalna družba
d.d., Koper.

15. Pravne osebe, ki organizirajo, pripravljajo in izvajajo prodajo novo izdanih vrednostnih papirjev

Nacionalna finančna družba za upravljanje
investicijskih skladov d.o.o., Ljubljana, Trdinova 4
Dolenjska banka d.d., Novo mesto, Seidelova 3
Abanka d.d., Ljubljana, Slovenska 58

Adriatic Zavarovalna družba d.d., Koper,
Ljubljanska 3a

Gorenjska banka d.d., Kranj, Bleiweisova 1
Banka Celje d.d., Celje, Vodnikova 2

**16. Borzni posrednik, preko katerega
družba za upravljanje izvaja več kot 15%
vseh transakcij z vrednostnimi papirji**
Dolenjska borzna posredniška družba d.o.o. Novo
mesto, Novi trg.

**17. Letno poročilo NFD in letno poročilo
sklada bo revidiralo podjetje Coopers &
Lybrand d.d., Ljubljana, Dunajska 107.**

Revidirana letna poročila bodo na vpogled na
sedežu NFD in na sedežu Sklada ko bodo
revizije poročil opravljene, najkasneje pa v roku
8 mesecev od sprejemov letnih poročil na
skupščini NFD oz. na skupščini sklada.

**18. Prospekt za drugo izdajo delnic Sklada
je na voljo vsem kupcem delnic na
vpisnih mestih. Drugi dokumenti so na
vpogled na sedežu Sklada in NFD.**

To je dobra novica za vse tiste, ki ste želeli zaupati svoj certifikat Dolenjskemu investicijskemu skladu!

Pa ste bili iz kakršnihkoli razlogov v prvem razpisu javne ponudbe prepozni. Sedaj lahko zamudo nadoknadite. Dobili smo dodatno dovoljenje za razpis javne ponudbe druge izdaje delnic naših skladov in svoj certifikat lahko prinesete na zgoraj navedena vpisna mesta ali na sedež družbe. Ne odlašajte, ker so možnosti vpisa omejene. Pridružite se 111.796 državljanom Slovenije, ki so svoj certifikat že zaupali našim skladom! Če menite, da smo pravi, Vam ni potrebno nikamor hoditi, saj lahko vpišete svoj certifikat tudi na sledeč enostaven način:

1. Natančno preberite pooblastilo in ga izpolnite.

2. Izrežite pooblastilo z izjavo in ga pošljite na naš naslov: Nacionalna finančna družba, Trdinova 4, 61000 Ljubljana

Kot potrдіlo o vpisu Vam bomo poslali izpolnjen izvod lastninske nakaznice in vpisnice. Če potrebujete več pooblastil,

upoštevamo tudi izpolnjene fotokopije obrazca.

Dodatne informacije: 061 131 03 49 ali 061 131 11 15

Izjava

Pooblaščen Nacionalno finančno
družbo d.o.o. Ljubljana, Trdinova 4 za
vpis in vplačilo delnic v Dolenjski
investicijski sklad d.d. Novo Mesto,
Trdinova 2 do vrednosti, ki jo navajam
v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno
pooblaščen Nacionalno finančno
družbo d.o.o. Ljubljana za
uresničevanje glasovalne pravice iz
vplačanih delnic v mojem imenu in za
moj račun v skupščini Dolenjskega
investicijskega sklada d.d. Novo
Mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnega otroka

Pri pooblastilu za vpis certifikata
mladoletnega otroka so podatki o imetniku
otrokovi, podpis pa se eden od staršev, ki
naj nad svoj podpis izpiše tudi svoje ime in
primek s tiskanimi črkami.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA (primek in ime s tiskanimi črkami)

NASLOV IMETNIKA

EMŠO (glej hrbtno stran osebne izkaznice)

Na podlagi lastninskega
certifikata vpisujem:

SIT

DAN MESEC LETO

KRAJ

PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

Mercator
Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, d.o.o.
Kolodvorska 23

proda na javni dražbi 14.7.1995

1. Kamion ZASTAVA 80,10, letnik 1987,
z nadrg. za prevoz živine, vozen, neregistriran 500.000,00 SIT
2. Kamion ZASTAVA 80,10 D, letnik 1985,
s hladilno komoro, brez agregata, registriran, vozen 900.000,00 SIT
3. Hladilna komora POLIMER IZOLA, 27 m³,
z agregatom za kamion MERCEDES 1213 400.000,00 SIT
4. Diesel agregat za varjenje ULJANIK, 2 kom. po 480.000,00 SIT
5. Mikrokuter STEPAN MCH 060 500.000,00 SIT
6. Kuter Seydelman 120 l z elektr. omarico 800.000,00 SIT
7. Mesoreznica Wolf - Seydelman 120 mm 150.000,00 SIT
8. Diesel agregat za namakanje AGROSTROJ, prevozni 240.000,00 SIT
9. Cisterna za razsute tovore, tračni transporter, hladilna omara LTH,
elektromotor za kuter, hladilna vitrina, gostinski pult, gard. omarice

Prometni davek ni vračunan v izklicni ceni. Pravico do sodelovanja na
licitaciji imajo pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo pred licitacijo
položiti kavcijo v višini 10% od izklicne cene osnovnega sredstva.

Licitacija bo v petek, 14.7.1995, ob 11. uri na poslovni enoti Mešalnica,
Roška cesta 23 a, Kočevje. Ogled je mogoč eno uro pred licitacijo.

KRKA, tovarna zdravil, p.o., NOVO MESTO

Potrebujemo

1.
INŽENIRJA STROJNIŠTVA v službi za investicije
za delo pri vodenju in nadzoru strojnih inštalacij pri inves-
ticijski izgradnji, po potrebi tudi projektiranje.

Od kandidatov pričakujemo, da imajo:

- VI. stopnjo izobrazbe strojne smeri,
- nekajletne izkušnje iz razpisnega področja dela,
- zaželen je strokovni izpit.

2.

V SEKTORJU ZA UPRAVLJANJE KAKOVOSTI

za delo na področju zagotavljanja kakovosti po
mednarodnih standardih za proizvodnjo zdravil.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- diploma VII. stopnje: farmacija, kemija ali kemijska tehnolo-
gija
- znanje angleškega jezika
- vsaj tri leta delovnih izkušenj.

Kandidate, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje in so zainteresira-
ni za opravljanje navedenih del, vabimo, da pisne prijave z doka-
zili pošljejo v **kadrovsko službo KRKE, tovarne zdravil,**
Šmarješka cesta 6, Novo mesto. Na istem naslovu lahko do-
bijo tudi vse informacije.

OSNOVNA ŠOLA SAVO KLADNIK SEVNICA Trg svobode 42 68290 SEVNICA

RAZPISUJE

prosta delovna mesta:

- **2 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA**, URP ali P,
za določen čas, s polno delovno obveznostjo od 1.9.1995
do 31.7.1996.
- **KNJIŽNICARJA** za nedoločen čas, s polno delovno
obveznostjo.
Nastop dela 1.9.1995.

Pogoj: višji knjižničar ali knjižničar z opravljenim strokovnim
izpitom iz knjižničarstva in najmanj 5-letnimi delovnimi
izkušnjami v šolski knjižnici.

Dodatni pogoj: usposobljenost za računalniško vodenje knjižnice.

Za enoto Glasbene šole:

- **UČITELJA KITARE** na dislociranem oddelku Krmelj, s pol-
no delovno obveznostjo za določen čas od 1.9.1995 do
31.8.1996; učitelj bo dopolnjeval delovno obveznost s
poučevanjem nauka o glasbi.

Pogoj: učitelj kitare.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov šole v osmih dneh
po objavi razpisa.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem
razpisu.

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

**Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve,
topole debeline od 8 cm naprej, zaganje brez lubja
ter bukova drva!**

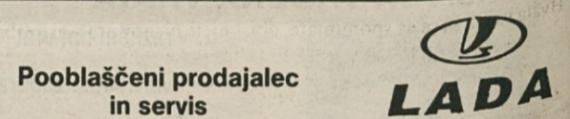
Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

VZGLAVNIK ZA VAŠE ZDRAVJE

Izdelek je medicinsko preizkušen in testiran.
Preprečuje prenapetost vratu in hrbtnice ter sprosti
mišice in živce.

Informacije in naročila: **HEROE d.o.o., Smetanova 43,**
Maribor, tel.: 062/222-329

Pooblaščen prodajalec
in servis

Najugodnejši kreditni pogoji:

obrestna mera samo 9,5%

Staro za novo, leasing!

Na zalogi vsi modeli

**LADA SAMARA
CARAVAN
NIVA 1600**

tel. 068/322-066, 068/341-487, 0608/21-485

Daleč od hrupa in
vsakdanjega vrveža vam
ponujamo sproščene
družinske počitnice v

ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

V poletnih mesecih — JUNIJ, JULIJ, AVGUST — smo za
vas pripravili aktivne programe POČITNIC ZA VSO
DRUŽINO.

Devet bazenov, tobogani, športni park z igrišči na umetni travi
in peščenimi teniški igrišči, opremljenimi z reflektorji,
kolesarjenja, izleti in veliko zabave za najmlajše
razposajence v počitniškem klubu — vse to za nepozaben
dopust.

— 5-dnevne počitnice že od: 361 DEM (polpenzion — hotel TERMAL)

— 7-dnevne počitnice že od: 488 DEM (polpenzion — hotel TERMAL)

VELIKE UGODNOSTI ZA OTROKE, DODATNI POPUSTI
ZA UPOKOJENCE, MOŽNOST PLAČILA NA 3 OBROKE
S ČEKI SLOVENSkih BANK!

PRI NAS JE LEPO TUDI POLETI

PRIČAKUJEMO VAS V
ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

Kranjčeva 12, 69221 Martjanci
telefon: (069) 48-210, 48-106, telefaks: (069) 48-607

**POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE**

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobitel: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebnih storitvah v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetia
- dekoracija poslovnega prostora
- izredno konkurenčne cene

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA
V 82. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, teta, sestra in prababica

**AMALIJA
FRICE**

roj. Junko
z Dobličke gore 5/a, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče in to pospremili na zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Črnomelj ter Splošni bolnišnici Novo mesto. Hvala tudi župniku in kaplanu za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
ostala je praznina,
ki tako zelo boli.*

4. julija je minilo leto dni, od kar nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, ati, sin, brat in stric

**MARJAN
BAJC**

iz Ardrega 10 pri Raki

Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov prerani grob, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja,
A v domu ostala je praznina,
v naših srcih velika bolečina.*

V 77. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča in teta

**ANTONIJA
ŠIMC**

Ratež 30

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence, sveče in maše ter jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala kolektivoma Revoz, Mercator - Preskrba Krško, vsemu osebju Visceralnega oddelka Splošne bolnice in g. župniku za opravljen obred. Hvala tudi Tončki Sinkovec za pomoč v času bolezn.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družni nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalja, kraj in čas.
(Mila Kacič)*

Ob boleči izgubi našega dragega sina, očeta, brata, dedija in strica

JOŽETA ŠUKLJETA

iz Trnovca pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, pokojniku darovali cvetje ali darovali v dobrodelne namene, g. župniku za opravljen obred, govornikom g. Antonu Plutu, g. Jožetu Firu in g. Ivanu Kuretu za poslovilne besede, pevcem moškega cerkvenega zbora, pogrebem ter GD Lokvica. Hvala tudi osebju ZD Metlika, delavcem in članom KZ Metlika, osebju Doma počitka Metlika in VVO Črnomelj. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih in našega dedija pospremili na njegovi zadnji poti od ljubelega doma do preranega groba.

Žalujoci: mama, sin Jože, hčerki Mojca in Silva z družinami ter brat Tone z družino

V SPOMIN

8. julija 1995 bo minilo 10 let, odkar nas je tragično zapustil naš dragi sin in brat

**MARJAN
PRESKAR**

iz Dolenje vasi pri Artičah

Hvala vsem, ki se ga še spominjate in mu prižigate sveče na preranem grobu.

Žalujoci: njegovi

V SPOMIN

7. julija bo minilo 10 let, odkar nas je zapustil skrbni mož, oče in stari ata

**JANEZ
STANIŠA**

iz Vinje vasi

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

**MARIJE
ZAGORC**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Posebna zahvala dr. Šuštarčevi iz novomeške bolnice, sodelavcem in sindikatu NE Krško, KS in KO ZZB NOV KOSTANJEVICA na Krki, Radioklubu in Gasilskemu društvu s Prekope, pevskemu zboru iz Šentjerneja za zapete pesmi ter g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: sin Jože z ženo Stanko ter vnukinji Saša in Sonja

ZAHVALA

*Ljubezen, delo, dobrota in
trpljenje smisel v tvojem
so bili življenju.*

V 46. letu starosti nas je mnogo prezgodaj po težki in hudi bolezni zapustila naša draga žena, mamica, hčerka, sestra in babica

MARIJA ZUPANČIČ

roj. Vodnik

Podgozd 25, Dvor

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje in pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju KC Ljubljana (Urološki kliniki), družinam Kmet, Lovše, Papež, Rogina ter družinama Tomazin, 4. b gradbene STZŠ Novo mesto, 5. r OŠ Žužemberk, Novolesu - Dobno pohištvo (Novi programi), ge. Nežki Primc in ge. Jožici Legan za poslovilne besede ter g. dekanu za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

V SPOMIN

6. julija bo minilo 10 let, odkar nas je zapustila naša nepozabna mama

MARIJA REBOLJ
iz Metlike

Njena dobrota in ljubezen sta ostali v naših srcih. Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni

121 ČLANOV

KOČEVJE - V občinsko Združenje slovenskih častnikov Kočevje, ki vključuje tudi podčastnike, se je doslej prijavilo 121 članov. Gre za strokovno stanovsko in nepolitično organizacijo. Člani bodo v kratkem dobili izkaznice.

**POGREBNE STORITVE
ROVAK**
Pogrebne in pokopališke storitve
SONJA NOVAK, S. P.
PE Novo mesto - Alkerčeva 7
(Regijske kolonije)
Dežurna služba 0. - 24. ure.
Tel.: 068/341-134
Mob.: 0609/623-211

ZAHVALA

*Življenje teče kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.*

V 92. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama in prababica

**MARIJA
ŽELJKO**

s Suhorja pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za izraženo sožalje in cvetje ter sveče. Posebna zahvala Internemu oddelku bolnice Novo mesto, govornici ter župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Stane, hčerka Lojzka, Slavko in Tone iz Kanade z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Z neizmerno voljo in upanjem si več let premagoval zahrbtno bolezen. Polnega načrtoval te je v 47. letu položila v prerani grob, dragi mož, ati, deda, sin, brat in stric

**JANEZ
DOLJAK**

steklar iz Trebnjega

V globoki žalosti bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, vsem, ki ste se z besedo, sočustvovanjem, cvetjem in svečami poslovlili od njega.

Žena Marija, hčerki Barbara in Špela z družinama, mami, ati, sestri Mojca in Alenka z družinama, brat Roman in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

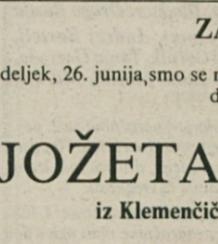
**OLGA
ŠTALCER**

iz Vrčic pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebno se zahvaljujemo g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevkam, Mileni Žunič za poslovilne besede in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih in našo mamo množično pospremili na njeni prerani zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

Semič, Chicago, Novo mesto, Ručetna vas

ZAHVALA

V ponedeljek, 26. junija, smo se na pokopališču v Ločni poslovlili od našega dragega ata

JOŽETA MEHLETA

iz Klemenčičeve ul. 6, Novo mesto

Hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje, Komunalni Novo mesto za človeško toplino pri pogrebnih storitvah in vsem tistim, ki ste nam izrekli sožalje in ga pospremili v tihi dom. Zahvaljujemo se dr. Kranjcu in zdravstvenemu osebju Internega oddelka bolnice Novo mesto ter patronažni sestri Tanji. Posebna hvala g. proštu Lapu, patru Luki, dragemu Stanku in vsem, ki ste pokojnemu nudili duhovno hrano na domu in v bolnici. Pristrčna hvala g. proštu za občutene besede in vsem duhovnikom, ki so darovali pogrebno mašo. Hvala pevskemu zboru kapiteljskega in frančiškanskega kora za občuteno petje ob slovesu.

Žena Lojzka v imenu vseh njegovih

Novo mesto, 27.6.1995

tedenski koledar

Četrtek, 6. julija - Bogomila Petek, 7. julija - Ciril, Metod Sobota, 8. julija - Špela Nedelja, 9. julija - Veronika Ponedeljek, 10. julija - Ljubica Torek, 11. julija - Olga Sreda, 12. julija - Mohor

LUNINE MENE
12. julija ob 12.49 - ščip

kino

BREŽICE: 6.7. (ob 20.30) in od 7. do 9.7. (ob 18.30) avanturistični film Knjiga o džungli. Od 7. do 10.7. (ob 20.30) srhljivi film Deklica in smrt. 12. in 13.7. (ob 20.30) srhljivi film Barcelona.
ČRNOMELJ: 7. in 8.7. (ob 21. uri)

ameriška akcijska komedija Ulični bojevnik. 9.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar.
KOSTANJEVICA: 8.7. (ob 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar. 9.7. (ob 21. uri) drama Nekoč so bili bojevnik.
KRŠKO: 9.7. (ob 18. uri) ameriški znanstvenofantastični film Lahko se zgodi tudi vam.
METLIKA: 7.7. (ob 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar. 9.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška akcijska komedija Ulični bojevnik.
NOVO MESTO: Od 6. do 11.7. (ob 19. uri) srhljivi film Barcelona. Od 6. do 11.7. (ob 21. uri) drama Kaznilnica odrešitve.
ŠENTJERNEJ: 7.7. (ob 20. in 22. uri) drama Nell.
VINICA: 8.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar.

film

• DEKLICA IN SMRT, psihološka drama (Death and the Maiden, ZDA, 83 minut, režija: Roman Polanski)
Ta film bi za svoje vsakodnevne potrebe lahko odkupila kar država Slovenija, saj govori o spravi. Vedno komercialni režiser Polanski, ki sta ga Amerika in Hollywood zavrgla zaradi seksa z najstnico, je posnel zgodbo o travmi, ki že vrsto let prežema polovico Evrope in Amerike: kaj se zgodi, ko žrtve po mnogih letih sreča svojega krvnika. Naj bo do njega takšna kot je bil on? Naj mu z novim nasiljem vrne nepopravljivo krivico in tvega ponovno represijo, tokrat v obrnjenih vlogah? Ali pa naj mu oprosti in se žrtvuje za mir, za spravo? V tem primeru pričakuje vsaj priznanje in opravičilo. Kaj, če krvnik na to ni pripravljen? Sigourney Weaver igra bivšo politično zapornico kdove katere vojaške hunte v kdove kateri latinskoameriški državi, ki zdaj, ko je menda v deželi demokracija, neko soparno nevihtno noč v prijaznem Benu Kingsleyu prepozna svojega sadističnega mučitelja, doktorja, ki jo je med posiljevanjem "filal" z elektrošoki in ji vrtel Schubertovo

Deklica in smrt. Videla ga ni nikoli, vendar ga identificira po glasu in značilnih verbaliziranih. Mož Stuart Wilson, pravkar imenovan za predsednika komisije, ki bo raziskovala politične zločine režima, ki ne verjame, celo ovira jo in kot advokat in pravičnik brani trenutno podrejenega. Je morda pozabil, da je njegova žena trpela zato, da ni nastradal on? Zdaj pa bo celo sodeloval z novim režimom, ki je dejansko le prenovljeni stari. Očitno so pravi borci za "stvar" samo še žrtve, te se za razliko od nežrtve nikoli ne gredo oportunistično. Oba možka: Kingsley, trden kot tri skale skupaj v prepričanju o svoji nedolžnosti, in Wilson, slabič, ki je vedno nekje vmes, na varnem, sta opozicija ženski, ki je nekoč že uglašala samega Osmega potnika. Čeprav histerična in notranje razmrčena, Weaverjeva doktorja oprosti obsodbe na smrt. Na robu pečine, kamor je že zgrmel njegov avto, kar bi izgledalo kot njegova nesreča, na robu vesti. Nekateri očitajo filmu pomanjkanje kinetičnosti. Res, to je zelo statičen film, vse se dogaja na enem, dveh krajih, v eni noči, z eno žensko, gre le za en dogodek. Deklica in smrt je v izvirniku namreč zelo uspešna, pogosto igrana istoimenska gledališka igra Ariela Dorfmana. Vendar pa to gledališko komornost odtehta dobra psihologija junakov, vzdušje trilerja in premišljeni dialogi. Kot v dobrem teatru. **TOMAŽ BRATOŽ**

kmetijski stroji

MLATILNICO s popolnim čiščenjem na gumijastih kolesih, primerno za prevoz, prodam. ☎ 49-280. 5893
BALIRKO in vino šmarnico prodam. ☎ 85-684. 5902
RABLJEN molzni stroj Vitex Virovitiča prodam po ugodni ceni. ☎ (068)49-396. 5909
TRAKTORSKI OBRAČALNIK za seno (2 m do 2.20 m) in cisterno za gnojekov, 200 l, kupim. ☎ (0608)82-485. 5913
ŠKROPILNICO SOLO prodam za 200 DEM. ☎ 43-849 ali 65-519. 5914
TRAKTOR ZETOR 5011 in rabljeno opeko prodam. ☎ 42-312. 6000
KIPER PRIKOLICO za traktor prodam. ☎ (0608)43-264. 6031
GNOJILNICO CISTERNO Creina ugodno prodam. ☎ (061)50-551. 6048
TRAKTOR IMT 539, Zetor ali Same Delfino, 4 x 4, ohranjen, kupim. ☎ (0608)80-126. 6050
MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta special s priključki (rotacijski plug, rotacijska kosilnica in freza), lahko tudi posamezno, ugodno prodam. ☎ 22-612, po 16. uri. 6053

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. ☎ (061)218-595. 5340
ATX 50, lepo ohranjen, od leta 1991 dalje, kupim. ☎ (068)27-913. 5896
KNJIGE za prvi letnik srednje ekonomske šole kupim. ☎ (068)76-387. 5897

KROMPIR, lanski pridelek, za krmljenje prašičev, v okolici Črnomlja, kupim. ☎ 52-191. 5898
APN 6, od letnika 1993 dalje, dobro ohranjen, kupim. ☎ 85-974. 5904
PIANINO in do 10 dni starega bikca kupim, prodam pa izkopalnik krompirja. ☎ 85-684. 5986
PUHALNIK na traktorski pogon kupim. ☎ 68-239. 5991
MOTOR TOMOS, prirejen za invalida, kupim. ☎ (0608)88-250. 6049

motorna vozila

JUGO 45, letnik 1988, registriran do 2/96, štedilnik Koppersbusch na trda goriva in električni plinski kombiniran štedilnik prodam. ☎ 22-788 ali 316-124. 5880
Z 101, starejši letnik, ohranjen, obnovljeno, prodam. Oglede možen na naslov: Sokolski trg 7, Dolenjske Toplice, ☎ 65-687. 5887
VOLVO 340 D, letnik 1988, registriran do 4/96, lepo ohranjen, prodam. Nad mlini 90, ☎ (068)341-871. 5888
JUGO 45, letnik 1987, registriran do 3/96, prodam. ☎ (068)65-748. 5890
GOLF, letnik konec 1987, kovinske barve, prodam. ☎ 65-553, zvečer. 5891
NISSAN SUNNY 1.6, leto proizvodnje 1988, registriran eno leto, prodam. ☎ (068)81-396, v službi, ☎ (068)81-132, doma. 5895
R 5 CAMPUS, letnik 3/90, 55.000 km, siv, 5 V, prvi lastnik, ohranjen, prodam za 8500 DEM. ☎ (0608)69-241. 5900
JUGO 55, letnik 1988 in R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Franc Adlešič, Črmošnjice 76, Stopiče. ☎ 5903

MOTORNO KOLO Yamaha SR 125 prodam. ☎ (0608)21-616. 5905
POŠKODOVAN Suzuki maruti, letnik 1994, prodam. ☎ 43-892. 5906
R 5, star 4 leta, registriran do avgusta, prodam. ☎ 83-472. 5907
JUGO KORAL 55, 53.000 km, registriran do 10/89, prodam. ☎ 65-513. 5908
GOLF D, letnik 1986, bel, prodam. ☎ (068)65-725. 5917
R 5 CAMPUS, letnik 1988, registriran za celo leto, rdeč, prodam za 7200 DEM. ☎ (068)26-193. 5921
OPEL KADETT, letnik 1976, prodam. ☎ 26-393. 5922
IMV KOMBI, letnik 1984, nove gume in zavore, solidno ohranjen, prodam. ☎ (068)42-524. 5923
AX 1.1 i caban, letnik 1993, prvi lastnik, rdeč, prodam. ☎ (068)22-285. 5925
SAMARO, letnik 9/92, prevoženih 30.000 km, nepoškodovano, kot novo, prodam. ☎ 44-878. 5927
CITROEN AX 1.1, letnik 5/90, rdeč, 5 V, prodam. ☎ (0608)75-367. 5929
GOLF JX, letnik 1986, prodam. ☎ 73-731. 5933
126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 43-787. 5934

126 PGL, letnik 11/89, 45.000 km, prodam. ☎ 44-441. 5936
Z 128 1.1 GX, letnik 1987, prodam. ☎ 21-175. 5937
R 5 FIVE, letnik 20.12.1994 prodam. Tomaž Mehle, Klemenčičeva 10, od 18. ure dalje, ali ☎ 315-196, dopoldan. 5940
Z 750, letnik 1984 za 500 DEM, audi 60, letnik 1972, vozen, prodam celega ali po delih. Mihael Preskar, Bukošek 67, Brežice. 5945
R 19 RT 1.4, letnik 10/93, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. ☎ 28-007. 5951
R 5 CAMPUS, letnik 1989, 3V, rdeč, prodam. ☎ 45-377. 5952
GOLF X, letnik 1986 prodam. Jurka vas 24, Počrvina. 5954
JUGO 45, letnik 1987, prevoženih 75.000 km, registriran do 5/96, prodam. ☎ 83-683. 5958
R 4 GTL, letnik 1987, registriran še 6 mesecev, samo 64.000 km, odlično ohranjen, nikoli karamboliran, prodam. Anica Bračička, Milana Majcna 11, Novo mesto. 5959
FIAT UNO 1.0 i.e.s., letnik 1993, dobro ohranjen, registriran do 3/96, prodam. ☎ (068)24-093. 5962
KOMBI IMV 1600, letnik 1983, neregistriran, vozen, prodam. ☎ (068)324-488. 5967
JUGO 45 A, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. ☎ 76-571. 5968
JUGO KORAL 55, letnik 3/89, prevoženih 51.000 km, prodam. ☎ (068)25-017. 5969
Z 101, letnik 1989 ter jugo 55, letnik 1989, prodam. ☎ (0609)621-512. 5970
Z 101, letnik 1987, registrirano do 7/96, za 2200 DEM ter R 4, letnik 1987, registriran do 3/96, prodam. ☎ (068)43-564. 5972

GOLF, letnik 1991, kovinsko temno sive barve, prodam. ☎ (0609)629-792 ali (0608)57-024. 5974
CADDY, letnik 1984, prodam. ☎ 40-063. 5978
VESPO PIAGGIO 50, 4 brzine, staro 1 leto, prodam. ☎ (068)44-313. 5985
ALFA ROMEO 164 3.0 V6, ABS zavore, klima naprava, letnik 1990, ugodno prodam. ☎ (068)26-284. 5990
R 4 GTL, letnik 1986, prodam. ☎ 42-978. 5993
R 5 CAMPUS, sive kovinske barve, letnik 12/93, 19.000 km, prvi lastnik, nekaramboliran, prodam za 10.900 DEM. ☎ (068)22-144, od 20. do 21. ure. 5994
R CLIO 1.2 RN, letnik 7/93, dodatno opremljen, prodam. ☎ (0608)21-900. 5996

126 PHGL, letnik 1988, prodam. ☎ 25-589. 6004
CLIO 1.2 RN, letnik 93, 5V, rdeč, 25.000 km, registriran do 6/96, prodam. ☎ (068)27-120. 6006
GOLF D, letnik 12/86, registriran do 15.1.1996, rdeč, dobro ohranjen, prodam. Zorko, Vrh pri Pahi 14, Otočec. 6007
126 P, letnik 1986, ter okrogle železne stopnice fi 140 prodam. ☎ (0608)69-126. 6015
Z 101, letnik 1986, registrirano do 20.6.1996, prodam. ☎ (068)45-205. 6018
GILERO RV 200, letnik 1987, kovinsko rdeča, generalno obnovljena, registrirana do 4/96, ugodno naprodaj. ☎ (068)68-220. 6020

MOTORNO KOLO avtomatic, modro, prevoženih 5580 km, prodam za 400 DEM. ☎ (068)924-554. 6023
ŠKODO 120 L, letnik 1986, prvi lastnik, garažirano, nekarambolirano, prodam. ☎ (068)24-283. 6024
R 19 RT, letnik 10/93, bel, vgrajena alarm in strešno okno, prodam. ☎ (068)53-195, 83-494, zvečer. 6027
JUGO 45 A, letnik 1986, registriran do 30.1.1996, lepo ohranjen, prodam. Darko Grabnar, Ždinja vas 2 a. 6033
Z POLY, letnik 1991, rahlo poškodovano, prodam. ☎ (0609)628-422. 6034
Z 101 GX, letnik 1988, registrirano do 4/96, in samonakladalko Karboni, 19 m3, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 6035
OPEL CORSO 1.4, letnik 1994, ford fiesto 1.4, letnik 1993, ter TAM 80, letnik 1987, prodam. ☎ 21-575. 6037

ŠKODO 105 L, letnik 1987, rdečo, prevoženih 70.000 km, in samonakladalko Mengele prodam. ☎ 43-644. 6041
GOLFA JGL D in JXD, 1.3, letnika 1985 in 1986, prodam. ☎ (068)49-488. 6045
R 4 GTL, letnik 1991, bel, 43.000 km, prodam za 5000 DEM. ☎ (068)322-879 ali 342-117. 6046
GOLF, letnik 1980, registriran do 20.8.1995, v dobrem stanju, prodam. ☎ 42-772. 6047
OPEL KADETT GSi 2.0, 16 V, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ 28-490. 6051

JUGO 45, letnik 1989/90, ohranjen, registriran do 2/96 in dvoosno prikolico za avtovelko ugodno prodam. ☎ (068)23-529. 6057
R 4 GTL, letnik 1991, rdeč, registriran do 3/96, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)323-824. 6058
DVA MOPEDA 14 M in pony expres Rog nujno prodam. Fotograf Cvetko Trامت, Breška vas 3, Sentjernej, ☎ (068)81-596. 6060

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščance, enodnevnih in večjih. Vailinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 5339
ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čeke. ☎ (068)44-662. 5717
NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 5876
JARKICE, rjave nesnice, purane za zakol in za nadaljnjo rejo lahko dobite pri Bohovih, Žg. Duplice 4, Grosuplje. 5947
BELE PIRANE, težke 9 do 14 kg, lahko zaklane in očiščene, prodam. Martin Metelko, Hudo brezje 16, Studence, ☎ (0608)89-132. 5980
PIŠČANCE, bele, stare 5 tednov, za dopitanje, prodam. Veliki Gaber, ☎ 46-655. 6038

preklci

JUSTINA ERJAVEC in Justina Bartolj prepovedujeta vožnjo in parkiranje na parceli (dvoriščni) št. 37, k.o. Brezova Reber, katere lastnici sva. 5931
MILOJKA OSTERMAN, Šmihel 50, Novo mesto, izdelovanje drobnih tekstilnih izdelkov, z 31.9.1995 preneham z obratovanjem. 6054

posest

NJIVO v Črivicah - Šentjernejsko polje, 28 a, od tega 11 a ornih, prodam. ☎ 342-002. 5911
NJIVO v Kostanjevici prodam. ☎ 41-072. 5912
ČRNOMELJ: Dobliče, 1604 m2 in Mavren, 5360 m2 posesti, prodam. Pišite: Petra Benvenuti, Miklošičeva 36, 61000 Ljubljana. 5916
NOVEJŠO dvoetažno hišo v centru Krškega (Videm) prodam. Hiša ima 210 m2 bivalnih prostorov in 550 m2 zemljišča. Vselitev možna takoj. Možna preureditev v poslovni prostor. ☎ (0608)32-443 ali (0608)32-597. 5918
POSESTVO z zazidalnimi parcelami v Metliki prodam po ugodni ceni. ☎ (068)59-002, Miran ali ☎ (068)50-118, Tone. 5919
V CENTRU Novega mesta, Kapiteljska 14, prodam hišo za 150.000 DEM. ☎ (0608)87-254 in (068)26-534. 5928
V NEPOSREDNI BLIŽINI Novega mesta prodamo bife s trgovino, skladišča in hišo ali ga damo v najem. ☎ 322-282. 5941
V CENTRU Novega mesta prodamo hišo. ☎ 322-282. 5942
V ŽALOVNICO prodam štiri parcele. ☎ (064)714-807. 5953
V STRAŠKI GORI prodam parcelo za vinograd, 7 a, z izkopom za zidanico. ☎ (068)65-087. 5965
ZIDANICO v Stari gori nad Semičem (7,5 x 6,5 m) in 30 a zemlje prodam. V račun vzamem avto. ☎ (0678)52-508. 5984
DRUŽINSKO HIŠO v Metliki, 616 m2, centralna, telefon in vrt prodamo. ☎ (068)59-718, od 20. do 22. ure, samo do 10. julija. 5999
VIKEND na lepem kraju, 6 km od Trebnjega, prodam po zelo ugodni ceni. Oglede možen vsak dan. ☎ 40-764. 6013
V DOBRNIČU prodam 1.40 ha travnika za 7.000 DEM. ☎ (0609)620-912. 6016

prodam

CCA 500 KOME, opeke Kikinda, model 272 in več komadov betonske opeke, vse rabljeno, prodam. Terezija Zabukošek, Stranska vas 14, ☎ 43-541. 5878

SUZUKI
Prodaja in servis
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎/fax 068/24-791

Ugodni krediti brez pologa ali leasing!

KOTEL centralne kurjave TVT, 25 KW, ohranjen, poceni prodam. ☎ (0608)25-626. 5879
MATERIAL za zunajno izolacijo (izotek - trimbitek) prodam po zelo ugodni ceni. ☎ (0608)75-208. 5883
NOVO MIZO in klopi (smreka), zaključne letve (hrast, jesen, smreka) prodam. Izdelujem tudi po naročilu. ☎ 43-618. 5884

LABRADORCE, stare 7 tednov, prodam. ☎ 85-639. 5885
PAVE, samčka in 2 samici, prodam. ☎ 85-618. 5886
UČBENIKE za 7. razred osnovne šole prodam. ☎ (068)43-638. 5889
NAGRADA za šolski uspeh! Synthesizer Casio CTK 550, 5 oktav, 100 ritmov, 100 tonskih variant, star 3 mesece, in surf All-round fun, polaris 373, ugodno prodam. Informacije v petek in soboto na ☎ 25-139. 5892

POPOLNOMA NOVA vhodna vrata in termopano okno (1 m x 90 cm) prodam 10% ceneje. ☎ 341-068. 5894
RABLJENO hladilno skrinjo, bojler, 80 l, pralne stroje, televizorje, računalnik Commodore nudim po simbolični ceni. ☎ 76-051. 5910
OVERLOCKE Pfaff in Singer, nove, ne-rabljene, z garancijo, ugodno prodam, tudi na obroke in dostavam na dom. ☎ (064)215-650. 5915
KRAVO za zakol prodam. ☎ (0608)89-112. 5924

V OKOLICI Prekope - Kostanjevica, prodam košnjo več hektarov sena in otave. ☎ (0608)87-311. 5926
9 PUNŠKOV, starih 10 tednov, prodam. ☎ (068)42-754. 5930
50 ZAJCEV, traktorsko gumo 11/2/28 in certifikate v vrednosti 400.000 SIT prodam. ☎ (0608)75-307. 5935
LESNI BRIKETI, bukovki, primerni za vse vrste peči, v mesecu juliju še po stari ceni! Možno plačila na 3 do 5 čekov. Engel Brik, d.o.o., Ratež 58, ☎ (068)85-801. 5939

DOMAČE prekajene šunke in vino šmarnico ugodno prodam. ☎ (068)59-068. 5944
VINO, kvalitetno belokranjsko belo, prodam. ☎ (068)68-158. 5946
DVE KONTAKTNI brusilki, tip Sandigmaster 1100, dvalovni, prvi val železen, drugi guma, rabljeno kontaktno brusilko širine 550, enovalno, novo, za 8.000 DEM in nadmizni rezkar s kopirno napravo, rabljen, prodam. ☎ (067)24-651. 5950
RDEČE VINO prodam. ☎ 85-717. 5955

NEMŠKE OVČARKE brez rodovnika, stare 2 meseca, ugodno prodam. ☎ 50-140. 6011

DOLENJSKA BANKA

Varno in sodobno na počitnice v tujini z instrumenti brezgotovinskega poslovanja Dolenjske banke, d.d.

Če ste se odločili, da preživite počitnice v tujini, ste gotovo tudi že pomislili na to, kako zagotoviti varno in sodobno finančno poslovanje. Plačilne kartice ter potovalni in bančni čeki so prav gotovo pravilna odločitev za rešitev tega problema.

Banka izdaja kombinirano plačilno kartico Activa Eurocard. Imetnik jo lahko uporablja za

- plačevanje blaga in storitev na prodajnih mestih Eurocard/Mastercard v Sloveniji in v tujini
- za dvig gotovine v bančnih enotah in na bankomatih z nalepkami Eurocard/Mastercard v tujini.

Imetniki plačilne kartice Activa Eurocard so tudi nezdgo zavaranovi.

Obveznost lahko imetnik poravna s tekočega računa za račune, ki se glasijo na domačo in tujo valuto, ali pa s tekočega računa za račune, ki se glasijo na domačo valuto, z deviznega računa pa za račune v tuji valuti.

Potovalni čeki Thomas Cook se izdajajo v vseh pomembnejših konvertibilnih valutah in v različni apoenški sestavi. V nekaterih državah lahko potovalne čeke uporabite kot plačilno sredstvo, predvsem v hotelih in večjih trgovinah, sicer pa jih lahko zamenjate v domačo valuto v bankah ali menjalnicah. Nekateri pri tem zaračunajo še svojo provizijo. Kakšna je njihova prednost pred gotovino? Ko jih boste dvignili, boste prejeli posebno potrdilo o izdanih čekih, na osnovi katerega boste v primeru izgube ali kraje na policiji izpolnili zapisnik, s slednjim pa boste v banki dobili nove čeke. Stevilo čekov si izberete sami, glede na višino zneska, ki ga v ta namen vplačate na blagajni izbrane ekspoziture Dolenjske banke, d.d. Čeke lahko kupite s torlari, tujo gotovino ali v breme svojega deviznega računa.

Evročeki se uporabljajo podobno kot čeki tekočega računa, saj poleg njih dobite še posebno kartico. Gre torej za preprosto negotovinsko poslovanje. Zneske vpisujemo nanje po potrebi, vendar največ do višine 400 DEM, in sicer v nacionalni valuti države, v kateri preživljate počitnice.

Evročeki se lahko izdajo v breme vašega tekočega ali deviznega računa.

Vlogo za izdajo Evroček kartice in evroček blanketov oddate v svoji enoti Dolenjske banke, d.d., na kartico pa boste morali počakati približno teden dni. Če kartico že imate, dobite nove čekove blanketete že naslednji dan po naročilu.

Z njimi lahko plačujete blago in storitve v trgovinah z nalepkami Eurocheque po vsej Evropi, v bankah pa dvigujete gotovino.

Dolenjska banka vas vabi, da se za podrobnejše informacije oglasite v enotah banke in vam želi prijetne počitnice.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 150 tolarjev; naročnina za 2. polletje 4.000 tolarjev, celoletna naročnina 6.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.
OGLESI: 1 cm za ekonomske oglase 2.200 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.500 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.500 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 150 tolarjev.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglašni in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.
Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

GABROVA DRVA, 10 m, prodam. ☎ 65-590. 6012
KRAVO, brejo 5 mesecev, prodam. ☎ (0608)87-414. 6014
COLN MAESTRAL 18 z motorjem Tomos 4.5 prodam. ☎ (0608)70-399. 6017
NOV TROSED in fotelj, izdelek TOM, prodam. ☎ 44-442. 6019
DOBRO OHRANJENE učbenike za 5. razred prodam. Kukman, Kot 14, Semič. 6021
DVA SONČNA ZBIRALNIKA IMPSSSE 87 in bojler, 300 l, tip SAT 302 duo, vse nerabljeno, prodam 15% ceneje. ☎ (068)323-464. 6025
MLADIČE, dolgodlake jazbečarje, z rodomnikom, odličnih staršev, primerne za v stanovanje, prodam. ☎ (068)51-592. 6026
KOMPRESOR, 1100 l/min, posoda 850 l, planetni vrtelj, 2.2 KW, zračno - hidraulični cilindri z regulatorskim ventilom ugodno prodam. Jože Fink, Marjana Kozič ne 14, Črnomelj. 6028
PRAŠICA, težka 110 kg, domača krma, ugodno prodam. ☎ (068)42-253. 6029
PRAŠICE, težke 30 do 60 kg ter 90 kg, prodam. ☎ 41-153. 6030
RDEČE VINO cviček in šmarnico ugodno prodam. ☎ (0608)31-208. 6032
LES za ostrešje (grušt), prešo in motor APN 4, letnik 1988, prodam. ☎ 27-842. 6035
GABROVA DRVA, večjo količino, prodam. ☎ 324-235. 6040
SMARNICO prodam. ☎ 81-774. 6042
BUKOVE BRIKETE za kurjavo prodam po zelo ugodni ceni. ☎ (068)52-979. 6043
10.000 KOM. bele silikatne opeke za fasadno nujno in ugodno prodam. ☎ (0608)87-349. 6044
DVA KAVČA, dva fotelja in šivalni stroj Bagat v omari prodam. ☎ 21-941. 6052
JADRALNO DESKO ALPHA 180 PE in čoln Maestral 9 z motorjem Tomos, 4 KM, vse še nikoli uporabljeno, prodam. ☎ (068)26-686, od 20. do 21. ure. 6055
DVE JADRALNI DESKI Ingrad ugodno prodam. ☎ 22-612, po 16. uri. 6056
STARJŠI HLADILNIK Gorenje prodam. ☎ 26-516. 6059

razno

VEČJE ali manjše skladišče dam v najem. Dober dostop. Prodaj pa frezo Honda in BCS obračalnik. ☎ (068)44-274. 5877
HITRO in poceni nudi svoje usluge NIK - parketarstvo in polaganje oblog, Smrečnikova 26, ☎ 26-687. 5920
ALI POTREBUJETE notranjo obnovo dotrajanih dimnikov z nerjavečo pločevino ali šamotnimi cevmi? Pokličite na ☎ 341-0041. 5948
OPRAVLJAM vsa elektroinstalacijska dela s svojim ali vašim materialom. Izdelujem tudi zunanje in notranje električne omare. Možnost dostave in montaže. ☎ (061)751-432. 5949
TENIS TEČAJI za otroke in odrasle. ☎ 28-789. 5961
POSLOVNA PROSTORA v Novem mestu, skupaj 90 m², s parkiriščem, telefonom in centralnim ogrevanjem, oddam za daljši čas. ☎ (068)341-466. 5992
POMOČ, prevoze in dostavo starejšim nudim. ☎ (0608)21-782. 6022
V CENTRU Novega mesta oddam v najem 30 m² za mirno dejavnost. ☎ (068)20-258. 6039

službo dobi

NATAKARICO pripravnico za delo v strelski zaposilim. ☎ 85-623. 5882
KV ZIDARJA ali pripravnik redno zaposlim. ☎ (068)73-424, od 19. do 21. ure. 5899
NATAKARICO, lahko pripravnico, zaposlim. Gostilna Majzelj, Sentjernec. 5938
AKVIZITERJE za nogavice, uvoz, išče mo. ☎ 28-733, zvečer. 5943
DVEMA DEKLETOMA nudimo zaposlitev. ☎ (0608)78-199. 5973
FANTA s trgovsko šolo zaposlimo. ☎ (0609)628-422. 6009

službo išče

KAKRŠNOKOLI DELO na domu ali v okolici Novega mesta iščem. ☎ (068)81-815. 5881
TRGOVKA išče kakršnokoli zaposlitev (honornarno ali redno). ☎ 22-671. 6002

stanovanja

ŠTRISOBNO STANOVANJE v Krškem oddam ali prodam. ☎ (0608)32-837. 5901
PAR kupi garsonjero v Novem mestu. ☎ (068)59-211. 5932
DVEINPOLSOBNO STANOVANJE v Krškem prodam. ☎ (0608)82-097. 5960
PAR kupi garsonjero v Novem mestu. ☎ (061)123-2122, blok 10, soba 504. 5987

PLATANA, d.o.o.
Gostinstvo in trgovina
Kanižarica 15 a,
Črnomelj
 objavlja razpis za:
 - oddajo v najem opremljene samopostrežne trgovine z mesnico v obratovanju v prostorih podjetja.
 Pisne ponudbe sprejemamo 8 dni po objavi v časopisu na naslov podjetja, kjer dobite tudi dodatne informacije. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

MOLAR, d.o.o.
 odpira
ZOBNO ORDINACIJO
 v Šmarjeti 66,
 Šmarješke Toplice.
 Naročila sprejemamo osebno ali po telefonu (068) 73-754.

Trgovina talnih oblog PCP PUREBER
 razpisuje prosto delovno mesto
trgovca - tehnična smer za delo v deljenem delovnem času, za nedoločen čas.
 Pisne prošnje z dokazili o zahtevani izobrazbi pošljite v roku 8 dni na naslov:
PCP PUREBER, d.o.o.
 Prečna 26, 68000 NOVO MESTO

VIDIA liste za cirkular, fi od 200 do 500 mm, ugodno prodam. Tel.: 061/556-808.

Iščemo zastopnike na območju Dolenjske, kjer so volja, zavzetost in resnost njihove največje vrline. Če imate komunikacijske sposobnosti in prijeten videz, ti mednarodno podjetje iz Kopra nudi možnost napredovanja do vodje področja z zelo stimulativnim zaslužkom. Kandidati naj pokličejo na telefon (066) 41-743

LADA
DO LADE BREZ DENARJA

Vsi tipji vozil LADA na kredit brez pologa ali na leasing.
SAMARA — udobna, stabilna, prostorna limuzina že za 997.000,00 SIT.
 Inf. 068/324-424.

BARLOG
BARLOG TREBNJE
 vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18
 tel. (068) 45-700, fax 45-701

Odpravljanje debelosti je lahko zabavno in prijetno. Tel.: 061/571-875, VOLDAFAR TABLET-KE.

EMINENT d.o.o.
 Dol. Kamence 61, 68000 Novo mesto
 Tel. 068/323-902

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Ugodni krediti
- Možnost nabave staro za novo
- Leasing (od 15% do 50% polog, 2, 3, 4 leta)

HYUNDAI
 — ACCENT že od 17.500 DEM
 — LANTRA že od 23.990 DEM
 — SCOUPE že od 24.950 DEM
 — SONATA že od 29.790 DEM
 — kombi GRACE že od 25.600 DEM

MITSUBISHI
 — COLT že od 21.990 DEM
 — LANCER že od 26.900 DEM
 — GALANT že od 40.990 DEM
 — SPACE RUNNER že od 33.900 DEM
 — SPACE GEAR že od 37.900 DEM
 — PAJERO že od 39.900 DEM

MARUTI
 — 800 CITY STAR že od 11.290 DEM
 — 800 CITY STAR s klimo že od 12.290 DEM

Informacije:
NOVO MESTO, Kandijška 14,
 068/28-950
KRŠKO CKŽ 51, 0608/22-950
ČRNOMELJ, Belokranjska 16,
 068/51-378

VI NAM — MI VAM • VINAM — MI VAM

PLAVA LAGUNA POREČ

TUDI LETOS PREŽIVITE POČITNICE V VAŠIH SONČNIH LAGUNAH!

POLPENZION ŽE OD 40 DEM + turistična taksa (paviljoni Bellevue)
 OTROCI DO 12 LET IMAJO DO 50% popusta!
 NAJEM APARTMAJEV ZA 3 OSEBE ŽE OD 86 DEM + turistična taksa (apartmaji Bellevue)
 Ljubiteljem kampiranja priporočamo naše avtokampe Zelena Laguna, Bijela uvala in Puntica ter Naturist center Ulika.
 INFORMACIJE: Agencija vašega zaupanja ali PLAVA LAGUNA, POREČ
 Telefon: (00 385 52)451 822, 410 202; fax: 451-044

DOLENJSKA BANKA

Dolenjska banka obvešča komitente, da od 3. julija 1995 posluje v novi bančni enoti v Brežicah. Ekspozitura Brežice ima sedež na Cesti prvih borcev 42. Delovni čas ekspoziture je naslednji: vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 12. ure in od 14. do 16.30

Ob sobotah ekspozitura ne bo poslovala. Ekspozitura Brežice bo opravljala vse vrste bančnih poslov, namenjenih predvsem občanom in obrtnikom, in sicer:

- vodila tolarske in devizne račune občanov
- sklepala tolarske in devizne depozite
- izdajala plačilne kartice
- opravljala menjalniške posle
- opravljala posle s tujino
- odobrvala raznovrstne kredite občanom, kot so:
 - gotovinski krediti
 - potrošniški krediti
 - stanovanjski krediti
 - krediti, namenjeni obrtni in kmetijski dejavnosti

ter opravlja ostale vrste bančnih poslov. ...

Ponudba bančnih storitev je resnično pestra in privlačna, obrestne mere pa ugodne.

Zato Vas Dolenjska banka vabi, da se za dodatne informacije oglasite v ekspozituri Brežice ali zanje pokličite po telefonu 0608/61-442 ali 0608/61-448.

Dolenjska banka Vas pričakuje v novi ekspozituri Brežice in Vas vabi k sodelovanju.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO Ljubljanska 47

ODDAJA V NAJEM

- obrat družbene prehrane na Ljubljanski 47
- stanovanjske lesene objekte na Ljubljanski 47
- koč na Gorjancih

Zainteresirani najemniki naj pošljejo ponudbe na naslov: **Cestno podjetje, Novo mesto, Ljubljanska 47**, s pripisom "Najem", najkasneje do 21.7.1995.

Vse informacije glede najema in pogojev oddaje dobite na tel. št. 322-531 in 321-723 int. 320.

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil brat in stric

JOŽE AJDIČ
 iz Vavte vasi 18

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sošedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in pokojnemu darovali cvetje in sveče. Še posebno se zahvaljujemo sestri Erni, g. župniku, pevskemu zboru z Ruperčvrha ter družinam Zupancič, Pureber in Pozvek.

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

Ata, ljubil si zemljo, ljubil si dom in v tem tihem cvetočem poletju odšel si v večni dom.

4. julija je minilo 10 žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

JOŽE BOLTES
 iz Gabrja, Loka 7

Hvala za vsako lepo misel, prižiganje svečk in za postanek ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO Ljubljanska 47

OBJAVLJA

PRODAJO POSLOVNIH PROSTOROV V NOVEM MESTU, LJUBLJANSKA 8, PARC. ŠT. 531/1, k.o. BRŠLJIN

Najugodnejšemu ponudniku prodamo:

- zidani objekt v velikosti 81,74 m²
- zidani objekt v velikosti 156,26 m²
- montažni leseni objekt v velikosti 60,46 m²
- stavbno funkcionalno zemljišče v izmeri 612,75 cm²

Interesenti naj pisne ponudbe z navedbo cene pošljejo v zapečateni ovojnici do 21.7.1995 na naslov: **Cestno podjetje, Novo mesto, Ljubljanska 47**, z oznako "Ponudba, Ljubljanska 8".

Ponujena cena ne more biti nižja od 9 milijonov tolarjev. O sprejemu ponudb bodo ponudniki obveščeni do 1.8.1995. Poslovni prostori bodo prodani najboljšemu ponudniku, pri čemer si prodajalec zadrži pravico izbire kupca. Vse dodatne informacije so na voljo na tel. št.: (068) 322-531 in (068) 321-723.

DUAL EXPRES
 Šmihelska 6, Novo mesto
 tel: 068/ 24-413

Opravite izpit pred počitnicami!
AVTOŠOLA DUAL EXPRES

vabi na izmenski tečaj iz CPP za A, B, C, E kategorije. Pričetek tečaja v ponedeljek, 10. julija, ob 10. uri ali 15. uri v učilnici na Glavnem trgu 30 (nad slaščičarno). Prijave po telefonu in pred pričetkom tečaja!

KAROSERIJE KIRILOWITSCH AUTOZUBENOR
 Celovec, Hirschstr. 15, tel. 0043 463-33 6 88

vetrobarska stekla blatniki izpušne cevi - zavore filtri - avtoradii dodatna oprema

vetrobarsko steklo	yugo 45	ATS 560,00 neto
sprednji blatnik	yugo 45	ATS 490,00 neto
sprednji blatnik	golf II	ATS 250,00 neto
pokrov motorja	renault 4	ATS 690,00 neto

Prometni davek ni vračunan v ceno!
 Govorimo slovensko.

ZAHVALA

Dolgost življenja našega je kratka. (France Prešeren)

Vedno boš ostal z nami

FRANC MIKLAVČIČ

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sošedom, znancem, g. župniku in vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, govorniku za ganljive besede, pevcem, Ribiški družini Sevnica in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Veliko ste nam pomagali v težkih trenutkih.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prežgodaj nas je za vedno zapustil v 68. letu starosti naš dragi brat in stric

LOJZE BUČAR
 iz Krškega

Iskreno se zahvaljujemo vsem rojstnim vaščanom in Krčanom, ki ste ga pospremili na zadnji poti, posebna zahvala gospodu župniku za lep pogrebni obred in poslovlilne besede, globoka hvala krški godbi in pevcem iz Novega mesta. Še posebna zahvala pa velja govornikom za izrečene besede v zadnje slovo.

Žalujoci: bratje z družinami

p. Lanuin Fischer

Prvi mož v redovni skupnosti puščavniških menihov v kartuziji Pleterje, ki v samoti in tišini z molitvijo, kontemplacijo in delom časti Boga, je od prejšnjega meseca 78-letni p. Lanuin Fischer. Tako rekoče preko noči in nepričakovano je zamenjal p. Janeza Hollensteina pri tej odgovorni nalogi. Veliki kapitelj 27 kartuzij iz vsega sveta je dotedanega pleterskega priorja razrešil, pleterski menih pa so po pravilih, ki se jih kartuzijani drže že več kot 900 let, izvolili novega. Odločili so se za najstarejšega v svoji skupnosti, gotovo pa je k odločitvi pripomoglo tudi to, da je p. Lanuin prava dobričina, blag in prijazen človek, za menih enega najstrožjih redov pa v stihih z svetom tudi dokaj izkušen.

P. Lanuin se je tako znašel sredi medijske pozornosti. Novinarji si na poti v Pleterjah kar podajajo kljuko, da bi se pogovorili z njim, njemu pa je ves pomp že odveč. Dobrodušen in vljuden, kakršen pač je, pogovorov ne odklanja in nadelni sedmi sili posveča del svojega časa, srčno pa upa, da bo kmalu imel mir. Saj ne, da bi se ljudi bal ali da bi ga več kot šestdesetletno meniško življenje spreminilo v ljudem odmaknjene puščavnika, le v naravi kartuzijana ni, da bi užival sredi vrveža vsakodnevnega življenja. Sicer pa je p. Lanuin ljudi vajen. V svojem dolgoletnem meniškem življenju je opravil naloge, ki kartuzijana odvezujejo strogosti molka in puščavništva: bil je prokurator (sa-

mostanski ekonom) v nemški kartuziji, v Pleterjah pa koadjutor, se pravi menih, ki je dolžan sprejemati goste, več let pa je v samostanski trgovinici tudi prodajal spominke in drugo, po čemer Pleterje slovijo, od hrusk v steklenicah do izvrstnega brijevca.

P. Lanuin po rodu ni Slovenec, četudi mu slovenščina in še cel kup drugih jezikov gladko tečejo z jezika. Rodil se je leta 1917 v malem kraju Marlhofen na Bavarskem. Komaj je dobro stopil v življenje, mu je usoda namenila težak udarec: v nesreči sta umrla oba starša in posledje je Fisherjev fant namesto v družini živel pri tujih dobrotnikih. Šolal se je pri belih očetih v Zaitskofnu in tam z obilnim znanjem, ki so ga dajale stare gimnazije in strogi, a odlični profesorji, zaužil tudi čar duhovnosti, ki se mu je že v letih, ko drugim po glavni norijo same neumnosti, pokazala kot življenjski klic, ki mu mora slediti. Odločil se je, da stopi h kartuzijanom. Leta 1934 je pripotoval v pleterski samostan in zaprosil za sprejeme. Pleterski menih niso vedeli, kaj naj z 18-letnim fantom, naj ga vzamejo resno ali ne, potem pa so ga na prigovor zelo izobraženega p. Louisa le sprejeli. Tako je mladenič stopil na zahtevno meniško pot, ki je ni nikoli več zapustil. Prestal je noviciat, dal začasne, nato večne obljube in bil leta 1941 posvečen v duhovnika.

Kasneje je za več let zapustil pleterski samostan; bival je v kartuzijah v Nemčiji in Italiji, nato se je vrnil v Pleterje. Tu mu je v prelestnem svetu pod Gorjanci preteklo več kot štiri deset let življenja, zato je na Pleterje tesno navezan, dobro tudi pozna pomen, ki ga ima ta najbolj vzhodna kartuzija, zato se ni bati, da bi pod njegovim vodstvom kartuzija krenila na neutučena pota. Ostala bo odprta do svojega okolja, kolikor seveda pravila dopuščajo. Še najbolj pa je novi prior vesel tega, da je meniška skupnost lepo zaživela in da je povprečna starost očetov za nekaj desetletij nižja od števila njegovih let. M. MARKELJ

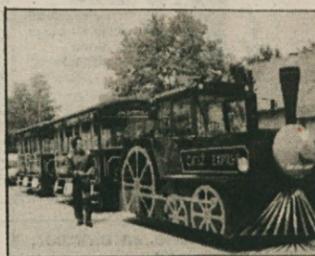
Turistični vlak v Brežicah

Vozi ga Vlado Križman in vabi na izlete po okolici

ČATEŽ OB SAVI - Iz Čateža, kraja, ki vse bolj živi za turizem, je prišla novost, ki bo popestrila turistično ponudbo Term Čatež, brežiške občine in morda tudi Posavja. Podjetnik Vlado Križman je letos uresničil idejo o turističnem vlaku na tem koncu Slovenije, ki ga je predstavljal na nedavni otvoritvi novega bazena v Termah.

Vlaček zdaj že redno vozi. Sestavlja ga lokomotiva in dva 16 metrov dolga vagona, v vsakega od njih lahko sede 20 potnikov. Podvozje za vozilo so uvozili, ostalo pa so izdelali pri nas. K uresničitvi ideje o turističnem vlaku so prispevale tudi Terme Čatež, ki s tem dajejo gostom novo možnost za nekatere redne linije prevoza (od železniških postaj Brežice in Dobova, Mokrice-Terme) in za izlete skupin gostov po željah. Križman je sklenil tudi pogodbo z Občinsko turistično zvezo, ki je zelo zainteresirana, da novost postane stalnica v brežiškem turizmu.

Kam se bo mogoče peljati z vlakom, če odštejemo že omenjene redne proge? Vlak bomo srečevali predvsem po občini Brežice: vozil bo na izlete proti Pišcancam, Bizelj-skemu, Kapelam, Mokricam in tudi vse do Kostanjevice. Vlak bo vozil s hitrostjo do 25 km na uro, začetno in končno postajo bo imel v čateških toplicah. Vsako dopoldne bo dvakrat peljal v Brežice, popoldnevi pa bodo namenjeni turističnim izletom, ki jih bodo ponudili tudi šo-

PRVIČ Z VLAKOM - Poskusna vožnja za novinarje je uspela, resda je bila kratka le po dvorišču Term Čatež. Vlak je dokaz, da zasebna iniciativa okoli Brežic ni zamrla, treba jo bo le učinkovito povezati. (Foto: B. D. G.)

lam. Vlak je odprt, ima pa možnost zapiranja oken, tako da bo lahko vozil že zgodaj spomladi in tudi pozno jeseni.

In cena? Kot je povedal Vlado Križman, bo treba na primer za izlet na Bizeljsko za zakusko in kozarec vina (ogled Isteničeve kleti, Bizeljskega, gradu Orešje) odšteti 2.000 tolarjev.

B. D. G.

GOSTOVANJE RUSKIH ISTOKOV

NOVO MESTO - Ruska folklorna skupina Istoki iz Podolska v Podmoskovju je gost novomeškega Folklornega društva Kres in bo v ponedeljek, 10. julija, ob 20.30. nastopila na Muzejskih vrtovih. Vabljeni vsi ljubitelji plesa in glasbe. In še opozorilo: če bo slabo vreme, bo prireditev v avli KC Janeza Trdine.

OTOŠKI KRAP - Znani lovec na velike ribe Drago Grill ml. iz Regeč vasi pri Novem mestu je 1. julija zvečer v Krki na Otočcu ujel kapitalnega krapa usnjara, ki je tehtal 15,50 kilograma, dolg pa je bil 85 centimetrov. Trofej je izjemna, saj gre dejansko za odprti vodotok, ne pa ribnik, kjer takšni krapi niso posebna redkost. Na sliki: srečni ribič Drago s svojo trofej. (Besedilo in slika: Slavko Dokl)

PRIKAZ REŠEVANJA PONESREČENCA IZ BREZNA - Čeprav so kostanjeviški jamarji z reševalno akcijo namišljene nesreče v breznu Pekel v Opatovi gori začeli že zgodaj zjutraj, so zadnjo fazo reševanja ob pomoči dolenske reševalne jarmarske službe prikazali v soboto popoldne. (Foto: T. G.)

Končal z gladovno stavko

Vrhovno sodišče ugodilo pritožbi Marka Jakomina

KOČEVJE - Kje je trenutno Marko Jakomin, ki je 41 dni stavkal na Kostelskem zaradi napak pri sojenju pred koprskim sodiščem, kjer so ga zaradi proizvodnje in prometa z mamilii obsodili najprej na tri leta ječe, nato pa kazen znižali na dve leti in pol, nam ni znano. Vemo le, da ga na Kostelskem, kjer smo ga iskali pred nedavnimi, ni več.

Marko, študent pomorstva, je namreč vseskozi trdil, da ni posejval kovčka, v katerem so kriminalisti našli mamila, in naslavljaj na pravosodne organe pritožbe, vendar so bile vedno zavrnjene. Šele na 42. dan stavke so njegovi pritožbi ugodili z utemeljitvijo,

da je na tako odločitev vrhovnega sodišča Republike Slovenije vplivalo dejstvo, da je bil kršen zakon o kazenskem postopku, in še posebej je bilo poudarjeno, da na tako odločitev ni vplivala Markova gladovna stavka.

Markova stavka, v kateri je za svoje prepričanje zastavil življenje, naj bo tudi opomin sodiščem, da je potrebno spoštovati zakone, saj je vse preveč govora o naši nepravni državi. Preveč očitno policija in sodišča love in kaznujejo "majhne ribe", velike pa se jim izmuznejo ali pretrgajo mrežo. Seveda koprsko sodišče ni edino, ki je izrekel sumljivo sodbo. J. PRIMC

Na pomoč, nesreča v jami!

Tabor kostanjeviških jamarjev na Gorjancih - Raziskovanje brezna pri "Bosanski bajti" in reševalna akcija

KOSTANJEVICA - Čeprav na srečo kostanjeviški jamarji v 30-ih letih, kolikor časa deluje tudi njihov klub, v jamah niso imeli nobene hujše nesreče razen odrgnin in prask, so pripravljani tudi na hujše nezgode. Tako so svojo usposobljenost reševanja iz brezna pokazali v soboto, 1. julija, pred breznom Pekel, ki je globoko 131 metrov, ima pa več kot 200 metrov jamskih poti.

Prikaz reševanja ponesrečenca iz brezna je potekal v okviru rednega delovnega tridnevnega jarmarskega tabora, ki je bil letos prvi breznu pri "Bosanski bajti" na Gorjancih. Namen tabora je bil predvsem podrobnejše raziskovanje brezna in reševalna akcija. Tako so prvi dan namenili merjenju in risanju brezna, ki je sicer že bilo raziskano. Kot je povedal predsednik kluba jamarjev Kostanjevica Brane Čuk, je to brezno po kapniškem okrasju najlepše na tem področju, zato so ga tudi fotografirali, saj pripravljajo projekt "Jame in brezna na Gorjancih", ki ga nameravajo javnosti predstaviti ob krajevnem prazniku Kostanjevice.

Vaja reševanja ponesrečenca iz brezna Pekel je potekala pod nadzorom dolenske jarmarske reševalne službe. Akcija se je pričela ob 5. uri zjutraj, ko so jamarji postavili, da je iz skupine lovcev, ki so imeli pogon divjadi, eden izmed njih zdrsnil v brezno. Ker je bil med lovci radioamater, je ta s pomočjo radijske postaje sprožil alarm preko centra za alarmiranje in obvestil domačine, reševalce civilne zaščite - jamarje, ki so usposobljeni za reševanje, in novomeške jamarje. Ko so prišli do brezna, se je eden takoj spustil do namišljenega ponesrečenca, ki je bil hujše poškodovan, in ga oskrbel pred nevarnostjo ohladitve in pred padanjem kamenja.

Čeprav je bil prikaz reševanja ponesrečenega lovca, ki je padel v 25 metrov globoko vhodno brezno jame Pekel v Opatovi gori, šolski primer, saj se lahko nesreča zgodi tudi fotografirali, saj pripravljajo projekt "Jame in brezna na Gorjancih", ki ga nameravajo javnosti predstaviti ob krajevnem prazniku Kostanjevice. T. GAZVODA

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Črnomaljški gledajo nogomet v Podzemelju - "Dragica nima pravice zaklepati vrat cerkve," trdi naša bralka - Na Strugi konjev niso niti videli - Kdo krade rože z oken?

Kdo ne bi v lepem poletnem jutru rad stopil po deželi in si ogledal lepe pokrajine? V tihožitju Dobljčke gore, Stražnjega vrha, Rodin in Otavca je oni dan užival Jože iz Grosupljega in se ni mogel naučiti naravnih darov. Poklical je, da bi nam to povedal, še posebej pa zato, da bi opozoril, da v teh krajih ni nobene ponudbe, posebej ne vinotočev, v katerih bi se popotnik okrepčal. Njega je k sreči rešil prijazen kmet, ki ga je popeljal v svojo zidnico.

Črnomaljšec, ljubitelj nogometa iz veteranskih vrst, je zaskrbljen nad črnomaljškim nogometom. "Čeprav si večina igralcev želi, da bi spet pridobili nekdanjega trenerja, ki zdaj žanje uspehe s podzemeljsko Kolpo, jim zaradi zasebnih sporov ne uspe," je dejal. "Da je nekaj narobe govorijo tudi volitve trenerja. Med dvema kandidatom je bil tudi neusojeni trener, čeprav sam ni pristal na kandidaturu in zanjo sploh ni vedel. Izbran je bil seveda oni drugi. Zaradi nestrokovnega dela v klubu, hodijo Črnomaljški gledat nogomet v Podzemelju in tamkajšnji klub sponzorira-

jo tudi mnoga črnomaljška podjetja," je še dejal.

Franc Kirn iz Novega mesta je v našem časopisu bral članek o Romih. Sam je v 25 letih spoznal, da se da z njimi dobro delati, le razumevanje je treba imeti in upoštevati njihovo miselnost. "Enako jih je treba razumeti kot gluhonome in ostale drugačne ljudi," je menil.

Bralka iz Bele krajine opozarja Dragico Damjanovič, da ne more govoriti o cerkvenem odboru v župniji Drage, ker tega ni, kar je jasno povedal župnik. "Dragica nima pravice zaklepati vrat, saj ni lastnica cerkve, in ne more govoriti v imenu ostalih faranov ter si izbirati župnika po lastni volji. Veliko faranov sploh ne ve, kaj se dogaja v fari Drage, ona pa govori za vse. Damjanovičeva je imela vedno nekaj proti vsem v članku naštetim župnikom, zato lahko sklepamo, da čez čas ne bo zadovoljna niti z župnikom Hardijem, če bi maševal on. Damjanovičeva, ki je dolga leta pela v cerkvi, hoče biti nad vsemi. Kolikor vem, se čuti ponižano, ker se ji škof ni zahvalil za dolgoletno petje in je zato tudi pisala škofiji. V cerkvi je gospodarila s farani in se spravila še nad župnika. Menim, da ji to ne more uspeti. In še to, v cerkev menda hodimo zaradi sebe!" je pojasnila drugo plat zgodbe iz župnije Drage bralka, katere ime in naslov smo skrbno zapisali v naš arhiv.

Majda iz Trebnjega se je želela pohvaliti pred znanci iz Amerike in jim pokazati, kaj vse imamo v Sloveniji. Med drugim so se peljali tudi na Strugo in povprašali po konjih. Radi bi katerega zajahali, se popeljali s kočijo ali si vsaj ogledali hlev. Domov so odšli razočarani. Čeprav imajo s Strugo dobre izkušnje, so tokrat naleteli na osebe, ki je raje popivalo za mizo, kot pa se zmenilo zanje. Majda zanima, ali je to običajna praksa, ali pa se je zgodilo, ker šefa ni bilo doma.

Komaj se je končala šola in komaj so učitelji odnesli pete, že je neki nepridiprav pobral rože z najnižjih okenskih polic na osnovni šoli v Birčni vasi. To bi tisti, ki skrbijo za lep izgled šole, še prenesli, če se ne bi zgodilo že tretje leto zapored. "Včasih smo imeli čez 200 cvetic, zdaj smo število ravno zaradi tatov zmanjšali. Kljub temu je letos spet zmanjkalo 20 pelargonij. Želim, da bi nepridiprav uspevale, če je že tak ljubitelj rož, lončke pa naj mi le vrne!" je dejala oskrbnica zelenih in cvetočih rastlin na šoli. Za konec še zanimivost. Neznani ljubitelj rož je na vsaki polici pustil po en primerek. Toliko je torej še pri pameti, da pusti nekaj rož za potaknjence, da bo lahko naslednje leto spet poceni prišel do lepo negovanih rastlin v polnem cvetu!

B. D. G.

VSE V ZNAMENJU PIVA

DOLENSKE TOPLICE - V restavraciji Rog te dni potekajo dnevi piva, ki so se začeli 1. julija in se bodo končali v nedeljo, 9. julija. Pripravilo jih je Zdravilišče Dolenjske Toplice v sodelovanju s pivovarno Union. Posebnost topljskih dnevoev piva je v kulinariki, saj kuharska ekipa restavracije Rog, ki jo vodi Berta Grmek, pripravlja jedi, ki še posebej dobro teknejo s pivom ali pa so pripravljene z dodatkom piva. Tako si lahko privoščite hrustljivo pečeno odojka, piščančeve prsi Črni baron, obloženo telečjo kračo Union, goveji golaž z dodatkom piva, ramsteak s sirom, sekanico s pivom in pivske klobase, od sladice pa kremla uni in sadne rezine. Za žejno so na voljo vse vrste piva, ki jih varijo v Unionu. Jutri bodo na dnevih piva gostovali godbeniki pihalnega orkestra Krka-Zdravilišče, v soboto pa bo igral domači hišni ansambel Petra Finka.

DARILO: APERITIV TANGO RESTAVRACIJA

TANGO

DARILNI KUPON

DL, 6. 7. 1995

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIKOLJE ZAPISAL JOŽE DULAR

Južino si bo skuhalo

Poleti 1961 je bil v Kostanjevici prvi mednarodni simpozij kiparjev Forma viva. Med njimi je bil tudi Indijec Sankho Chauduri, ki se je na delovišču lotil zajetnega hrasta. Revna domačinka ga je pri delu opazovala in kar sproti spravljal v košaro, kar je odletelo izpod umetnikove sekire in dleta. Ko je prišla drugi dan spet tjakaj, je bilo te robe bolj malo, pa je kar po domače zaprosila Indijca: "Dajte, obsekajte še malo tale štor, si bom s trskami južino skuhalo!"

Bolj malo bo dežja

Gospod Anton Krčon, v stari Avstriji fajmošter v Vavti vasi, je postal mežnarja in njegovega pomočnika po fari pobirat prispevke za mašo, ki naj bi jo bral, da bi prenehala pogubna suša. Ko sta se možaka vrnila, je gospod Krčon samo rahlo potežkal v dlani nabrano in rekel: "Bosta morala še malo naokrog. Za te krajcarje bo bolj malo dežja." Farane pa je kar odkrito potolažil: "Le molite! Nekoč boste vsi umrli. Mogoče bom celo jaz." In besedo je tudi držal.

Težave z branjem

Jure je z muko prečkroval v osmrtnici, da je umrl znanec Butalov Jožič. "Umril je Jožič, umrl," je rekel žalostno. "Pokopali pa ga ne bodo doma." "Zakaj ne?" se je začudil Pavle. "Saj piše tukaj, da ni umrl doma. Poglej! Umril je: ne... na... doma."

Halo, tukaj DOLENSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj zuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Priluhnilo vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

KRKA ZDRAVILIŠČA

HOTELI OTOČEC

Plesno zabavišna restavracija

TANGO

za izbran okus in navade

V petek in v soboto, 7. in 8. julija, od 20 ure dalje druženje s plesnim ansamblom Objem.

Sobotna in nedeljska družinska kosila. Otoški Živ-žav s Studiem D in Bibi ob nedeljah od 15. do 17. ure.

Restavracija Tango s teraso je odprta vsak dan od 11. - 22. ure, ob petkih in sobotah do 2. ure zjutraj. Rezervacije sprejemamo na tel. 068/321-830. Vabljeni.

taaaako ribo

Zbral: Bojan Ajdič

Hvalisanje
Janez, hvalisavi ribič, ki so mu laži o ribolovu kar letele iz ust, se je pohvalil prijatelju, tudi ribiču: "Pri ribolovu sem imel v tem tednu nekajkrat tako srečo, da kar verjeti ne morem."
"No, saj ti tudi jaz ne verjamem!"

On ne ve
Ko je prinesel natak naročeno pečene ribe gostu, ga le-ta vpraša: "Pa so te ribe zares sveže?"
"Oprostite, gospod, toda jaz sem tukaj komaj mesec dni..."

Primerna voda
Ribiča sta ves čas tiho, čez nekaj časa pa prvi prvi drugemu: "Menim, da ne bova prav nič ulovila, tale voda ni prav nič primerna za ribe."
Drugi odgovori: "Da ni primerna za ribe? Ze mogoče, toda primerna je za pijačo, kajti moja steklenica piva, ki je v vodi, je zelo hladna."